The New York Pub Lib
476 Fifth Ave
29 191

„Vienybe Lietuvninku"
IŠEINA KAS SEREDA
Brooklyn, :: New York.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose..... $2.00
Europoje ir kitur..... $3.00
Kanadoje $2.50
Prenumerata mokama iš viršaus
Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
Apgarsinimų kainų klauskite laišku.
J. J. Paukštis ir K. Brazys
120–124 Grand st.
Brooklyn, New York.

The Lithuanian Weekly
„Vienybe Lietuvninku"
PUBLISHED
EVERY WEDNESDAY
Brooklyn, :: New York
Yearly subscription rate
In the United States..... $2.00
To Foreign Countries..... $3.00
To Canada $2.50
Advertising rates on addication.
Address all communication to publishers:
J. J. Paukštis & K. Brazys
120–124 Grand st.
Brooklyn, New York

Visuomenes, literaturos ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 52. Brooklyn, N. Y. 20 d. Gruodžio (December) 1911m. Metai XXVI.
Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under Act of March 3–rd, 1879.

Linksmų ir laimingų Naujų 1912 Metų linkėjame visiems skaitytojams, sandarbininkams ir ideos draugams.
„Vien. Liet." Redakcija.

IR ŠTAI JAU BAIGIAM SENUOSIUS METUS!

Kas-vienas metas sulaŭkia savo pabaigą, ir kas-vienas laikrodis šitai laiko giesmelei gruodžio pabaigoje pasako *Amen!* Bet laikas į mūsų „Amen" nieko nepaiso. Jisai, nežino nei savo pradžios nei pabaigos, — jis bėga savo amžinuoju keliu ir priverčia kiekvieną gyvą tautą padumoti, ką ji per šitą atmieruotą laiko truputį del savęs laimėjo, ar toli ji pasistumė savo gyvenimo kelionėj, ar neatsiliko nuo kitų tautų užpakalyj. Jeigu neatsiliko, tai gerai; bet jeigu pasijunta beesanti paskutinėse eilėse suvargusių tautelių, tai — bėda jai! Ilgus metus paskui reiks vytis visas tautas, kultūros vieškeliu pirmyn nužingsniavusias; daug reiks ištempti savo sveikatos, reiks šarpuoti-skubėtis, bėgti ir vytis paskui žmoniją. Ir ne viena iš tokių atsilikusių tautelių, gal nedalaikys šitokio pajėgų ištempimo, sukris ir taps užpakalinių sumindžiota...

Męs gi, lietuviai išeiviai Amerikoje, taip jau ir Didžiosios Lietuvos vientaučiai, galime pralėkusiais metais pasigėrėti. Jie del mūsų iš visų pusių buvo vaisingi. Lietuvių tautiškasis gyvenimas gerokai pasistūmė pirmyn. Rodos nežymųs darbeliai būna, kurie po mūsų kasdienine akimi atsitinka, vienok kada tuos visus darbelius suimi čielų metų sumon, tai jau įspūdingą padaro iššvilgį. Tiesa, mažiau yra triukšmingo judėjimo, bet užtai mūsų demokratinėje liaudyje eina lėtas, valkus ir platus kultūros darbas, kurį paakstino anuometiniai sukilimų metai. Pirmiausiai mums į akis puola mūsų literatūros augimas. Per šiuos metus, kiek tik mums vieniems buvo prisiųsta paminėjimui naujų raštų, suskaitėm išviso *90 naujų išleidimų;* iš tų buvo 63 originalinės lietuvių plunksnos raštai, 22 vertimai iš svetimų kalbų, 5 — visoki rinkiniai. Tačiaus lietuvių raštų šiemet išėjo kur-kas daugiau; visų negalima sužinoti, nes daugumas lietuviškų raštų tebėra po kabalizmu — t. y. leidėjai jų laikraščiams nesiunčia, savo vientaučiams jų nenori parodyti. Toji yda dar pasiliko pas mus ateinantiems metams išgydyti... Bet augimas mūsų literatūros labai pažymus. Pridurti reikia, kad leidžiamieji raštai šiemet labai padailėjo iš techniškos ir estetiškos pusės. Reiktų dar čia paminėti, jog išleidimas Dr. Kudirkos raštų pažadino visuomenę leisti ir toliaus mūsų rašytojų rinktinius raštus. Taip va jau buvo sumanyta šiemet išleisti surinktuosius raštus J. Biliūno, E. Steponaičio ir kun. J. Žilinsko.

Laikraščių skaičius, kaip Lietuvoje taip ir Amerikoje pasididino. Taip va Lietuvoje užgimė nauji savystovus laikraščiai: „Visuomenė", „Balsas", „Pasiuntinys", „Aušra", „Spindulys",, „Teatras", „Žiburys", „Svečias", o priedais: „Jaunimas", „Žibutė", „Ateitis". Amerikoje: „Aidas", „Laisvė", „Tarka", „Laisvoji Žmonija", „Upelis Ramybės" „Šviturys", „Žemaitis". Prūsuose: „Apžvalga", „Baltasis Erelis". Taigi šiemet pasirodė *dvidešimts vienas naujų laikraščių.* Iš tų rods keletas pasimirė, kaip va: „Visuomenė", „Šviturys", o vėl nebepasirodo: ‚Balsas'. „Žemaitis", ‚Upelis Ramybės'. Bet visgi 14-ka naujų laikraščių tebęgyvuoja. Be to pasimirė pora iš senųjų laikraščių — Škotijoje „Širšės" ir Chicagoje „Amerikos Žinios". Užtai žada išeiti du nauji laikraščiai: Chicagoje „Lietuvių Žurnalas" ir Waterburyje savaitraštis. Šiemet užbaigdami metus randame gyvuojančius, tai vėl laikinai nepasirodančius šiuos lietuviškus laikraščius: *Lietuvoje*: 1) Lietuvos Ūkininkas, 2) Lietuvos Žinios, 3) Bendrija, 4) Viltis, 5) Žemdirbys, 6) Balsas, 7) Lietuvių Tauta, 8) Pasiuntinys, 9) Aušra, 10) Teatras, 11) Litwa, 12) Draugija, 13) Vienybė, 14) Lietuvaitė, 15) Garnys, 16) Šaltinis, 17) Spindulys, 18) Vadovas, 19) Žiburys. Priedais gi: 20) Žemė, 21) Sveikata, 22) Jaunimas, 23) Žibutė, 24) Aušrinė, 25) Mokykla, 26) Ateitis, 27) Svečias. *Rygoje*: 1) Rygos Garsas, 2) Rygos Naujienos. *Lodziuje*: 1) Marijavitas. *Prūsuose*: 1) Birutė, 2) Jaunimas, 3) Apžvalga, 4) Nauja Lietuviška Ceitunga, 5) Tilžės Keleivis, 6) Lietuviška Ceitunga, 7) Konservativų Draugystės Laiškas, 8) Pakajaus Paslas, 9) Pagalba, 10) Allgemeine Litauische Rundschau, 11) Praplatinimas Evangelijos, 12) Baltasis Erelis. *Škotijoje*: 1) Rankpelnis. *Amerikoje*: 1) Vienybė Lietuvninkų, 2) Lietuva, 3) Katalikas, 4) Kova, 5) Saulė, 6) Tėvynė, 7) Keleivis, 8) Darbininkų Viltis, 9) Žvaigždė, 10) Dilgėlės, 11) Dagis, 12) Laisvoji Žmonija, 13) Laisvoji Mintis, 14) Laisvė, 15) Lietuvių Žinios, 16) Draugas, 17) Aidas, 18) Tarka, 19) Žmonių Kningynas, 20) Žemaitis, 21) Teisybė. Tad viso turėtume šiemet ant svieto einančių—*63 lietuviškus laikraščius.* Įspūdinga tai suma, palyginus tuos laikus — 25 metus atgal, kada mūsų laikraščiai skaitėsi ant vienos rankos pirštų...

Visuomenės gyvenimas pas mus taip jau kaitresniais šuoliais eina. Tveriasi visur naujos pašalpinės, kultūrinės, švietimosi draugijos. Tveriasi klubai, kningynai, gymnastų kuopelės. Štai kokius judėjimus męs šiemet tarpe Amerikos ir tėvynės lietuvių perleidom ir buvome liūdininkais, kaip jie ateitin užsimezgė:

Rengiama Vilniuje Tautos Namas — nacionalinis kningynas, muzėjus, archivas ir salės.

Lietuviai buvo reprezentuoti Londono rasių kongrese.

Filosofiški skaitymai — pakol kas tik Vidūno raštų, prasidėjo Lietuvoje, ir bandoma Amerikoje.

Lietuviški šokiai ir žaidimai eina visur. Išleista net dailus žaidimų rinkinys.

Scena mūsų vis einan platin. Lošiama jau didelės dramos ir operettės. Pasirodė net dramos laikraštis — „Teatras".

Dramatiški vieši skaitymai įvesta (Brooklyne).

Šiur-tur vis bandoma sutverti nuolatinės ar tai keliaujančios artistų-vaidintojų kuopelės. Illinojuj apsiskelbė keliaujantis kvartetas.

Dar pradžioje šių metų p. Bukšnaitis suskaitė, jog lietuviai jau turi *210 savo originalinių muzikos kompozicijų.* Dabar jų bus jau kur-kas daugiau.

Prasidėjo vienur-kitur susirinkimuose skaitymas iš kliasiškų spausdintų raštų.

Viešų paskaitų systema pradeda išsidirbti ir didesnėse lietuvių kolonijose jau laikoma nuolatinės paskaitos iš įvairių kultūros sričių.

Prasidėjo lietuvių interesavimasi kinematografijos daile. Tarpe ko kito, p. Račiūnas surinko dailius rinkinius lietuviškų typų: iš geografijos, etnografijos ir historijos, kuriuos tai kinematografu, tai slaidutėmis rodo važinėdamas po lietuvių kolonijas.

Užgimė lietuviškų encyklopedijų projektas. Iš jų vienas rodos įvyks — tai p. Olševskio rengiamasis encyklopedijos žodynas.

Dauginasi lietuviški žemlapjai: vienas šiemet išėjo prie „Lietuvos Ūkininko, antrą baigia rengti p. Balutis, Chicagoje.

Lietuvių folkloras šiemet rūpestingai renkamas: po Lietuvą važinėja su fonografais ir užrašinėja po liaudį dainas su gaidomis iš žmonių lūpų. Prie „Aušrinės" ir „Ateities" vėl gi spausdinama gausųs rinkiniai folkloro medžiagos.

Išėjo pirmutinė, plati lietuvių kalbos syntaxė, taipgi Jauniaus rašybos gramatika.

Įvyko du svarbųs kultūriniai susivažiavimai: Lietuvių Mokslo Draugijos ir Amerikos lietuvių laikraštininkų 2-rasis susivažiavimas, kurie nusižymėjo plačius veikimo planus.

Prasidėjo judėjimas už pagerinimą lietuviškų parapijinių mokyklų.

Tarptautiškasis Institutas steigia lietuvaitėms vakarines mokyklas.

Lietuvoje įvyko keletas ūkio ir išdarbijos parodų.

Prasidėjo statymas Amerikos lietuvių kolonijose nuosavių salių, kaip Belgijos darbininkai turi savo „liaudies namus".

Amerikiečiai lietuviai sukruto darbuotis apie emigracijos suglobėjimą. Su kitų miestų pagalba šis-tas jau yra tame klausime padaryta prie New Yorko ir Philadelphijos prieplaukų.

Vienur-kitur pradėta dar buotis apie pasistatymą nuosavių tautiškų kapinių, kuriose valia būtų laidoti pasimirusius lietuvius be skirtumo pažvalgų ar tikėjimo.

Lietuvių parapijose prasidėjo bylos su vyskupais delei bažnyčių. Kaip-kur lietuviai jau atgavo bažnyčias į savo nuosavybę (Scranton'e).

Užgimė projektas inkurti visuotiną Tautos Fondą — „Lietuvių Tauta", iš kurio būtų sušelpjama visi didieji mūsų tautos reikalai.

Nemažos reformos ir atgijimas įvyko didžiausioje lietuvių organizacijoje — S. L. A. Surėdyta nauja konstitucija ir įvesta susišelpimas ligoje.

Aplankė amerikiečius svečiai iš ana-pus jūrių: kuningai Tumas ir Olšauskis bei p. J. Vanagaitis. Jie važinėjo po Ameriką su prakalbomis.

Ant galo, galima paminėti vis stipriau augantį sumanymą — leisti lietuvišką dienraštį, kuris jeigu bus kada kokių sumanių ir bepartiviškų rankų inkūnytas, tai tais metais galėsime pasakyti, jog mūsų kultūrinis gyvenimas išdavė labai skaistų žiedą.

Išeivystė lietuvių Amerikon, kaip ir kasmet, auga didyn, o mažiau grįžta į tėvynę. Šiemet tarpe 1910—1911 mm. berželio mėn. atvyko 17,027 lietuviai, o per metus be gegužio mėn. išvažiavo iš Amerikos tik 2,850. Nedarome prie šito fakto jokių išvadų, nes del šito čia persiaura vieta.

Praleidom šiemet keletą jubilėjų-sukaktuvių, tarp kitų: *„Aušros" Dr-tės 10 metines, Dr. J. Basanavičiaus, S. Baltromaičio, M. Rodzevičiutės, Kun. Dambrausko, Jok. Lelievelio, F. Vaičaičio ir 50-metų sukaktuves nuo panaikinimo baudžiavos.* Kai-kurius iš tų jubilėjų ir visuomenė pasigavo apvaikščioti, kai-kurie tik laikraščiuose straipsneliais tapė paminėti. Iš to atžvilgio męs dar nepasilygįsim su kitomis tautomis, kadir ve rusais, kurie savo iškilmingais jubilėjais atnaujina historiją ir pertai sutveria tautoje vis naujas jėgas.

Metų laiku beširdė giltinė išplėšė keletą įžymių tautos darbininkų, tų tarpe pasimirė: Rochesteryje *Pr. Siulelis* (Paršaitis), Berline rašytojas *Mikolaitis,* Kurše veikėjas *Iz. Masiulis,* Rusijoje rašytojas *J. Gurauskis,* Lietuvoje dailininkas *Čiurlionis,* Dūmos atstovas *Montvilas,* vel. kun. Burbos tėvas — *Burba* ir daugelis kitų, nors mažiau įžymesnių, bet lietuvių gyvenime lošusių nemažą rolę. Primintum da pasimirusių Amerikoje čielą eilę kuningų: V. Paukštą, Abromaitį, Dieliniukaitį, Valaitį, beje šiektiek ir lietuvių parapijų reikaluose įsikišusį — Romai neprigulmingą lenkų vyskupą — Kaminskį. Pasimirė taipgi Dr. V. Anieliauskas, kuris nors buvo lietuvis, bet buvo parsidavęs svetimiems...

Tokia tai mums išpuolė padaryti šių metų mūsų gyvenimo peržvalga. Jau iš to pasirodo, kaip pats gyvenimas kassykis darosi gyvesniu ir išnašesniu. Jeigu mums būtų dar galima į tą peržvalgą plačiau ir smulkiau įsileisti, tai galėtumėm pilniau išvesti, kaip mūsų gyvenimas šiais metais buvo turiningas. Vienok to negalėdami daryti, turime pasigėrėti norints tuo eilučių turiniu, kuris suteikia vilčį, jog mūsų tauta žmonijos eisenoje neatsiliks ir ateinančiais metais, nes ji visuomet sau jėgų pasisems iš malonios ir turtingos praeities. Ir su šiuomi, brangus skaitytojai — iki pasimatymo ateinančiuose Naujuose Metuos!

PERŽVALGA.

// **Lietuvos jaunuomenė geryn krypsta.** Į „Liet. Ūkininką" rašo iš Utenos, Vilkamergės pav. žinią, jog tose apylinkėse, po lietuvių jaunuomenę apsireiškė naujas judėjimas — **jieškojimas laisvės.** Rašytojas pažymi, kad jaunimas, nuošaliai jieškojimo politiškos liuosybės, jieškosi dvasios ir proto liuosybės. Tarpe jaunimo labai platinąsis Vidūno raštai ir jų skaitymas. Pradeda vaidinti ir Vidūno dramatiškus veikalus. Tas jaunuomenės žingsnis parodo, jog mūsų jaunoji karta jau siekia gilesnio gyvenimo pažinti, pradeda studiuoti filosofiją, — nes Vidūnas nors daugiau metafyzikas, negu filosofas plačioje to žodžio prasmėj, bet visgi jau sujudino jis jaunuomenę prie augštesnių siekinių. Tačiaus ir čia valdžia mato pavojų, nes, kaip rašo tas korespondentas, Kauno gubernatorius griežtai uždraudęs tose apylinkėse vaidinti Vidūno veikalėlį „Ne sau, žmonės".

// **Basanavičiaus sukaktuvės.** Šiemet lapkrityj sukako 60 metų nuo gimimo mūsų didelio veikėjo ir historijos tardytojo, Dr. Jono Basanavičiaus. Lietuvos laikraščiai, nors trumpais, bet jausmingais straipsneliais dar gyvą tebėsantį šitą veikėją pasveikino. Amerikiečių gi visuomenė labai snudžiai tą praleido: nesigirdėt buvo tam tikslui parengtų prakalbų ar kur perskaityto kokio referato. Taip jau ir mūsų laikraštija tą faktą beveik miegote pramiegojo, nors gerb. jubiliatas

Basanavičius yra vienu iš „Aušros" uždėtojų ir mūsų laikraštijos pirmuoju tėvu. Basanavičius ir dabar dar veikliai dirba prie Liet. Mokslo Draugijos.

// **Kun. Olševskio atsakymas.** Lietuvos laikraščiuose, kun. K. Olševskis atsako ant visų jam darytų užmėtinėjimų Amerikos „Kovoje" ir „Keleivyje". Kun. O. sako, jogei jis niekados su rusų policija jokių sąryšių neturėjęs ir neturįs. Jeigu ir turėjęs kokius prietikius su policija, tai tik tokius, kad policija nuolatos persekiodavo ir uždėdavo baudmes už dirbimą tarpe lietuvių. Taigi valdžios akyse kun. O. esąs kaipo jos priešas, o ne kaipo draugas. Visa, kas buvo rašyta „Kovoje" ir „Kel.", tai esąs grynas melas.

IŠ VISUR.

× **Turkijoje teroras.** Paskutiniai nesutikimai politikoje, neužsiganėdinimai delei karės ir neapykanta tautų pagimdė Turkijoje terorą. Ant gelžkelio einančio iš Uskiub į Salonikus kokie tai žmonės suardė bombomis stotį Veles, prie to sudaužė du vagonu ir žandarų kazarmę. Užmušta du tarnai ir vienas apdraskytas. Tą-pačią dieną Salonikuose mečetėj (dievnamyj) vėl buvo padėta dynamitas, kuris sprogo ir užmušė 12 žmonių. Potam įvyko tarpe turkų ir bolgarų muštynės, kuriose užmušta 19 bolgarų ir 157 jų sužeistų. Tikroji šito teroro priežastis dar neišsiaiškino.

× **„Mėlynasis Kryžius".** Tokiuo vardu Vokietijoje susitvėrė anti-alkoholinė liiga, kovai su girtuoklyste. Su valdžios ir miestų municipalitės pagalba „Mėlynasis Kryžius" visur pradėjo steigti alkoholikams ligonbūčius, o ant vagzalų ir tramvajuose iškabinėjo šitokius apgarsinimus: „Alkoholikus ir jų gimines gydome dykai, mūsų klinikose, kurios randasi ant (čia nurodyta adresai). Ateikite panedėliais ir ketvergais". Taip kovoja su girtuoklyste kultūringi vokiečiai. Kaimuose ir gi steigiamos sanatorijos, kur priima nuo 20 iki 200 inbingusių girtuoklių. Ir daugelį jų tikrai išgydo.

× **Išdavė šnipą.** Paryžiuje išsaukė didelę sensaciją ministerių pirmininkas Kaio, kuris norėdamas išveisti iš politiškosios policijos provokatorius, išdavė revoliucijonieriams didžiausį provokatorių, syndikalistų agitatorių Rikardo. Šitas provokatorius ilgai tarnavo prie Kaio pirmatakūnų Klemanso ir Briando. Bet Kaio nori šitą systemą išrauti. Rikardo yra francūzas, bet tarnavo netiek Francijai, kiek Rusijai, išdavinėdamas rusus išeivius. Tą systemą suorganizavo garsųs Rusijos šnipų viršininkai: Račkovskij, Maniulov ir Harting. Ką dabar darys su Rikardu revoliucijoriai, nežinia.

× **Francūzai nupigina arklieną** Francijoje ir gi ne vien tik rožės žydi. Pastaraisiais laikais taip pabrango maistas, kad vargesni gyventojai jokios mėsos senai nebevartoja, kaip tik arklieną. Bet dabar ir arkliena ėmė brangt. Todel francūzų valdžia nutarė įleisti pasenusius arklius iš svetur su pigum muitu. Ant rubėžiaus ant tokių arklių uždės antspaudą, kad jie eina pjovinyčion, ir tokių arklių su antspaudais jau nevalia bus prie darbo vartoti. Tokiu būtu arklienos pasidaugįs ir ji del vargšų vėl atpigs.

× **Gučkovas prajuokino francūzus.** Iš Paryžiaus telegrafavo Peterburgan šiokį kurjezą. Mat tenai nuvažiavo Maskvos miesto galva Gučkovas ir buvo perstatytas Paryžiaus miesto iškilmingame valdžios susirinkime. Kaipogi, norėdamas pašvytuoti, Gučkovas pradėjo francūziškai prakalbą ir atsikreipęs į francūzų respublikos ex-prezidentą Loubet, norėdamas pasakyt: „Maskvos gyventojai maloniai norėtų tamstą matyti pas save svečiuose", pasakė: „Maskvos gauja laukia tamstos su nekantrybe". Kada visi salėje pradėjo juoktis, tada biednas rusų aristokratas suprato, jog jis padarė šlykščią klaidą, nemokėdamas gerai francūzų žodžius ištart. Rusijoje dabar iš to turi juokų.

× **Neleidžia chinams respublikos.** Pagaliaus susivažiavo chinų valdžios ir revoliucijonierių atstovai į miestą Šanghai, į santaikos konferenciją. Bet prie susitaikimo nepriėjo ir vargiai prieis. Revoliucijonieriai būtinai reikalauja karaliaus atsisakymo nuo sosto ir respublikos — jie jau turi išrinkę ir laikiną respublikos valdžią; bet valdžios šalininkai sutinka tik ant aprubežiuotos konstitucijinės monarchijos. Monarchistus remia ir kitos šalįs, ypač Anglija ir Japonija. Mat jos nuogąstauja, kad respublikai pasidarius, Chinija pasidalįs į tris valstijas: Mandžuriją, Monholiją ir Tibetą. O tada svetimoms šalims mažiau naudos begalima bus ištraukti, kaip iš vienos ir nesutvarkytos Chinijos. Todel chinų revoliucija tebesviro juodu debesiu, ir menama, kad net kitos šalįs į ją įsikišią.

× **Sukilimas Portugalijoje.** Braga mieste sukilo kareiviai monarchistai ir susirėmime sužeidė savo pulkauninką ir kapitoną.

× **Išradimas gydymui vėžio.** Berlino prof. Vasserman nustebino medikališkąjį svietą su savo nauju išradimu gydymui vėžio ligos. Gyduolė susideda iš chemikalų: eosino, seleniumo ir tellurido.

× **Taiko italus su turkais.** Vokietija ir kitos šalįs nori suvesti Turkiją ir Italiją, kad pasibučiuotų ir tuomi užbaigtų karę. Prie to Turkija pristoja, palieka Italijai ir Tripolį, tik reikalauja, kad visgi sultaną skaitytų Tripolio valdonu nors iš vardo, ir kad italai apmokėtų visas buvusias Tripolio skolas ir sugrąžintų turkams karės lėšas. Italija dar nepristoja ant šito, bet visgi, spaudžiama kitų šalių, jau dairosi, kaip čia pristoti ir savęs gėdoje nepalikti, kad anksti apsiskelbė Tripolio valdonu beėsanti.

× **Rusai su persais mušasi.** Iš Tabrizo praneša, jog rusų kariuomenė jau užpuolė šitą miestą ir ėmė bomborduoti gubernatoriaus palocių; tuomtarpu persai konstitucijos šalininkai išėjo prieš rusus. Susirėmimai su rusais įvyko jau daugelyj kitų vietų. Tai vis delto, kad persų liaudis nenori Rusijai užsileisti ir atstatyti amerikoną Shuster nuo finansų užveizėtojo, nors persų medžilis (seimas) jau ir buvo ant to sutikęs.

IŠ RUSIJOS.

Badas! Savaitinis „Zaprosy Žizni" sako, jog Rusijoje šiais metais aprėpė badas net 20 gubernijų, tarpe kitų: Permės, Kazaniaus, Simbirsko, Ufos, Saratovo, Samaros, Astrachaniaus ir Orenburgo. Viso labo badą kenčia apie 19 milijonų dūšių. Teisybė, gubernatoriai kanceliarijose sėdėdami tesuskaitė tik 8 mil. baduolių. Bet laikraščių korespondentai randa valdiškas žinias be jokios drovos praskiestas. Tačiaus, jeigu ir tas atmieštas žinias priimtum, visgi sakoma šiemet badas Rusijoje kur-kas baisesnis, negu buvo 1891 m. Mat neužaugo javai. Koks padėjimas kaimiečių, liūdija Čeliabinsko vyskupo Dionisiaus atsišaukimas, kur sako: „baduoliai kreipjasi eparchijos vyriausybėn, kad suteiktų paskutinį patepimą: „norim išsispaviedoti — rašo vargšai — ir priimti sakramentus, idant pasitikti alkaties myrį!"... Žinoma, valdžia ir Dūma pasiskubė šiek-tiek piningų paskirti, po visą Rusiją pradėjo rengti baduolių šelpimui teatrus-benefisus, bet su tais trupučiais nelabai pabaidys šitą galingą šmėklą, kuri periodiškai apsilanko, ačiu bjūrokratijos šeimininkavimui ir vijimui iš kaimų apšvietos.

Penkius revoliucijonierius nužūdymui. Ekaterinoslavoje pasmerkta penki pakorimui, už priklausymą prie social-revoliucijonierių.

Reikalauja atstovus pernagrinėt. Peterburge atsibuvo iš 1000 darbininkų mitingas. Priėmė rezoliuciją su reikalavimu perveizėti bylą 2-osios Dūmos atstovų socialdemokratų frakcijos. Mat dabar išsiaiškino, kad tada prie Dūmos provokatorius Brodskis buvo tyčia sutvėręs „kovos kuopą", kurion ir inpainiojo neatsargius atstovus, už ką ir buvo nubausti.

„Raudonoji šimtinė". Tiflise nužūdė šešius ekspropriatorius, priklausiusius į garsią Kutaisso „raudonąją šimtinę", kuri gerokai pateriojo gyventojus.

Del nužūdymo Stolypino. Dūmoje valdžia atsakė ant užklausimo apie provokatorius. Valdžia taip mananti, kad Stolypino nužūdymas ėsąs revoliucijonierių darbu. O kaslink darbų slaptosios apsaugos agentų ir provokatorių, tai valdžia šito negalinti viešai apskelbti. Vis mat gaila juos ingriebti.

Tolstojaus išniekinimas. Garsingas vienuolis Iliodoras sumanė savotiškai atkeršyti Levui Tolstojui: jo paveikslą pastatė Caricinoje vienuolyno kieme ir prisakė kiekvienam iliodoriečiui, kad praeidami apspjaudytų.

„Miško broliukams" pamainė bausmę. Saratove, karės teismas, kuris buvo pasmerkęs mirčiai penkius ekspropriatorius iš „Miško broliukų" bandos, pakeitė bausmę ant amžinosios katargos.

Farmaceutų susivažiavimas. Maskvoje eina farmaceutų seimelis. Aptiekų savininkai švilpja oratoriams, kuriuos išsiunčia ant estrados delegacija formaceutų—aptiekų tarnų. Atmosfera eina tirštyn. Kaip savininkai, taip ir farmaceutai rengiasi kovon tarp savęs. Ypač opus klausimas algų ir darbo valandų. Pasirodė, kad visos Rusijos farmaceutai turi didelę sąjungą ir milijoną kapitalą, kurį nutarė padėt į valdžios banką. Nežinia dar, kaip seimas užsibaigs.

Bjūrokratų nepaplaks. Pagaliaus Dūmoje valdžios šalininkai laimingai perstuma įstatymą apie prasikaltusių valdininkų atsakomybę prieš žmones. Įstatymas beveik ištisai pasilieka senovės kirpimo, jei neskaityti šito, kad tapo prailgintas atsakomybės laikas: pirmiaus, jei nepatraukė teisman valdininko iki 3-jų mėnesių nuo prasikaltimo, tai kaltybė skaitosi jau užsenusi; dabar prailginta iki 1 metų. Darbiečiai ir socialdemokratai visai atsisakė tą įstatymą priimti.

Pasimirė artistas. Maskvoje pasimirė pagarsėjęs artistas-piešėjas V. A. Sierov, sūnus garsingo kompozitoriaus A. Sierovo.

Panaikino šventikų rinkimus. Pagal įnešimo Gruzinijos ekzarcho, synodas panaikino Užkaukazėje žmonių teises sau rinkties šventikus (popus). Dabar juos tenai į parapijas skirs tik vyskupai.

Spaudos ir laisvės represija. Kievoje „Dziennik Kievskij" nubaustas 300 rub. Simferapoliuje konfiskuota num. „Južnych Viedomostei" už perspausdinimą socialdemokratų paklausos Dumoje. Iš Petrapilės išsiuntė 10 darbininkų, kurie vos buvo iš aresto paleisti. Jie priklausė prie bandučių kepėjų ir kriaučių sąjungos. Petrapilėj areštuota Dūmos atstovo brolis, M. Saveljev.

Kova su pornografija. Maskvoje universitatės studentų grupė organizuoja liigą kovai su pornografija (begėdiškais raštais).

Šnipų skyrius po teismu. „Sviet" rašo, jog vidaus ministerija patraukią visą Kievos šnipų skyrių po teismu. Tai vis del nužūdymo Stolypino.

Da apie „dūsytojus". Kaip buvo jau pranešta, jog Saratove susekta „Dūsytojų Draugystė", dabar pasirodė, jog tai ne paprasta žūdikų šaika, bet religiška sekta. Tūlas Kabankin uždūsino savo tėvą, ir paskiaus išaiškino, kad šita sekta tiki, jog žmogus neprivalo iki senatvės išgyvent. Todel jis tėvą tik „palaidojęs". Visgi manoma, kad šita sekta susideda iš nesveikų galvų.

Rengia švietėjų suvažiavimą. Peterburge buvo susirinkę liaudies universitačių susirinkimas, kuriame išdirbo programą antram visos Rusijos švietėjų susivažiavimui. Manoma jį sušaukti apie pabaigą 1912 m. Pirmasis suvažiavimas labai plačius pamatus padaręs žmonių švietimui kaimuose.

Teismas ant P. P. S. Kielcuose užsibaigė teismas ant būrio lenkų socialistų iš „Polska Partya Socialistów". Juos kaltino už sumušimą gen. Sytino, užmušimą jo dukterės, užpuolimą ant monopolių, valsčiaus raštinių, etc. 17 žmonių pasmerkta katorgon įvairiems rakams: nuo 12 iki 4 metų; 13 — išsiuntimui Siberijon, o 7 išteisinta.

Dobroliubovo sukaktuvės. Šiemet, 17 d. lapkričio sukako 50 metų nuo mirties didelio rusų kritiko N. A. Dobroliubovo. Visur atsibuvo iškilmingi paminėjimai. Net ir Peterburgo miesto valdyba ant velionio kapo Volkovo kapinyne (kur ilsisi daug rusų literatų) uždėjo laurų vainiką su parašu. Dobroliubovas stovi eilėje rusų tokių kritikų, kaip Bielinskis, Černiševskis ir kt.

Orlaivininkų paroda. Ateinančių 1912 m. balandyj Maskvoje rengiama lakūnų paroda, kurion užkviečia ir Anglijos aeronautų klubą.

Iš Lietuvos.

VILNIUS. Neleista inkurti Vilniaus lietuvių apšvietimo draugijų — „Šviesa" ir „Rytas". Priežastis — būk tos draugijos būsiančios „siaurai tautiškos".

A. a. Antanas Diltuva mirė lapkričio 3 d. 1911 m. (28 metų). Amerikoj išgyveno aštuonius metus, prigulėjo prie S. L. A. ir kokios tai jaunimo. Taipgi įstojęs buvo į Valparaiso Universitetą, bet apsirgęs džiova turėjo apleisti. Gydytis išvažiavo į Kaliforniją, kur išgulėjo ligonbutyj tris metus. Bet kadangi sveikata ėjo vis silpnyn, tai kreipėsi prie savo draugų pašalpos, kurie jo meldimą išklausė ir taip parvažiavo Lietuvon. Čia pagyveno pusę metų ir pasimirė. Mirtis buvo baisiai sunki, o tuo labjau, kad neturėjo kam užjausti. Tėvai persekiojo ir neapkentė už skaitymą, kurį velionis labai mylėjo, uoliai platino, ir da prieš pačią mirtį tam tikslui paaukavo savo sunkiai sutaupytą vieną rublį vietiniam jaunimui. Palaidotas tapo Skriaudžių kapuose.— Lai buva tęn lengva žemelė.

J. Sakalas.

Teismas. Spalių 26 ir 27 d. Suvalkuose Varšavos Teismo Rūmai nagrinėjo Ankudavičių, Baltusienės, Pocevičiaus, Treigio, Žukausko, ir Narijausko bylą. Jie buvo kaltinami už slaptą organizaciją, ir dalyvavimą prie plakimo ir nužūdymo M. Krušinskienės. Apskričio teismas buvo pasmerkęs šitaip: L. Ankudavičių 8 met. katorgos ir J. Ankudavičių 8 m. kal., Pocevičių, Baltusienę ir Treigį po 12 met. katorgos, o Žukauską su Narijausku, rodos po 3 met. Dabar nuteista taip: J. Ankudavičių 4 metų kalėjimo, Baltusienė 8 metų katorgos, Pocevičiaus, Treigio, Žukausko ir Narijausko byla liko atidėta kitam kartui, nes Treigys, vieton pasiteisinimo, da daugiau „naujienų" apreiškė. L. Ankudavičius visiškai išteisintas ir nekaltai žmogelis išsėdėjo kuone metus vien tik del savo pusbrolio J. Ankudavičiaus liežuvio, kaip iš apkaltinimo akto paaiškėjo.— Ankudavičius gynė pris. adv. P. Leonas ir iš valdžios pusės Zablockis. Baltusienę gynė Stašinskis.

J. Vabalas.

ALUNTA, Ukmergės pav. **Netikri piningai.** Pas mus Aluntos apylinkėj labai prasiplatino sidabriniai netikri piningai, o ypač šie: 20 k., 15 k. ir 10 k. ir nuo tikrųjų sunkiai atskiriami, nes visai tikrai išrodo, tik truputį netaip skamba.

Viturys.

SALOS, Ukmergės pav. Pas mus, kaip ir kitur, tveriasi ūkio ratelis.

Jurgio Sūnus.

KAMAJAI, Kauno gub. Lapkričio 6 d. buvo lietuvių vakaras. Vaidino „Į Mokslą" ir „Gyvieji Nabašninkai".

Jurgio Sūnus.

GRIVA, Kuršo gub. Lapkričio 6 d. čia buvo lietuvių vakaras. Vaidinta „Pabaigtuvės"; po vaidinimo: dainos, deklamacijos, šokiai, skrajojanti krasa ir kt.

R. A.

ANYKŠČIAI, Ukmergės pav. Atsilankė pas mus paminklų dirbėjas. Jis gyrėsi, dirbąs tuos paminklus iš akmens, naugės ir visokius kryžius iš tos pačios medžiagos. Ir jis čia rado daug užsakytojų: klebonas tuoj įmokėjo 20 rb., nuo kito žmogaus 6 rb. Kuomet pasirinko sau piningų — tai ir prapuolė. Pavardė, sakėsi, Cereška.— Taip išrodo da gana tvirtu žmogumi.

Anykštėnas.

DAUJĖNAI, Panevėžio pav. Daujėnuose atsidarė dviklesė mokykla. Šiemet ją lanko apie 10 mokinių. Priežastis tame, kad niekas nežinojo, jog ta mokykla atidaryta. Į ją galima įstoti tik baigus pradinę mokyklą. Tenai nereikia mokėti už mokymą. Primokėti reikia už valgį ir knygas. Įstoti į mokyklą gali iki kokių 22 metų.

SMILGIAI, Panev. pav. Čia išsiplatinus labai girtybė. Atsiranda tokių žmonių, kurie patįs daro alų ir parduoda gorčiais, bačkomis. Už gorčių ima po 20 kap., o už bačką kiek sulygsta. Per valsčiaus susirinkimus arba teismo dienomis pas tuos žmones renkasi visi ir geria per naktis.

J.

ROKIŠKIS. Naujokų ėmimas. Lapkričio 1 d. čia esti naujokų ėmimas. Šiemet pasitaikė ir man čia su naujokais kartu nuvažiuoti į Rokiškį. Susirinkus Abelių gelžkelio stotyj jau buvo girdėti „Tpruda, tpruda, tpruda-da" — linksminosi jaunieji. Kuomet atėjo traukinys, visa minia susėdo į traukinį ir užtraukė dainą: „Veža tėvas sūnų šalė pasodinęs, o sūnelis verkia tėvą apkabinęs". Taip tai iškeliavom iš Abelių. Šiurpas ima žmogų bežiūrint į tuos „vyrus". — Ir taip dainuodami važiavom iki Rokiškio stoties. Išsėdus čia ir buvo bedainuoją, bet patikus žmones ir jiems pagązdinus, kad „stražnikai" baisiai mušą už dainas, tai sustojo dainuoti, bet palaukus valandėlę vėla pradėjo. Miestelyj „stražninkai" tikrai sekiojo dainuojančius ir draudė, o kaipką cipėn pasodino, kur palaikė lig rytojaus. Monopolis, aludės buvo uždaryta, bet užpakalinės durįs buvo atdaros. — Indomųs tie mūsų žmonės. Ar vargas, ar bėda, ar laimė, ar rūpestėliai — vis dainos ir dainos. Ir dainuoja net gatvėse. Šis paskutinis paprotys — sakyčiau, negražus ypač da pasigėrusiems vograuti.

Šiemet Rokiškyje naujokų buvo iššaukta apie 525 žmones. Daugelis nestojo: tai buvo išvažiavę į Ameriką. Todel negalėjo pririnkti ganėtino skaičiaus ir tada buvo priimta daugumas su III sk. lengvenybėmis, o antro skyriaus, jei tikėti naujokams, buvo paliuosuoti vos 5 žm.

J. Skribliukas.

ALUNTA, Ukm. pav. Už 2-jų varstų nuo Aluntos miestelio stovi puikus, didelis p. Pac-Pomarnackio dvaras, prie šito dvaro priguli dideli plotai derlingos žemės, o da didesni plotai girių. Iš tų girių jau per kelis kartus žydai pirkliai išveža užrubežin gerąsias egles ir pušis, palikdami tik prastuosius medžius, o šiemet vėl pardavė žydams 80 dešimtinių miško po 115 rb. dešimtinę. Da turiu priminti, jog minėtam mil-

ke aplinkiniai sod., k. t. Priverčiai ir Antaležiai, turi bendras servitutines ganyklas. Minėtų dviejų sodžių ūkininkai davė prašymą Kauno girių apsaugojimo Komitetui del užturėjimo visiško iškirtimo jų servitutinių ganyklų, ir tasai komitetas buvo užgynęs visai iškirsti mišką, bet dabar nežinia del kokios priežasties vėl leido parduoti ir iškirsti. Taigi, turbūt, mus aluntiškius p. P.-Pomarn. paliks ne tik be medžių, troboms, bet ir be malkų kurui.

Vyturys.

PASVALYS, Panev. pav. Tai pasvaliečiai jau išsiskirstė į vienasėdijas. Spalių 6 d. matininkai sušaukė paskutinę sueigą, del matavimo reikalų ir atsisveikino su valstiečiais. Iš savo pusės valstiečiai nutarė išduoti paliūdijimą matininkams apie jų darbus ir da po rublį piningų. **J. U.**

Didžiojo Lietuvių Tautos Seimo, kurio **6-metinės sukaktuvės suėjo lapkričio 21 d.** Nors patsai seimas kiek kitoks buvo, negu jo sumanytojai, bet tai atsitikimas, kuris lietuvių atgimimo historijoj svarbją vietą turi užimti. Tas seimas ir akliems parodo, kad d-ro Basanavičiaus ir kitų aušrininkų darbas veltui nenuėjo ir kad lietuviai jau ne tik lietuviai, bet ir **žmonės!** Ir smagu mums pažymėti, kad po tam seimui lietuvių ir **visuomeniškas** susipratimas visgi žengia pirmyn. Taigi šių dvejų sukaktuvių prisiminimas teparagina mus daugiau dirbti visuomenės labui!

Provokatorius. Lenkų socialistų partija apskelbė esant provokatoriumi ir „ochranos" agentu lenkų laikraštininką Vincą Voiciechovskį. Jisai buvo redaktoriumi pirmeiviškų laikraščių. Voiciechovskis pasislėpė.

(„Liet. Ūkin.")

RAGUVA, Ukm. pav. Čia kiekvienas, sugrįžęs iš Amerikos be pasporto, pakliūva į teismą pas zemskį, (kuris teisią labai skaudžiai), ir turi užsimokėti pabaudą už peržengimą rubežiaus, nors kitose vietose visai nėra. Beto stebėtina dar ir tas, kad nuteistasis moka ne tiek, kiek jį nuteisia, bet tiek, kiek jis išsidera su zemskiu. Taip vienas, išbuvęs Amerikoj apie 6 metus, buvo nuteistas ant 330 rb., o išsiderėjęs gavo pamokėti 30 rub., o kitas nuteistas 30 rub. išsiderėjo ir buvo paliuosuotas už 15 rb. Nukentėjusių tokiu būdu yra gana daug, nes tas praktikuojama jau kelinti metai.

Lietuvių gymnastų kuopelė Vilniuje. Nuo lapkričio 14 dienos lenkų „Sakalų" salėje jau prasidėjo lietuvių gymnastų lavinimas. Iš užsirašiusių 19 žmonių buvo atvykę 10 žmonių. Gymnastų lavinimai yra paskirti pirmadieniais ir trečiadieniais nuo 8—9 v. Mėnesiui reikia užsimokėti kiekvienam po 2 rub. **J. Vil.**

Vilniaus psychologų draugijos skyriaus sekąs susirinkimas skirta buvo 19 d. lapkričio. Tarp ko kitą šie kas skirta skaityt: 1. **Kudrinskis** skaitys: Kaip mokosi vidurinėse mokyklose (eksperimentaliniai pastebėjimai). 2. **Perebilo:** „Įrankiai išdirbimui psychofyziškos reakcijos. 3. Bus duota naujų kningų peržvalga iš psychologijos ir filosofijos. 4. **Adelskis:** Ar reikalinga girdėti žodžių ištarimą, norint taisykliškai rašyti.

Lenkų teatras Vilniuje. „Kur. Wil." skelbja, jog lenkų teatras be naujos pašalpos iš šalies Vilniuje gyvuoti negalįs. Publikos, kuri lankytų vaidinimus, maža; iki šiol teikiamos pašalpos 4 tūkst. rubl. metams neužtenka. Šaukiama todel visus, kas jaučiasi Vilniuje lenku, aukoti bent po 1 rublį — teatro naudai. Matyt sunkiai lenkams Vilniuje einasi.

Mūsų išeivių aukso kalnai. Padavėm žinelę, jog Panevėžio pav. esama ir tokių valstiečių, kurie gabenasi Kalugos gub. pirktis žemės. V. D. atstovas P. Kuzma, šit kokį paaiškinimą duoda „Viltyje" apie tuos Kalugos kalnus: „Kalugos atstovas paaiškino man, jog pastaraisiais metais valst. bankas tęn supirkęs daug žemės, daugiausia iš po miškų, skynimų. Kaina dešimtinės be triobų esanti nuo 80 iki 120 rub., inešti reikia tik dešimta dalis. Žemė prie smėlio, vietomis prie molio; juodžemio niekur nerasi, reikia gerai išdirbti ir intręšti. Supirktos žemės esą daug, valstiečių gi pirkėjų nėsą: viena, jie skaito kainą brangoka ir sunku iš karto išgyventi; antra, apylinkės miestuose daug fabrikų ir valstiečiai verčiau tęnai eina dirbti, ne kaip žemę perka. Tai kokia, „ta pažadėtoji" Kalugos žemė!" — baigia atstovas P. Kuzma savo pasakojime apie ją. Bet lietuviai visgi bėga į ją.

RUDZIŠKIS, Trakų pav. Rudziškių parapija — kaip rašo „Viltis" esanti mišri: lietuvių esama 1,015, sulenkėjusių gi ir subaltarusėjusių gyventojų apie 2000. Paskutiniu laiku buvo nutarta, taip baltarusiams, kaip lietuviams pritariant, paskirti lietuviams iš eilės trečią dalį visų metų švenčių, kuriose pridurtinės pamaldos ir giedojimai būtų lietuviškai. Tačiaus, vos spėjo pirmą šventadienį atsibūti lietuviškai giedojimai, kaip du lenkeliai, broliai Kucevičiai, užpuolę klebioną, kun. Žemaitį pačioje klebonijoje ir daug jam nesmagumų padarė, kam įvedęs bažnnyčion lietuviams giedojimus ir pamaldas ir kam, jis lietuvių kalba, „užbjaurinęs" bažnyčią.

ŠVOBIŠKIS. Žmogus šulinyje. Blogas pas mus būdas — girtuokliavimas. Rudeniui atėjus, ūkininkai pradeda dirbti stiprų alų, alaus paragavę ir jau inkaušę, atsineša degtinės ir girtuokliavimui nėra galo. Girti pradeda muštis, o kai-kuomet ir peiliais susibado. Pernai ir užpernai buvo pradėta byla už susibadymą pas tardytoją, bet tas mūsų žmonių nesustabdo, o jie vis nesiliauja; nes šiemet jau vienas gavo galą. Sako, girti, pakėlę mušty nes, vartoja net peilius. Tikrai lapkričio 9 d. galima buvo girdėti dainavimas girtų ir riksmas, o lapkr. 11 d. rado vieną būk šulinyje, kuriame ir vandens visai mažai ir visai negilus. Tardymas gal suras šio žmogaus mirties priežasti, bet galima pasakyti, kad čia girtuokliavimas žmogų nužudė. **Al.**

NEMAKŠČIAI, Res. pav Šiemet nėsant „Saulės" mokyklos didesnė dalis vaikų, norinčių mokintis, paliko be mokslo, nes į valdišką mokyklą priimta tik 60 vaikų, o likusieji 80 veltui prašė, idant juos priimtų; mokytojas (rusas) atsakė, kad negalįs daugiaus, kaip 60 mokinti. O gal bijo pagelbininką lietuvį įsirašyti. Reiktų šitą dalyką arčiaus pažinti, nes tėvai šitų vaikų nežino, kur prašyti, o nenori į Skaudvilės mokyklą vežti — vis gi brangiau kaštuoja užlaikymas. **Debesis:**

VILNIUS. Lietuvių vartotojų draugija. Spalių 13 d. lietuvių būrelis padavė Vilniaus gubernatoriui prašymą, kad patvirtintų įstatus „Pirmosios Liet. Vartotojų Dr-jos Vilniuje". Po prašymų pasirašęs: Jonas Vileišis, Antanas Smetona, Mik. Sleževičius, Ona Vileišienė, Česlavas Liandzbergis, kun. P. Kemešis, Ratkevičius, L. Povolockis ir kiti. Norinčių įstoti ton draugijon yra jau dabar daugiau kaip 70 žmonių.

Tramvajai. Vilniaus policmeisteris liepė žiūrėti, kad tramvajų vagonėliai nevežiotų daugiau žmonių, kaip tik tiek, kiek gali viduje sutilpti. Konduktoriai, kurie neklausys to paliepimo, būsią baudžiami.

Naujas konsulas. Vilniaus, Kauno, Suvalkų, Gardino, Minsko, Mohilevo, Volyniaus, Černigovo, Podolės, Kievo, Poltavos, Charkovo ir visoms Lenkijos gubernijoms Hollandijos konsulu paskirtas Karolis Berens. Jis gyvęsiąs Varšavoje.

GIEDRAIČIAI, Vil. gub. „Viltis" rašo, jog Giedraičių lenkai patraukti teisman už triukšmą bažnyčioje per šv. Baltromiejų ir gavę pakvietimą lapkričio 18 d. stoti teisman — pabūgo ir pradėjo gerintis prie lietuvių liūdininkų, bet tie lenkininkais nepasitiki ir laukia teismo.

Zitiečių audimai. „Vienybė" skelbja, jog Kauno tarnaičių-lietuvių šv. Zitos Dr-ja daugiau parduodanti savo darbo audimų. Galima gauti tęn pirktis nebrangiomis kainomis milų ir čerkesų vyrams ir moterims. Pareikalavus siunčiamos skiautelės pasižiūrėti, reikia tik pasiųsti vieną ar dvi marki po 7 kap. Adresas: Kaunas, šv. Zitos draugija.

Nauja bendrovė. Dembavos (Pan. pav.) ūkio ratelis lapkričio 6 d. nutarė suruošti Dembavoje garų ir vandens malūną. Upės Labos vandenį ketinama sunaudoti tam malūnui; 10 žmonių susidėję inkūrė to malūno pastatymui bendrovę, susidėdami tuo tikslu nemažą kapitalą.

Garbės išrinkimas. „S. Z. T." paduoda žinią, kad Londone rasių kongresas išrinkęs į savo valdybos narius kun. Dambrauskį ir kun. Alšauskį, bet abu jie atsisakę nuo to garbės.

Kievo politechnikos docentas, inžinierius **Pr. Jodelė** (lietuvis) inžinierių skyriaus tarybos išrinktas pildyti pareigas profesoriaus. Jam pavesta medžiagos triobų statymo (cemento, betono, geležies, akmens, stiklo, išdirbinių ir molio ir tt.) katedra.

MARIJAMPOLĖ. Gal skaitytojai atsimena, kad pradžioje šių metų Marijampolėn buvo atvažiavęs pamokslininkas tėvas Kazimieras naikintų girtuoklystės tarp „uliaunų" ~~pasi~~jampoliečių. Jojo pamokslai, aiškūs ir suprantamai sakomi, pritaikinti prie psychologijos mūsų valstiečio, jo grąsinimas pragaru padarė tai, kad žmonės balsu bažnyčioje prisiekė daugiau nebegerti, merginos prisiekė da gi ir į karčemas nevaikščioti. Jojo pamokslas net patraukė laikinai prie blaivybės tikruosius miesto girtuoklius. Ir iš tiesų trejatą savaičių, galima sakyti, niekas negėrė. Alinės pasiliko tuščios ir monopolio durįs buvo varstomos retai. Girdėjosi net kalbos, kad žydams reiksią atsisveikinti su savo „aliniais kromais". Po pamokslo būdavo žmonės tuoj namo skirstosi. Nepamatysi jokio girto, neišgirsi riksmo. Bet dėja... neilgai tęsėsi tas laimingas laikas. Dūmas už dūmo išgaravo iš marijampolie čių galvų tėvo Kazimiero graudųs pamokslai. Vis dažniau pradėjo rodytis turgaus dienomis skaičius „žąsis varinėjančių". O dabar jau, rodos, mažai tesiliko ištikimų tėvo Kazimiero žodžiams. Alinės vėl knibždėte knibžda, monopolis po senovei gerai verčiasi. **Saldinė.**

Suvalkų gub-rius per pavietų viršininkus, įsakė sutaisyti viešųjų kningų sąrašą dviem kalbom, — rusiškai ir lietuviškai, vistiek, ar tie kningynai būtų draugijų, parapijų, ar atskirų žmonių, ir 3 egzempliorius neatidėtinai jam atsiųsti.

ŠENBERKE. Šiomis dienomis pasimirė čia evangelikų kuningas Adomas Cumftas.

„Vilties" N134 kun. Olšauskis indėjo štai kokį laišką. **„Delei melagių ir šmeižikų užpuolimo.** Man iškeliavus į Ameriką „Saulės" reikalais, kai-kurie karštesnieji lenkų endekai ir Amerikos šmeižikai cicilikai lietuviai paleido „Kovoje" ir „Keleivyje" visų bjauriausius melus: aš esąs žandarmerijos agentas?!! ochranos bendradarbis?!! aš nekalčiausius, susipratusius darbininkus į Sibirą ištrėmęs?!! nuo manęs vyskupas kuningystę atėmęs?! aš esąs galingas ponas darbininkų, gyvenančių Kaune?!! ir taip toliau. Liežuvingesnieji Amerikos cicilikai prieš mūsų prakalbas surinkdavo lietuvius darbininkus, peikdavo ir keikdavo „Saulės" mokyklas ir mane su kun. Tumu, ragindami neduoti „Saulės" draugijai nei sulūžusio skatiko. Amerikos lietuviai tais pliauškimais, net cicilikų prisiega patvirtintais, netikėjo ir sudėjo 36 tūkstančius rub.; kur labjaus cicilikai priešinos ir kūrstė, tęnai žmonės daugiaus sumesdavo piningų. Rimtesnieji Amerikos laikraščiai tuos melagingus šmeižimus ir užsipuolimus papeikdavo.

„Tiktai nežinau, kodel Didžiosios Lietuvos šmeižikai „Liet. Ūk.", „Lietuvos Žiniose", „Visuomenė" — kietai intikėjo Amerikos šmeižikais, melagiais ir atkakliai nutylėdami kitų laikraščių atsišaukimus, reikalauja nuo manęs pasiaiškinimo; jeigu jie tikrai teisybės jieško ir nėra prisiekusių šmeižikų-melagių pasekėjais, turėtų jiems užtekti šito mano tvirtinimo: **Visa, kas šiemet buvo išspausdinta apie mane „Kovoje" ir „Keleivyje yra bjauriausias melas.** Aš niekuomet nebuvau ir neesu žandarmerijos agentu, ochranos bendradarbju; be vagių ir žmogžūdžių, nei vieno žmogaus niekam neesu įskundęs, nei vieno fabrikanto neesu prašęs paliuosuoti iš fabriko jokio žmogaus; anaiptol, jeigu tiktai galiu, visados dorus ir teisingus žmones visuomet užstoju".

Generalgubernatorius Frežė buvo man uždėjęs 400 rublių bausmės už slaptas mokyklas, Kauno policija buvo mane 15 kartų tieson pašaukusi pernai metą.

„Saulės" draugijos pirm.
Kuningas Konstant. Olšauskis."

(„Liet. Žin.")

Mirė A. a. Juozapa-Kazimieras Gustaitis, Zagrados dvaro savininkas, mirė lapkr. 14 d. sulaukęs 67 metų. Suvalkijoj buvo tai labai įžymus žmogus. Gavęs po tėvo 120 margų žemės, jis savo sumanumu ir darbštumu tiek pralobo, kad veikiai nupirko St. Gavronskio dvarą — Zagradą — 500 dešimtinių žemės. Vaikams nesigailėjęs duoti mokslą. Motiejų išleidęs kuninguos (dabar „Žiburio" pirmsėdis ir lietuvaičių progymnazijos direktorius), Juozą matininku pastatęs. Kitus vaikus aprūpinęs žeme. Laidotuvės buvusios labai iškilmingos.

Kaugonis ir Bekšonis, Trakų p. Kazoniškių par. Šie sodžiai tai gryniausi lietuviški sodžiai visoje apylinkėje. Pavyzdžiui, nors kaimyniška Žaslių parapija ir lietuviška, nors iš lietuviškų maldakningių meldžias, ir lietuviškai poterius kalba, tačiau Kaugonis su Bekštonis išrodo daug lietuviškesni. **Skardžius.**

ŽASLIAI, Trakų pav. Nežinia, ar yra kur kitam miestelyj tiek plėšikų ir valkatų, kiek Žasliuose. Čia prisigrūdę visokių ligonių, kurie neturėdami kuo degtinės palakti, kabinas prie gerų žmonių, kad jiems „pastatytų", trauko iš vežimų visokius daiktus. Su jais yra susidėję ir ūkininkų vaikų. Lietuviams giesmininkams ir giesmininkėms, jų broliams, seserims neduoda nei praeiti, nė vieną jau apkumščiavo.

Vargdienis.

(„Viltis".)

JONUČIAI, Marijampolės ap. Mūsų jaunimas jau meta šalin degtinę ir kortas, o kaskart vis labjau rūpinasi šviesties. Kningos ir laikraščiai čia jaunimo labai mylimi. Susirinkimuose jaunimas gražiai pašoka, padainuoja. **Jokūbauskas.**

LUKŠIAI, Naum. ap. Kuprių kaime atsitiko didelė nelaimė: 23 d. lapkričio ūkininko Strupaičio virtuvėje sudegė 4 metų mergaitė. Mergaitė priėjo prie ugnelės pasišildyti, netyčiomis užsidegė drapanos, ir žuvo kaip lašas vandens. **Juozas Užupis.**

PUTILIŠKIAI, Aukmergės ap. Šį rudenį Putiliškiuose nugaišo raudonlige apie 30 kiaulių. Būtų nugaišę, gal, mažiau, jei ne žmonių tamsumas, kurie gaišenos neužkasa, bet palieka šunims valkioti. **Boleslavas Šlikas.**

GARLIAVA, Marijam. ap. Del sausos šių metų vasaros visur taip išdžiūvo, kad daugelis mūsų apylinkėse ūkininkų vandens turi jieškoties už kelių varstų.

S. Jokūbauskas.

(„Šaltinis".)

IŠ PRŪSŲ LIETUVOS.

Stalupėnų valsčius. Yra tikra viltis, kad toji Prūsų Lietuvos dalis, kurios gyventojų didumą ar bent žymi mažuma tebekalba lietuviškai, tolydžio tik vis atgims. Daug daugiau bus vargo su Prūsų Lietuvos pietumis. Toji gadynė, kad Stalupėnų ir Gumbinės valsčiuose veikė didžiausias Lietuvos klasikas **Kristijonas Duonelaitis,** turbūt jau nebesugrįžš. Tiktai likę kaimų bei miestų vardai liūdija apygardės lietuviškumą. Tik seneliai dar primena senovę, jie vieni dar skaito lietuvišką bibliją. Valdžia numanydama lietuvių išnykimą, lyg ir tyčiomis intaiso kada nekada Gumbinėje lietuviškų pulkų „šventes". Juk tai visai nepavojinga, nes šventės tos nepaliks jokios pėdsakos, jokios gilesnės žymės, o „Naujosios Liet. Ceitungos" rašytojams tai tik vis puiki proga, išgirti valdžią. Vadinasi ir kapitalas ingyta ir nekaltybė neprarasta. Šiaip jokios organizacijos, jokios draugijos, išimant veikiančios gumbiniečių „Liet. draugijos", tęnais nėra. Ir mokytojai ir dvasiškieji paturi vokietybę. Bažnyčiose rasit tik Žitkiemėj ir labai retai Stalupėnuose atlaikoma lietuvių pamaldos. Stalupėnų valsčiuj yra dar lietuvių katalikų Bildviečių parapija. Dar prieš 20 metų beveik visos pamaldos buvo atliekamos lietuvių kalba, o dabar jai pavesta paskutinė vieta.

Pirm buvęs čia kuningas **Himzmann** tūlą laiką buvo **„Kryžiaus"** leidėju ir inkalbėjo kai-kuriems parapijonams skaityti „Tėvynės Sargą". Ale kada dvasiška vyriausybė jį nužiūrėjo, tai jisai tuojaus atsisakė nuo visko. Dabar į tą kraštą nepareina joks laikraštis. Tėvai dar kalba lietuviškai, vaikai jau tik supranta, o sekančioji karta, jei nieko nebus daroma, jau nei nesupras. Čia reikia kuosmarkiausiai pradėjus dirbti kultūros dirvoje. Politiškoji skyrimo partija čia dar vargiai beturės dirvos šiuom laiku. Tą dirvą gali prirengti kultūros darbas. Kur tik yra keli lietuviai, tesutveria jie draugiją (vereiną), kaip tai padarė Gumbinėje. Labai būt gerai, netgi būtinas reikalas, kad Tilžės „Birutė" ar Giedotojų Draugija pradėtų savo šventes rengti ir aname kampe. Šventės (teatrėliai) lietuvių atsigavime visados lošė svarbją rolę. O dainų skambėjimas pritraukia net atšalusį lietuvninką. Taigi į darbą! **Draugas.**

KRISTIJONO DUONELAIČIO ATMINČIAI. Už trijų metų, būtent 1914 mete, sueis lygiai 200 metų nuo gimimo dienos mūsų dainiaus **Kristijono Duonelaičio.** Tojo garbingo vyro karstas tėra Lazdynėliuose ties Gumbine, tęnai, kur jam begyvenant skambėjo lietuviška kalba. Lietuvių tauta nenorėtų, kad Duonelaičio vardas ir poėzija išnyktų taipojau, kaip išnyko tose vietose lietuviška dvasia. Męs dar neėsame numirėlių tauta ir norėtume, kad gyvoji Duonelaičio liaudies poezija virstų mūsų brangenybe. O symboliu tos gyvybės turi būti pradėjus tautiško darbo aname kampe, paskui dar jo veikalų išleidimas, skiriamas ypačiai Prūsų lietuviams. Aš nežinau dar, ką apie tai kiti pasakys, bet man rodosi, jog, jeigu mūsų visuomenė renka aukas paminklams ant kapų pastatyti Kudirkai, Jauniui, Višinskiui ir Daukantui, tai juo labjaus to užsipelnė Kristijonas Duonelaitis. Ir ne tik atbundančios Prūsų Lietuvos reikalas, bet ir visos Didžiosios Lietuvos reikalas yra paminėti tą branguji vardą. Paminklas Duonelaičiui tebūna symbolis mūsų atbudimo ir tame kampe, kur mūsų kalba visai benykstanti. Duonelaitis turi būti gyvaja netik historijos brangenybė. **Draugas.**

Buenos Aires (Argentina). Čia yra nemažas skaičius lietuvių, iš tautiško atžvilgio visai susipratusių. Yra taip-pat dvi lietuvių draugiji, viena Buenos Aires, kita miestely Esimado, vardu „Diegas". Nors jinai socialistiškos pakraipos, tai dar viskas būtų gerai, jeigu ji būtų ir tautiška. Ale labai man neramu ir keista atrodo tos draugijos lenkavimas bei rusiškumo dvasia. Apie daugelį ji mąsto, daug gero nori, betgi į savo tautą visiškai neatsižvelgia, nes nenori kvėpti tautos bei tėvynės meilės. Viešai (ypač ponas

P. Uselis, nors ir mokytas vyras) sako, kad lietuviai be rusų ir lenkų paramos neišsitiesią. 23 d. liepos gavau iš draugijos teisę, padaryti pranešimą apie lietuvių tautą. Nors labai tatai buvo neskanu, vis tik išklausė iki galui.

(„Birutė".)

IŠ LATVIJOS.

Rygos lietuvių teatras. Lapkričio 26 d. buvo surengta didelis ir gražus teatras su balium „Dzimtenes" salėje, perstatyta dvi komediji: „Daktaro kabinete" ir „Knarkia paliepus". Be to įvairi programa: deklamacijos, pasakojimai, mandolinistų choras ir rusų artisto p. Smagos savotiški instrumentai.

Vakaras. Lapkričio 12 d. Rygoje buvo ketvirtas „Žaislo" vakaras; pastatyta „Žmogžūdystė namuose Nr. 37". Labai juokinga komedija. P. Vitėnas padainavo keles dainas solo. P. Šmaga labai juokingai nors rusų kalboje padainavo keletą kupletų, kuriam publika smarkiai plojo. P. L. Jakavičius padainavo kupletą „Seniams" ir „Vargoninininką". **Svečias.**

Apvogė redaktorių. Rygos dienraščio „Rižskij Viestnik" redaktoriaus nežinomi vagišiai pavogė žieminį apsivilkimą (paltą) vertės 60 rublių. Apvogti redaktorių ir dargi tokiems dabar šalčiams esant, yra iš vagių pusės labai nežmoniška.

Proklamacijos. Rygoje, uždauguvyje buvo padarytą krata ir rasta sandėlis proklamacijų rusų kalboje išleistu. būk tai latvių socialdemokratų partijos.

Nubausti girtuokliai. Administratyvišku būdu inkišti į Rygos kalėjimą po vieną mėnesį patupėti Mežkovskis, Paižis ir Makutėnas, kurie girti būdami tyčiojosi iš miestsargių.

(„Ryg Naujienos".)

Iš Amerikos.

Surado gražiausį miestą. Sugrįžo iš Pietinės Amerikos, Yale universitatės ekspedicija, ir paskelbė, jog Peru respublikoje surado gražiausį miestą Macchu Pichu, pastatytą iš egyptiško granito ant kalno 2000 pėdų augštumos. Tęn gyveną senovės indijonai ir šito miesto dar jokis baltasis žmogus nematęs nuo 400 metų atgal, kada tęn buvo apsilankęs keliauninkas Pizarro.

Plaukų vagilius. Boston, Mass. merginai Leonard išeinant iš krautuvės koks žmogus iš užpakalio nukirpo plaukus ir susimaišė minion. Nors policija vagilio jieškojo, bet veltui. Dabar paaiškėjo, kad jau dešimčiai mergaičių Bostone šitaip buvo nukarpyti plaukai. Manoma, kad vienas kokis „Džekas" šitomis klastomis užsiima.

Vandeninis orlaivis. Providence, R. I. orlaivininkas Atwood labai pasekmingai nulėkė 130 mylių su savo nauju hydro-aeroplanu, tai yra tokiu orlaiviu, kuriuo galima skristi ir oru ir plaukti ant vandens nusileidus. Atwoodas padarė pirmutinį pasaulio rekordą.

Praplatins indėjimą krasos bankan. Washington. — Krasos žinyba pranešа, jog greitu laiku bus valia į krasos taupomuosius bankus pasidėti ir didžiausias sumas piningų, ant vienos knygutės. Ikšiolei buvo aprubežiuota tik iki $500. Pasirodo, kad krasos bankai bujoja ir valdžia už indėtus piningus gvarantuoja pro centus.

Sandorą su Rusija pertraukė. Šiąnedėl oficiališkai tapo pertraukta sandora su Rusija, kuri buvo padaryta 1832 m. Prez. Taftas su valstijų sekretorium Knox pasirašė ant rezoliucijos, kurią buvo kongresas perleidęs. Šitas ir tapo pasiųsta Rusijai. Tokiu būdu senoji sandora jau dingo, nors dar ji bus veikmėje iki pabaigos šių metų. Prisieis dabar laukti, kokia bus nauja sandora, ir kaip joje bus pastatyta amerikoniškų pasportų klausimas. Žydai labai pradžiugo.

Gyvulių skerdėjai po teismu. Chicagoje eina didžiulis teismas; patraukta gyvulių skerdėjai, kurie peržengė Shermano anti-trustinį įstatymą ir skolino kapitalus net New Yorko kompanijoms. Jie mat buvo sutvėrę apatinį trustą, kuris ir valdžią ir žmones prigaudinėjo.

Haywoodas kursto revoliuciją. William Haywood, kuris anais metais buvo įskųstas Idahos dynamitavimuos, anadien New Yorke, Cooper Union salėje laikė prakalbą, tarp ko kito pasisakė, kad jis užjaučiąs McNamarams, kurie likosi nuteisti už dynamitavimus Los Angelėje, ir kad jis manąs, jog darbininkai esą priversti griebtis šitokių kovos būdų. Ant galo sušuko: „Bandykit šitą, broliai darbininkai. Jųs tik retėžius pralaimėsite ir pasaulį laimėsite". — Neindomu bus, kad neužilgo atsiras ir kiti McNamarai.

McNamarų tardymas išvarė iš proto. Indiapolis, Ind. vienas Grand Jury teisėjas išėjo iš proto, benagrinėdamas dabar dynamitavimų bylą. Sumišęs delto, kad paskui kiekvieną teisėją ir jų gimines sekioja šnipai, tai kapitalistų tai darbo unijų pasamdyti. Tas išvarė iš kantrybės ir pavieto prokurorą Baker, kuris vieną šnipą teisme net apstumdė ir iškrėtė, ieškodamas revolverio, ir užtai patį prokurorą teismas nubaudė ant $50 už pažeminimą teismo akyvaizdos. — Pati dynamitavimų byla dabar tardosi dviem šakom: Indianopoliuje ir Los Angelėj. Pastaroje vietoj paėmė tardyti unijų vadovą Tveitmoe. Girdėtis, kad būsią neužilgo šioje byloj areštuota apie ketvertą žmonių.

Amerikos išdas pribrinko. Prez. Taftas pasiuntė naujiems kongreso posėdžiams savo politišką pranešimą, kuriame tarp ko kito pasakė, jog šiemet Suv. Valst. išde yra $47,000,000 piningų viršaus likę, nuo visų išlaidų.

Kun. Richeson bandė nusižūdyt Boston, Mass. vietiniame kalėjime bandė pasipjaut kun. Cl. Richeson, kuris yra apkaltintas nužūdyme buvusios savo numylėtinės, Avis Linnell. Kun. Richeson norėjo teismą prigauti ir su blėkinės viršeliu prarėžė pagurklę, bet su laiku sargai tą pamatė, ir ligonbūtyj jo žaizdą iščystinus, vistiek bus statytas prieš teismą.

Roosveltas nesipriešina kandidatūrai. Rods Nebraskoje susivažiavę republikonai primarijose ir nužymėjo ateinančiam prezidentui vėl nominuoti Taftą, vienok dabar vis daugiau randasi balsų tarpe proggresistų už Roosveltą. Pats Roosveltas irgi nesibaido, jeigu žmonės jo demonstraviškai pareikalausią. Tačiaus sakoma, jog esą daugiau Tafto šalininkų, ir kad jie kontroliuosią republikonų konvenciją, kuri atsibus Chicagoje liepos mėnesį ir nominuos kandidatą į prezidentą.

TARP AMERIKOS LIETUVIU.

BAYONNE, N. J.

Čia vietinė D. L. K. Vytauto, nesenai susitvėrusi draugystė parengė prakalbas 3 d. lapkričio. Kalbėtoju buvo kviestas p. Lutkauskas iš Brooklyno. Plačiai aiškino abelnai apie draugysčių reikalus ir jų naudingumą; priminė ir apie tautiškąjį susivienijimą. — Šiuo žygiu prie naujos draugystės prisirašė dar apie 25 naujus narius.

8 d. lapkričio parengė prakalbas L. S. S. 36 kp. Kalbėtoju buvo p. Šukis, tai-pat iš Brooklyno. Labai plačiai aiškino apie darbininkų reikalus. Matyt kalba publikai patiko, ką liūdija labai ramus užsilaikymas ir delnų plojimas. Tačiaus, kaip ant pirmųjų, taip ir ant pastarųjų prakalbų publikos mažai susirinko. Mat Bayoniečiai da vis mįslina, kad prakalbos, tai esą bedievių darbas. Kur-kas geriau dovyties po smūkles. Pertai būna ir nemalonių atsitikimų. Taip va 27 d. lapkričio, ant vienų vestuvių vienas iš kažinkur atsinešė cigarų dėžutę ir pradėjo visiems fundyti. Čia da vyras nepabaigė fundinęs, kaip nabagėlį capt už apykaklės ir duok „fundyti" grynai lietuviškai, — net išsitraukę ant kiemo davė net pasilsėdami, už kokių tęn svetimų cigarų fundinimą; ant rytojaus buvo teismas, kuris atidėta net į Grand Jury. Vėliaus kokią savaitę vienoje smūklėj prisigėrę, pradėjo girties, kaip katras moka pirštus išlaužti. Vienas rodydamas savo miklumą paėmė ir išlaužė vienam vargšui pirštą!..

Tai vis alučio darbeliai. O mat prakalbos, ar taip naudingi vakarai, tai „bedievystė". Net ir vietinis klebonas kun. M. Šedvydis tokius gerus surengimus trukdo. Taip va, 5 d. lapkričio vienas vaikinas dalino plakatus prakalbų paskelbimui. Kur buvęs-nebuvęs, išeina iš klebonijos kuningėlis ir — capt! už apykaklės vaikiną: Ką tu čia dalini? vyrai, veskit jį man į kleboniją! — Tuojaus pora paklusnių tarnų ima ir veda; intempus į kleboniją, pradėjo gąsdinti atiduosiąs policijon ir tt. Žinoma, nieko nepešė ir po visam muštrui vaikiną paleido. Bet visgi ingąsdino.

Tai mat kaip pas mus einasi.

Bayonnės tėvas.

NEW BRITAIN, CONN.

Suvienytos Draugystės sušaukė susirinkimą 3 d. gruodžio, delei pradėtojo darbo — Lietuvių Svetainę statyti. Komitetas išdavė raportą kaslink kontraktierių, kurie už kiek apsiima pastatyti svetainę. Buvo įvairių prekių paduota. Augščiausia buvo 25 tūkst. ir 30 dol., žemiausia — 21 tūkst. ir 80 dol. Nutarta darbą pavesti kas pigiausia atliks. Tas labai vietiniams lietuviams reikalinga — turėti savo salę susirinkimams, prakalboms, teatrams, baliams ir tt. Nors darbas pradėtas, bet piningų tam reikalui mažai da turi, tai ir buvo svarstoma, kokiu būdu padidint išdą. Nutarta rinkti aukas tarpe vietinių ir aplinkinių. Taipgi nutarta surengti gerą teatrą ir koncertą, kuris bus 31 d. gruodžio po pietų Reeneys Teatre ant Main St. Suloš „Pabaigtuves", taipgi bus dainos, deklamacijos ir muzika. Programas susideda iš 35 ypatų. Artistai lošėjai ir dainininkai bus L. S. S. choristai iš Waterburio.

„Pabaigtuvių" veikalas yra labai jausmingas ir malonus, kuris primena kiekvienam lietuviui ir lietuvaitei darbus mūsų tėvynėje. Didelį įspūdį daro, kada merginos parneša vainikus kviečių ir rugių, pareina dainuodami darbininkai iš laukų, merginos aukauja vainikus savo šeimininkams, o tie vaišina visus darbininkus visokiais gėrimais ir užkandžiais. Po tam būna tautiški šokiai, taip kad žiūrint, negali atsidžiaugti, kaip gražu būna. Kurie tik atsilanko, kiekvienam būna linksma pamatyti ir lieka ilgoje atmintyj. Priminsiu, kad dar niekad tokio didelio surengimo New Britaine nebuvo, kokio visi dabar laukiam. Svarbjausia, kad visas pelnas skiriamas tokiam prakilnam reikalui, kaip Lietuvių Svetainės statymas.

F. E. Faltinaitis.

HAVERHILL, MASS.

Šis miestelis stovi ant upės Merrimack kranto, 37 mylios atstu nuo Bostono, vakarų link.

Patį Haverhill miestą skiria upė į dvi dali. Vienoje pusėj visu paupju užtverta augštomis mūrinėmis čeverykų dirbtuvėmis, o biskį į šalis — šlaitai, ravai, ant kurių stukso darbininkų apgyventi trobesiai; o antroje pusėj upės labai patogi vieta, kurioje nabagų, Dievo palaimintų darbininkų, nesimato. Čia gyvena turčiai.

Pirmoje pusėj, kur čeverykų, odų, skrybelių ir daug kitokių dirbtuvių užteršia su savo smarve orą, gyvena visokių tautų ateiviai darbininkai, tarp kurių yra apsčiai ir lietuvių: yra į 7—800. Lietuviai, išėmus vientik lenkus, žemiausiai stovi pramonijoj ir apšvietoj už visus kitus ateivius.

Nematau reikalo išgirti kitų tautų vertelgų gūdrumą, apsukrumą ir jų privatiškai kraujamąjį turtą, bet verta privesti lietuviams kitų tautų pavyzdingą vienybę, sutikimą ir jų praktiškus darbus, k. v. italų, francūzų, kurie čia turi keliolikos tūkstančių vertės kooperativiškus plytų namus. Graikai, pažvelgus į juos, rodos tik skudurų tauta, o ir tie daug augščiau stovi pramonijoj už lietuvius. O kas tam lietuvių solidariškumui kenkia? Atsakymas trumpas ir aiškus: kenkia prigimtas fanatizmas ir girtuoklystė! Faktų yra daug. Pavyzdžiui, Haverhill'o lenkai, su lietuvių pagalba pasistatė mūrinę bažnytėlę ir turi lenkų kuningą, kuris del Dievo garbės ir švento biznio liginai ir lietuvius kaip ir lenkus religiškai aprūpina ir jų kišenutes patuština. Bet Haverhill'o lietuviai vis dar gailisi praeities baudžiavos laikų ir apgailistauja, kad ir jie neturi bažnyčios, kuningo ir desėtkų tūkstančių skolos. Taigi 3 d. gruodžio buvo sušauktas visuotinas susirinkimas kaslink pirkimo protestoniškos bažnyčios. Susirinkime parapijos (mat čia ir parapija yra susitvėrusi) prezidentas karštai rėmė, agituodamas pirkti bažnyčią, o susirinkusieji priešinosi; tada pirmininkas bandė priešginiams atimti balsus, bet tie nuvarė pirmininką nuo pagrindų, ir jo vieton kitą pastatė, ir šis susirinkimą užbaigė.

Vakare tą pačią dieną karčemninkai prieš balsavimą prisiuntė L. Uk. Ged Klubui keles bačkas alaus ir patįs lietuviai karčemninkai pribuvo su prašymu, kad ūkėsai atiduotų balsus už saliūnus. Bet vienas socialistas T. K. priešinosi saliūnams, ir nurodė blogąsias puses alkoholio, protiškų nuodų. Bet šnapsuolistai (taip parapijonus vadina) visi kaip vienas pasišiausę sukilo ir ėmė šmeižti T. Kašetą už nepritarimą saliūnams. Šnapsuolistai, intužę ant socialistų, nubėgo ant antrų lubų tos pačios svetainės, kur lenkas socialistas rodė illustruotus paveikslus, norėjo sumušti tą vaikiną ir jo mašinas. Tik pabugo policmano, kadangi tas juos nutempė, da per galvas sudavęs, į court'ą ir pasiėmė geras magaričias. Lietuviai haverhilliečiai! Argi nelaikas būtų blaivu protu pagalvoti apie naudingesnę įstaigą, kaip bažnyčią? Juk mums svetainė būtinai reikalinga! Jeigu lietuviai prisidėjo prie lenkų pastatytos bažnyčios, tai męs turėtume tiesą iš lenkų reikalauti, kad ir jie prisidėtų prie statymo svetainės. Tik visi prie darbo, o svetainė bus! Jeigu L. S. S. vienuolika vyrų užlaiko rūmą del kningyno, mokėdami po $12 į mėnesį, tai 800 Haverhill'o lietuvių beabejonės mūrinę svetainę ant dvejų—trijų lubų pasistatytų. Prie gerų norų, darbas pasieks savo tikslą.

T. D. Girgždauskas.

PITTSTON, PA.

Da apie sumišimus Šv. Kazimiero bažnyčioje. Smulkesnių atbalsių vis po truputį pasirodo. 13 d. gruodžio buvo teismas. J. Pipas (kun. Kaupo ir vargonininko Čiževskio šalininkas) apskundė M. Baranauskienę už pradėjimą „revoliucijos" Šv. Kaz. bažnyčioje, nedėlios ryte 10 d. gruodžio. J. Pipas yra vienas iš sąnarių bažnytinio choro; kada susirinko choristai ir vargonininkas giedoti laike sumos, Baranauskienė su pulku moterų, už plaukų nusitraukė visus dainorius žemyn nuo vargonų; apart kitų, Pipui teko keletas sykių per ausį nuo moterų, da sako ir spirtelėję su kojomis kokį sykį. Teisėjas Smith praleido porą valandų laiko, iki išklausė apie 20 liūdytojų iš abiejų pusių; ant galo humoristiškai sutaikė, nubausdamas Baranauskienę 5 dol. ir kaštais, už kėlimą bažnyčioje betvarkės.

14 d. gruodžio, išrinktasis parapijos komitetas turėjo susirinkimą. Raportas buvo išduotas, ką girdėjo pas vyskupą Hoban'ą. Žmonių buvo pilna svetainė, kaip ir ant pirmutinio; bet jau susirinkusieji biskį šalčiau reikalus svarstė, nes nebeturėjo vilties gauti atgal kuningą Struckų; mat vyskupas pažadėjo bile ką Pittstono parapijai padaryti, reiškia: gali, jeigu nori parapijonai, Kaupą atstatyti su vargonininku Čiževskiu, o į jo vietą gali imti: kuningą Kurą, Servetką, arba Kudirką; bet jo didenybė atsisakė sulaužyti savo žodį, jau ištartą iškeliant kun. Struckų; mat bažnytinės tiesos parodo, jog kartą perkeltą kuningą, dviem metams nesukakus, jokiu būdu negalima atgal grąžinti

Bet, pittstoniečiai ištolo nenori nei kun. Servetkos, nei kun. Kuro, tik jeigu jau vyskupas negali duoti geresnį kuningą, tad sutiko priimti Kudirką. Taipgi buvo leista per balsus, ar norėtų kas, kad Kaupas liktų po senovei. Tik vieną balsą gavo už kun. Kaupą. Komitetas pranešė tą vyskupui, bet da rezultatas joks nepasirodė.

Nedėlioje 17 d. gruodžio per pamaldas policija laukė riaušių, bet viskas ramiai apsiėjo. Vargonininkui Čiževskiui komitetas buvo uždraudęs grajiti, bet kada žmonės suėjo į bažnyčią, tai Čiževskis niekam nematant — užlipo ir grajino. Žmonės nekurie manė, kad tai jau kitas vargonininkas.

Pamokslą sakė kun. Staniukynas, iš Chicagos; viskas gerai sekėsi, iki pradėjo išteisinėti kun. Kaupą: „girdi, jųs turite savo šeimynas ir neturėtumėt reikalo kištis į kitų šeimyniškus gyv.„.. Čia ant syk visi žmonės pakilo eiti laukan. Kun. Staniukynas gal susigėdijęs, irgi nuėjo nepabaigęs. Tik štai, kažin iškur kun. Kaupas: puolė ant kelių prieš altorių, ir taip viskas tykiai užsibaigė.

Ištikro, kas čia iš to viso išeis, sunku įspėti.

Pirmus du susirinkimu kuningas Kaupas neleido parapijai laikyti bažnytinėje svetainėj, bet dabar jau trečią laikys 19 d. gruodžio, po bažnyčia.

Tolimesnį stovį pranešiu kiek vėliaus.

J. S. Vaškevičius.

E. CAMBRIDGE, MASS.

Čionai kas nedėldienis atsibūna diskusijos, kurias rengia keletas jaunų vyrų, po vardu „Jaunų Vyrų Civiškas Klubas". Rengėjų tikslas lavintis patiems ir visuomenei kalbėti, kad ką-nors protautų. Čia valia kiekvienam išreikšti savo nuomonę linkui pastatyto klausimo, kuriuos irgi iš publikos pastato. Tik gaila, kad pirmininkas netaktiškai elgiasi, nes priešais jį stovinčiai pusei trumpina laiką išreiškimui nuomonės. O patsai kada pradeda laikyti savo pusę, tai ima daug laiko ir iš diskusijų virsta prakalbos. Žmonės matyt diskusijoms sympatizuoja, nes kas nedėldienį vis daugiau prisirenka.

17 d. gruodžio buvo pakviestas naujai susitvėręs „Laisvės Choras". Nors naujas, bet pusėtinai gerai padainavo keletą dainelių. Linkėtina geros kloties lavinties toliau. **Vytis.**

PHILADELPHIA, PA.

Gruodžio 8 d. laikyta T. M. D. 74 kp. susirinkimas, kur suvesta apyskaitos iš 18 dienos lapkričio laikyto pasilinksminimo vakaro, kame gryno pelno pasirodė 19 dol. su centais. Šiame susirinkime irgi buvo tariama parengti taipgi pasilinksminimo vakarą su lošimu teatro, dainomis ir svaiginančiais gėrimais, — nors tarpe susirinkusių buvo iškilus kova: vieni sakė kad rengti be svaiginančių gėrimų, antri tam priešinosi, tūli veikėjai ir organizatoriai teatro net buvo atsisakę nuo darbo jeigu būsią su gėrimais; bet kiti tvirtino, jog be gėrimų mažai kas lankysią, kad nei neužsimokėsią lošti teatrą ir būsią nuostoliai. Pertai, katrie buvo atsisakę nuo rengimo, liko pertikrinti ir vėl apsiėmė.

Mūsų T. M. D. kuopoj yra keletas socialistų, kurie kariauja priešais, jei ką kuopa sumano; taigi tarpe tautiečių ir socialistų buvo iškilus kova ir kaslink rengimo teatro, — socialistai sakė, kad nereikia nieko, o tautiečiai norėjo, kad būtų parengtas; del mažumo socialistų balsų, liko jie pergalėti. Žinoma, kaip vieni taip ir kiti dirbo pasidalinę į atskirias dalis ir atskirias sėdynes užėmę turėjo, kad nebūtų susimaišę socialistai su tautiečiais. Ta kova užgimė dar nuo to laiko, kada pas mus buvo apsilankęs žinomas veikėjas J. Vanagaitis su prakalbomis. Del to kova yra vedama iki šiam laikui. Praeitam susirinkime rugsėjo mėnesį soci-

listas V. Jakštys dailiai išprayardžiavo J. Vanagaitį, kaip tiktai mokėjo. Taip ir bujoja vaidai mūsų 74 T. M. D. kuopoj, kur neprašyti svečiai mūsų stubelėj užsikėlė ir kojas ant stalo...

Bet gi teatras vistiek įvyks. Išrinktas jau tam tikras komitetas, kad pasirūpintų suorganizuoti teatrališką kuopą, parinkti tam tikrą veikalėlį, išmokti ir sulošt. Tai męs ir lauksim, ką jie mums pagamins.

Gruodžio 10 d. buvo laikyta prakalba latvių klube, kurią surengė L. S. S. 1 kuopa. Kalbėjo Purvis tėmoj „Kaip Suvienytos Valstijos rėdosi''. Ant prakalbų susirinko 15 žmonių.

Marksistas.

P. S. Ateinančiame sezone, tai yra po kalėdų, T. M. D. 74 kp. susirinkime gruodžio 8 d. nutarė rengti paskaitas, kaip laikas daleis, ir jeigu bus galima gauti tam tikra svetainė; tai tas žinoma prigulės nuo išrinkto komiteto. Paskaitos bus imamos nuo T. M. D. centro pirmininko.

CAMBRIDGE, MASS.

17 gruodžio čia buvo surengta illustruota paskaita — „Bakterijos'', 71 L. S. S. kp. triūsu. Skaitė Dr. F. Matulaitis. Po paskaitos buvo aiškinami įvairųs apie sveikatą klausimai. Paskiaus naujas „Laisvės'' choras padainavo keletą dainelių, kurios publikai taip patiko, kad delnų plojimu antrą sykį iššaukė dainuoti. Ant galo buvo monologas ir deklamacijos. Abelnai vakaras buvo įspūdingas. Publikos prisirinko pilna svetainė. Rodos viet. soc. kuopa dar pirmutinį tokį vakarą parengė. Ir gerai, kad ir socialistai jau užsiima praktišku liaudies švietimu. **Vytis.**

WATERBURY, CONN.

L. P. U. Klubo gymnastikos skyrius, 15 gruodžio parengė rūkvakarį „Smoker'' — parūkyti ir išsigerti, tiktai del vyrų. Inėjimas buvo kiekvienam po 50c. Žmonių buvo pusėtinai. Vakaras atsibuvo šiokioje tvarkoje: Po aštuonių atsidarė uždangalas ir pasirodė ant pagrindų B. Bagdanavičius, to vakaro šeimininkas, ir perstatė kokį tęn anglą, kuris pašoksiąs „Steps dance'' džiką. Toliaus išėjo Juozas Bražauskas, kuris tik metai, kaip iš Lietuvos; jisai parodė, kaip per lavinimąsi galima žmogui išsilavinti visokių išsilankstymų. Juozas Žukauskas su Leo. Guoga (Bulkas) lietuviai, rodė kaip reikia imtis; ėmėsi per penkioliką minutų; antri ėmėsi amerikonai: N. Palmer su T. Brennan, taipgi per penkioliką min. Juozas Zorckutis parodė savo gabumą mėtime (juglery) visokių daiktų. Jack Teleišiukas (Teelash) nusiėmė nuo rankų ir kojų užrakintus pančius. Pagaliaus italukai išėjo padainuoti dainą, bet niekas neišėjo, nes pusėje dainos pirmas balsas susijuokė ir nuėjo pakrikę visi šalin.

Žmonių pusėtinai buvo susirinkę, buvo ir svetimtaučių; užsilaikė visi gražiai. Taip viskas būtų gerai, bet dar trūko prie vakaro tvarkos; tie kurie rengė vakarą, privalėjo pasirūpinti parengti kokią-nors prelekciją kaslink kūno išlavinimo; tas būtų labai tikę; bet tikėtina, kad ateityje pasidarbuos, ir gymnastikos skyrius surengs tokius vakarus. Nestebėtina, jei ko ir trūko, nes tarpe lietuvių tai pirmas toksai vakaras. Matyt, kad tarpe lietuvių randasi gabjų vyrų, kurie neblogiaus gali atlikti, kaip svetimtaučiai.

16 d. gruodžio „Third Congregational Church'' turėjo fėrus, ant kurių buvo atsilankę keletas ir lietuvių, kurie stebėjosi gražia tvarka, ramum užsilaikymu ir dailum surėdymu visų išstatytų ant pardavimo daiktų; nieko nebuvo tokio, kad būtų nenaudingas žmogui prie gyvenimo, visokios prieškalėdinės dovanos ir gana už prieinamas prekes. Nebuvo sodės ir kitokių gėrimų, kaip esti ant lietuviškų fėrų. O pas kongregacionalus vis ištrauksi toki daiktą, kurį ilgai galėsi laikyti ir su juo dar smagiai laiką galėsi praleisti, tai yra buvo trikšlių, — „puzlles''. Taigi waterburiečiams patartina, kad prisižiūrėtų tokiems vakarams ir pasistengtų duoti žmonėms, už jų praleidžiamus ant fėrų piningus, ką-nors geresnio ir naudingesnio, ne vien kad tik piningus išvilioti.

17 d. gruodžio S. L. A. 11-ta kp. jau pradėjo skaityti naują konstituciją, kuri eina per „Tėvynę''. Likosi perskaityta iki 76 skirsniui. Taip viską ramiai svarstė, tiktai kaslink žodžio „Seimo augščiausia galybė'', tai nepristojo, nes tas turėtų būti referendumas augščiausia galybė; tiktai seimas išdirbs projektus ir paduos žmonėms ant nubalsavimo per referendumą, tai ir turėtų vadinties — referendumas augščiausia galybė.

Kalėdos jau atėjo; žmonės šį metą prezentų vargiai daug pirks, pertai kad visi mano, jog ateinantįs metai bus nekokie.

Juris.

New Yorko žinios.

¶ **Europon kalėdų dovanos.** Prieš šventes įvairių tautų išeiviai išsiuntė į savo gimtines daug piningų; keleis garlaiviais išvežta Europon $5,164,723.12. Iš tų piningų išėjo $336,717.23 Rusijon ir Lietuvon.

¶ **Kandidatai į prezidentus.** Kaip žinoma, New Yorkas visuomet lošia politikoje nemažą rolę. Todel ir dabar laikraščiai seka: kokius newyorkiečiai kelia kandidatus į prezidentą ateinantiems rinkimams. Pasirodo, jog respublikonai siūlo anuo terminu buv. prezidentu, pulkininką Roozvelt; demokratai — New Jersey gubernatorių Wilson; o socialistai Debsą arba Russelį.

¶ **Caruso susimušė nosį.** Metropolitan Operoje, baigiant vaidinimą operos „Tosca'', garsus italų tenoras Caruso paslido ant pagrindžių ir taip smarkiai sukniubo, kad iš nosies pasileido kraujai. Daktarai iš publikos šoko ant scenos ir šiaip-taip giesmininką aprūpino.

¶ **Sinclair negavo perskiros.** Teisėjas Davis atmetė reikalavimą rašytojo Sinclair, autoriaus knigos „Raistas'', kad perskirtų su jo pačia Meta Fuller, kuri susidėjo su poetu Kemp. Todel Sinclajr turės gyventi visai be pačios.

Vietines Žinios.

— **Oras.** Prieš kalėdas ir visai apie šventes dūravo čionai labai minkštas oras. Sniego visai nėra, tik rūkai ir miglos.

— **Iš S. L. A. kuopų veikimo.** Pereitą nedėlią S. Daukanto Dr. Dr-tė ir S. L. A. kuopa savo susirinkime nutarė beveik vienbalsiai, jog reikia S. L. A. turėti apmokamus organizatorius. Prie to 15 d. gruodžio atsibus 3-čia kuopų konferencija, aptarimui rengiamojo ateinančio 27-to seimo, kuris atsibus Brooklyne.

— **Protestai del pervardinimo gatvių.** Brooklyne vis daugiau randasi protestų priešais aldermanų sumanymą permainyti daugelio gatvių vardus, ypač protestuoja klubai, kurių nariai bijosi vėlai namo eidami nebesurasti savo namų, kada bus pervardyta gatvės.

— **Didelis gaisras.** Per. petnyčios vakare sudegė du dideli fabrikai: kningų taisymo S. & E. Vernon ir Elektros Co., taipgi saliūnas ir pora medinių, kuriose gyveno apie 30 šeimynų. Gaisras padarė blėdies į $1,500,000. Be to sunkiai sužeista trįs ugnagesiai. Gesino ugnį net 17 ugnagesių kompanijų; kitos net iš New Yrko buvo pašauktos.

Tev. Myl. Dr-tes reikaluose.

Pirmininkas: V. Daukšys, 137 N. 28 st.,, Philadelphia, Pa.
Jo pagelbininkas: J. Kazakevičius, 103 N. Main str., Pittston, Pa.
Raštininkas: A. J. Žemantauskas, 789 Bank str., Waterbury, Conn.
Kasierius: A. J. Povilaika, 804 Bank str., Waterbury, Conn.
Kningius: J. Simanavičius, 331 Barnes str., Plymouth, Pa.
Literat. Komitetas: J. Laukis, 3001 Farrell st., Chicago, Ill., V. S. Jokubynas, 425 Lincoln ave., Rockford, Ill. J. Gabrys, 11 rue Sommerard, Paris, France.
PASARGA: **Kuopos ir pavieniai nariai, raštus T. M. D. reikaluose siųskite T. M. D. Lit. Kom. nariui-redaktoriui, šiuo adresu: V. S. Jokubynas, 425 Lincoln ave., Rockford, Ill.**

MUMS REIKALINGAS KATALOGAS.

Nuo daugelio narių TMD. gaunu laiškus, kuriuose klausiama, kokias kningas yra išleidusi TMD ir, kokia prekė tų kningų. Vieni klausia norėdami nusipirkti sau vieną-kitą kningelę, kiti, su tikslu, TMD. išleistas kningas praplatinti tarpe lietuvių, parduodant jas. Tūli iš rašiusių man laiškus, nusiskundžia ant kningiaus, kad jiems kreipusis prie jo su šiuom klausimu visai negauta atsakymo, nors atsakymui buvo pasiųsta ir markės. Kreipęsi į centro valdybą, bet ir čia buvę pasekmės tos pačios, ką ir su kningium. Kur kreiptis — sako — ir pas ką klausti, jei centro valdyba nenori atsakyti, net ir marke pasiunčiant, nežinome. Patark, tamsta, jei gali, tame dalyke.

Atsikreipusiems į mane panašiais užklausimais, atsakau per laiškus, sužymėdamas kningas, išleistas TMD., pagal kningiaus atskaitą, tilpusią protokole IV seimo. Bet apie jų prekes, negaliu duoti jokio atsakymo, kadangi nei seimai, nei centro valdyba nėra pagarsinusi tokių prekių. Nesistebiu net ir išto, kad kningius, nei kiti nariai centro valdybos, ant laiškų neatsako, nes nei vienas iš jų nežino kningų prekių; o taip ir geriausiai: nežinai ko, tai ir tylėk....

Kad išvengti užmetinėjimų ateityje, aš čia paduočiau sumanymą:

Atspausdinti katalogą kningų, išleistų TMD. Katalogai tie atspaudint nekaštuos kaszinkiek, o bus parankumas, kurs užganėdins ir centro valdybą, ir norinčius nusipirkti kokią kningą. Katalogus galima atspaudint ant vienlinkų ar dvilinkų lapelių, pažymint kningos vardą ir prekę, taipgi apačioj paliekant tuščias vietas, kur būtų galima prirašyti kningas, vėliau išleistas, kol bus atspaudinti nauji katalogai. Tada nereiktų kaltint nieką, nes kningius gavęs reikalavimą kningų, pasinaudos katalogu ir tuojaus galės atsakyti klausiančiam apie kningas ir jų prekę. Dabar gi, negalima kitaip elgtis, kaip tik džiaugtis, ar bėdavoti, kad kningoms vietos trūksta, jų niekam neperkant, o jei kas nori jų pirkti, tam nieko neatsakyti, nes nežinia jų prekės, parduot perpigiai ar perbrangiai, baisu, nes ir griekas, ir, sarmata....

Ar mano šis sumanymas, o sykiu ir pasityčiojimas, turės svarbą narių akyse, nežinau; bet aš visgi manau, kad centro valdyba, parūpinus katalogus, padarytų daug palengvinimų kningiui, o tas galėtų užganėdinti narius, reikalaujančius kningų.

Nariai, perkanti kningas, piningus turi siųst tokiu-pat keliu, kaip ir metines duokles; money orderis turi būt rašytas išdininko vardu, bet siųsti jį reikia centro sekretoriui, idant tas patikrintų, jog piningus siunčiąs tikrai yra nariu TMD., kadangi nariams parduodama kningos puse prekės.

V. S. Jokubynas.

LIETUVIAI! TĖVYNĖ ŠAUKIA MUS PRIE DARBO.

Ilgai tūnojome po svetimu jungu, kuomet mųs palaikais varžėsi kaimynai, beje, rusai, lenkai ir vokiečiai, tikėdamiesi, jog mųs Tėvynė jau nekvėpuos daugiau... Bet jie apsiriko. Lietuviams pajudinus savo pečius, tas sunkusis jungas nukrito bedugnėn, o mųs Tėvynė pradėjo keltis augštyn, lyg diegas saulės atgaivintas. Tėvynei pakėlus balsą, jos vaikai pradėjo skubintis prie jos su pagalba. Ant jos balso pasiskubino Giedraitis, Poška, Daukantas, Valančius, Kudirka, Baranauskas, Vaičaitis, Duonelaitis, Basanavičius, Šliupas, Šernas, Maironis, Žilinskas, Vidūnas ir daug kitų, kurie pasimainydami, kėlė ir kelia Lietuvos vėliavą....

Kiekviena tauta, savo gaivintojams, genijams, kurie su pasišventimu triūsėsi atgaivinimui ir stiprinimui savo tautos dvasios, stengiasi atsimokėti nors tuomi, kuomi gali, bent paminklų pastatymu. Bet męs, lietuviai, šiądien tą padaryti dar neįstengiame, nei pajėgiame. Ir todėl neįstengiant atsimokėti savo tautos darbininkams, kaip tokiems atsimoka kitos tautos, skaitome savo privalumu, bent tų savo tautos darbininkų, išleisti raštus pilnose laidose, iš kurių ir patiems yra nauda ir pagerbimas mųs Tėvynės gaivintojų, kurie savo spėkas aukavo ant Tėvynės aukuro.

Su ateinančiais, 1912 metais, prasideda jubilėjus Antano Baranausko, o su 1913 metais, jubilėjus Kristijono Duonelaičio. Taigi, mums labai pritiktų, surinkus raštus tų dviejų jubiliatų, pilnuose rankiuose išleist į svietą. Tas-pats padaryti pritiktų ir su raštais Dijonizo Poškos, Simono Daukanto, Motiejaus Valančiaus ir daugelio kitų.

Męs mėgstame tankiai nusiguosti, kad mųs literatura yra neturtinga. O iš ko ji bus turtinga, kad męs leidžiame raštams trunėti rankraščiuose! Dailiausia ir brangiausia mųs literatura, guli rankraščiuose kurie ir surast yra sunku, o kita dalis tų raštų, nors ir svietan paskleista, tai taip išsklaidyta mažomis dalelėmis, kad nustoja savo vertės.

Broliai, Tėvynės mylėtojai, TMD. nariai! Pats laikas šiandien mums primena tas pareigas, jog jau metas stoti prie darbo. Todel ir nesnauskime, bet stokime prie darbo ir visi, išvien dirbkime. Prigulinti prie TMD. rūpinkimės pritraukti TMD. naujus narius ir surasti šaltinius padidinimui draugijos išdo. Neprigulinti prie šios draugijos, stokite mums pagalbon, nes iš to bus nauda patiems, o ir privalumas kiekvieno lietuvio, būti nariu šios draugijos. Nelaukite kol jus kas paėmęs už skvernų, pritrauks TMD. narių eilion, ar kol saujalė šiandien dirbančiųjų prie TMD. apskelbs jau gatavą raštų laidą. Bet eikite šęn, — šiandien padėkit mums dirbti, o dirbdami visi išvien, pelningesnį ir lengviau atliksime darbą. O visiems dirbant, darbo vaisiai bus didesni.

TMD. yra bepartiviška draugija. Į ją gali priklausyti visi lietuviai be skirtumo luomo, lyties ir pažvalgų. Metinė mokestis visai maža, nes tik 60c.; naujai įstojantiems, pirmuosius metus reikia mokėti 40c. prisirašymo, tad sykiu vienas doleris; toliaus tik po 60c. metams. TMD., visus metinius, išleidžiamus raštus, nariams duoda dykai (po vieną egzemp.), kurie yra užsimokėję metinę duoklę. Todel, kurie dar nepriklausote į TMD, pasiskubinkite prisirašyti; kuo daugiau prigulėsime prie draugijos, tuom daugiau raštų galėsime išleisti, o kuom daugiau raštų išleisime, tuom labjau pakils ir prasiplatins mųs literatura, o nežinia ir tamsa nyks iš mūsų tarpo.

Į darbą, kiekvienas lietuvis!....

Žemaitijos Vaikas.

KELIAUJANTIS KVARTETAS.

Turime už garbę mūsų visuomenei, o ypač dainų ir teatrų mylėtojams pranešti, jog paskutiniu laiku Waukegan'e užsimezgė Kvartetas, kurį pavadinome Keliaujantis, nes jis mano keliauti po aplinkines, o jeigu bus galima, ir tolimesnes lietuvių kolonijas.

Kvartetas lietuviams jau buvo senai reikalingas, nes tai yra parankiausias būdas supažindinti visuomenė su tautiškomis dainomis. Choras gera turėti kur ant vietos dideliame mieste, bet važinėti, tai per didelė baladonė.

Pats žodis „Kvartetas'' reiškia keturi, keturi dainininkai, arba keturi žaidėjai ant muzikos instrumentų. Męs, žinoma, daugiausia dainuosime, nors šalia to turėsime ir teatrą ir visokių į tarpus eilučių, o kur bus galima, tai bus paskambinta gabalėlis ar du ant piano.

Kad mūsų publika neapsigautų pirkdama katę maiše, tai paduodame trumpą programo sutrauką, pagal kurią galima spręsti, kokia kam būtų nauda parsikvietus Keliaujantį Kvartetą:

1. Knarkia paliepus. Komedija.
2. Medėjas. Daina. K. Kvartet.
3. Whispering Hope. Duetas. Dvi paneli.
4. Siuntė mane motinėlė. K. Kvartetas.
5. Kvartetas. Sakmė. Kvarteto nariai.
6. Turkų maršas. Piano V. A. Greičius.
7. Užmigo žemė. K. Kvartetas.
8. Schuberto Serenada. Duetas. Dvi paneli.
9. Du prasčioku. Sakmė. Kvarteto nariai.
10. Oi motule Mą. K. Kvartetas.
11. On the Moonlit Stream. Duetas. Dvi paneli.
12. Oi tu jieva. K. Kvartetas.
13. Tautos hymnas. K. Kvart.

Mūsų nuomone, šis programas, gerai išpildytas, gali palinksminti ir patenkinti kiekvieną lietuvišką širdį. Nes kas nežino, kad „Knarkia Paliepus'', tai viena iš juokingiausių ir suprantamiausių komedijų lietuvių kalboje? Arba, kas gali viršyti gražumą dainų, kaip „Siuntė mane motinėlė'', arba „Užmigo žemė'', kurių besiklausant, lietuvio širdis turi iš džiaugsmo apsiverkti? Apie p. M. Petrausko dainas nėra nei ką sakyti, jau jos daugumui žinomos.

Be paminėtų dalykų, męs turėsime juokingiausių senoviškų dainelių, k. t. „Išoko oželis'', „Pasėjau linelius'', „Plaukė žąselės'', „Siuntė ponas ožką'' ir tt. Žodžiu, mūsų tikslas — ne pasirodyti visuomenei, bet parodyti jai, jog lietuvių dainos, tai puikiausios dainos pasaulyje. Dainos tokios, kurių žmogui besiklausant ne tik jo siela užsidega didesne tėvynės meile, ne tik jis pasistiprina dvasiškai, bet jos sujudina kiekvieno širdį taip, jog jo visose gįslose kraujas pradeda virte virti, o kiekvienas dainos žodis, tarsi, sakyte sako: lietuvy! kelkis, dirbk ir džiaugkis iš savo tautos, nors jinai ir maža!

Labai linksma mums būtų girdėti, kad žodžiai šito naujo gando sujudintų visus lietuvius Amerikoje. Męs labai toli tiktai atsitikus geroms sąlygoms galėtume važiuoti. Bet į miestus, kur kelionė abipusiai vienam asmeniui neatseitų daugiau kaip 4 dol., tai visados su džiaugsmu važiuosime.

Užkviesti gali bent kokios draugijos arba ir pavieni žmonės paimdami tam tikslui svetainę ir pranešdami mums, kur ir kada važiuoti. Męs iš savo pusės esame galutinai prisirengę, todel, norėdami kokių-nors paaiškinimų, malonėsite kreiptis šiuo adresu:

V. A. Greičius, 102 N. Mott ave., Waukegan, Ill.

K. Kvartetas.

LIGONIŲ GLOBĖJA (DABOTOJA).

Nevienam iš mūsų atsėjo susirgti ir atsirasti ligonbūtyj. Kas yra ligonbūtis? Man rodos paaiškinimo nereikia, —tai yra vieta, kur geriausia proga suteikiama yra ligoniui veikiausiai pagyti.

Bet kas yra toji „Ligonių globėja'' (nurse) ir kaip tokia galima yra tapti, tai iš mūsų mažai arba labai paviršutiniai težino. Ir toji didžiai pagarbi profesija ir iš medžiagiškos pusės gerai apmokama, tarp mūsų lietuvaičių suvis neprasiplatinus. Desėtkai vietų laukia prie ligonbūčių, prie sveikatos užveizdų, prie miestų visokios rųšies pagelbinių draugijų, — su gerai apmokama alga ir nealsinančiomis darbo valandomis. Ypač pageidautinos yra tos lietuvaitės, kurios apart lietuviškos ir angliškos, — moka dar lenkišką, rusišką ir kitas kalbas. Tokiame atsitikime jos netik būna parankios ligonių globėjos, bet sykiu patarnauja kaipo perkalbėtojas, nes prie tokio priplūdimo ateivių Amerikon, — pilni ligonbūčiai yra pripildyti ligoniais ateiviais, su kuriais angliškos globėjos negali susikalbėti.

Ligonių globėja paprastai būna moteris ar mergina, nors prie sunkesnio darbo jas užvaduoja vyrai. Globėjų pareiga, kaip

KAZYS PUIDA.

Žemes Giesme

APYSAKA.

ANTROJI DALIS.

Butrimas labai nudžiugo, kad sutartis taip lengvai ir taip greitai su sąjungiečiais įvyko.

— Kam jau viena koja čia stovėti, o kita kitur — imkite abi koji! — sušuko įsilinksminęs senis.— Stoju sindikatan ir įnešu dešimtį tūkstančių pajinio kapitalo ir klausausi visų sindikato nutarimų.

Aiškus dalykas, kad ir tasai jo sumanymas įvyko, sindikato valdyba priėmė jį į sąnarius.

Tokiu būdu šiandieninis balius pilnai pasisekė iš šito atžvilgio. O salė ir-gi nesnaudė.

Jaunimas įsilinksmino ir šokiai labai gyvai ėjo.

Svečių kuopelės linksminos kaip tik įmanydamos. Dvarininkų dukteris susiliejo su ūkininkaičiais ir studentais ir jautėsi lyg savo namuose. Mat sena lietuvio dvasia, tasai stengimos telkties kuopon, kurio legendarinis Vaidevutis lietuvius išmokino, nebesuspėjo išmirti, svetimą rūbą ant savo sielos užvilkti panorėjusioje diduomenėje. Pro svetimos kulturos antklodę, pro atneštų idėalų Lietuvon tinklą kyšojo nenuolankė raguota lietuvio dvasia.

Gimtoji ūkininko kalba visai maloniai skambėjo dvaro panaičių lūpose. Dargi paprastasis svetimtaučių kraipymas dingo jų lūpose. Kalba plaukė dailiais, apskritais sakiniais ir jutai, kad toms panelėms nesvetima jaunutė lietuvių raštija.

O Viktutė liepsnojančiomis akimis sukiojosi nuo vieno būrelio prie kito; jos, kaipo šeimininkės, pareiga buvo prižiūrėti, kad svečiai nenuobodžiautų. Ir linksmumas, gyvybė visų svečių veiduose virpėjo.

Tiktai Antanas Simonas tai nuliūdavo, tai vėl pralinksmėdavo. Sunkios mintįs erzino jį ir varinėjo iš vietos — nuo vieno būrelio prie kito.

Apsiniaukusiomis akimis klaidžiojo po salę ir gaudė nuolatos nykstantį Viktutės šešėlį. Kartais jau-jau sugaus, veidas nušvis būdavo, bet ji, yt kielė, tuoj kiton vieton nubėgs.

Vėlų tik vakarą, po vakarienės, kuomet jaunimas visiškai šokiams atsidavė ir nesigailėjo jaunųjų jėgų, Antanas užėjo Viktutę tamsokame salės kampe besėdinčią.

— Visą vakarą tamstos jieškojau, — nedrąsiai pradėjo.

— Aš-gi salėje buvau! — nustebo Viktutė.

— Taip, buvai tamsta, bet sugauti nesidavei...

— Svečiai, namų šeimininkės pareigos — lyg būtų teisinusi.

— O aš norėjau tamstos paklausti...

— Ką taip?

— Kas bus su manim? — nupuolusiu, silpnu balsu užklausė Antanas.

Viktutė išpradžių nusijuokė, bet tuoj susigriebė ir, nuduodama nieko nežinanti, užklausė:

— Kaip tai? Nesuprantu tamstos?

— Et, gerai tamsta supranti, tik taip sau kalbi...

— Ponas Antanai, — rimtomis akimis pažvelgė į jį, — kad suprasčiau, neklausčiau.

— Matai tamsta, — išlengvo mėgino Antanas pakelti svarbųjį klausimą ir bijojo, kad Viktutė jo iškarto nesustabdytų.

— Klausaus!

— Nuobodu vienam, — ištarė atsidrąsinęs.— Norėtum žmogų susirasti, su kuriuo ir gera ir patogu ir jauku būtų...

— Ar-gi tokių žmonių maža yra?

— Man jieškoti nereikia, aš turiu jau senai susiradęs, tik...— nutilo, matyt drąsos vyrui pritrūko.

— Tik kas?

— Tik bijau stačiai sakyti.

— Ką? Tamsta bijai?

— Bijau!... Kaž-kas gerklę spaudžia ir neleidžia ištarti.

— Ė! vieni niekai! — juokojo Viktutė.— Kas nor laimėti, tam reikia daug, labai daug drąsos, nes belaukiant ir galvojant gali viskas pragaišti.

Antanas patylėjo valandėlę ir, atsidrąsinęs, prabilo:

— Jau jeigu tamsta drąsini, tai ir aš būsiu drąsesnis.

— Tai bus geriau.

— Aš, matot, — ir vėl balsas nupuolė, bet jau nesustojo, tik tęsė toliau į nieką neatsižvelgdamas.— Aš, mat, vis apie tamstą galvoju...

— Apie mane? — sušuko Viktutė.

— Taip, apie tamstą, ir vis nedrįsau prasitarti, kol Jurgio nebuvo namie.

— Bet tamsta matai, — pradėjo ji karštai, — kad aš neturiu kada apie save pagalvoti, kad visi namai ir visi reikalai ant mano galvos...

— Tiesa, tiesa... Todėl aš taip ilgai ir tylėjau, bet Jurgis dabar sugrįžo ir gal jau nebevažinės, tai ir aš atsidrąsinau...

Viktutė visa paraudonijo, karšto kraujo šiurpuliai bėgiojo po visą kūną, lyg zefyro supamas kūdros paviršius. Jai rodės, kad tasai karštis visiškai įveiks ją, kad sugriebs savo neišspruktinan globin ir privers taip išsitarti, kad nė pati nežinos, ar gailėties, ar džiaugties reikės.

Antanas pastebėjo tą jos sumišimą ir užpuldinėjo:

— Tai kaip-gi bus?... Ar gerai? — nieko kito jis sugalvoti negalėjo, tarytum jo laukiamąjį džiaugsmą prislėgė baisus baimės, lukuriavimo meteoras.

Ir Viktutė suspėjo susigraibyti.

— Ne dabar, ne, ponas Antanai. Apie save šiuo žygiu aš visiškai nesirūpinu. Kol brolis nenurims, kol jis nesusigyvęs tvirtai su savim, — negaliu, ne!...

— O paskui, paskui? — karščiavos Antanas.

— Paskui? — pagalvojo Viktutė.— Ar aš žinau, kas ligi tol atsitikti gali? Apie «paskui», ponas Antanai, pakalbėsiva paskui.— Išlengvo atsikėlė ir pamažu susimaišė su svečiais.

Antanas nieko į tą neatsakė, tik jo kudlota galva dar žemiau nusviro ir mintįs miliardais bangų bangomis pasileido pašėlusin, nesuvaldoman didžio laimės ir giedros troškulio šokin...

AUŠTANT.

Žiemos sloga riščia nyko po giedrių pavasario saulės spindulių. Kalnų viršūnės ir saulės kaitinami nuobėgiai nutirpo ir juoda dėme gulėjo ištižusi, išmirkusi žemė. Kur-ne-kur matyti buvo balzgani sniego taškai, bet tai jau ne žiemos balzgana, kurią, rodos, šaltis ir pavargusios saulės spinduliai tveria.

Nusvirusios medžių šakos iškilo ir tiesia sulinkusius sąnarius, lyg iš ilgo ir gaivinančio miego pabudęs žmogus. Net žvirbliai ir tie daug linksmiau plasnoja ir lakioja nuo medžių ant medžių vabalėlius rinkdami. Viskas, kame gyvybė virpa, kas nenustojo nuomaringoje kovoje už būtybę troškimo gyventi — viskas išskėstu glėbiu tiesias į tos gyvybės bangas...

Oginto sodnuose darbas virte virė. Keliolika darbininkų, sodininko prižiūrimi, valė medžius. Ištolo žiūrint į juos, rodės, kad medžiai rengiami kaž-kokiai šventei, tarytum ilgas žiemos snaudulys, pūgų ir speigų gadynė užvilko ant jų nuodėmę, kuri, žiedų šventei besiartinant, reikia būtinai nuvalyti...

Ogintas stovėjo savo kabineto lange ir pasiilgusiomis akimis žiūrėjo tų žmonių darban. Žvelgėsis skrydo pro nuogas pajuodusias sodno medžių šakas ir gimdė jame nepaprastą mintį-reginį, kuris atkakliais atminimų, ar bent minėjimo, spygliais smeigės jo krūtinėn.

Ta pusiau pabundanti iš miego gamta, tos nuogos begyvės medžių šakos ir, kas visų-įdomiausia, tasai neapsakomai susimaigęs ant šėmo dangaus fono šakų marginys — viskas susiliejo vienon gyvo žmogaus gyvenimo paveikslan...

(T. b.)

VISUOTINOJI Historija

(SATYROJE)

Teffi, Dymov'o ir Avierčenko's prisiskaitęs paraš:

T(oks)... Š(ioks)... K(itoks)..

(Tąsa.)

Yra žinomas Liudvikas VI., nedailiai pramintas «Storuoju», arba Storpilviu. Prasimankštinimo delei jis vienval kariavo su savo baronais. Paskum jau jis taip sudžiūvo, kad iš to ir pasimirė. Jo sūnus buvo — Liudvikas VII. Jis apsivedė su princesa Eleonora, bet neilgai tetrukus persiskyrė su ja. Kadangi Eleonora turėjo didelius žemės plotus Piet—Vakarinėje Francijoje, tai nereikėjo jai vargti, kaipo šiandieninei našlei — ištekėjo antru sykiu už Henriko Plantageneto, Anžujos grafo. Henrikis netikėtai turėjo giliukį: jis paveldėjo Anglijos sostą.

Jam viešpataujant reikėjo iškilti klausimui, kaip išpainioti šią politiškai-matrimoniališką kilpą: Anglijos karalius, valdąs plotus žemės Francijoje, podraug buvo pirmojo savo pačios vyro vassalas. Tam dalykui išaiškinti kilo karė, kuri tęsėsi šimtą metų. Ir pirmasis vyras, ir antrasis vyras, ir pirmoji pati, ir jų vaikai senai jau buvo supuvę ir į dulkes pavirtę, o karė vis dar tęsėsi. Kaip tai keistai atsitinka kartais historijoje!

Iš Kapetingų dinastijos buvo taipgi garsus Liudvikas IX, tas-pats, kuris yra pramintas šventuoju. Jis pragarsėjo dėl daugelio dalykų. Pirmučiausia: jis mėgdavo sėdėti po ąžuolu. Antra: tūlam baronui, pakorusiam tris žmones, jis liepė užsimokėti bausmę. Nuo to laiko žmogaus gyvenimo čienia pašoko augštyn.

Liudviko IX. anūkas, Pilypas IV. vadinamas «Gražusis», užmanė ir pradėjo kovą su popežium Bonifacu VIII. Visa Europa baisiai indomavo: kas laimės. Galų gale laimėjo Pilypas. Moteris negalėjo atsidžiaugti; mat, Pilypas buvo labai dailus, o popežius buvo senukas, aštuonesdešimt is šeštus metus einąs. Bonifacas nėtrukus mirė gėdos kremtamas.

Pilypas, pasimirus Bonifacui, užkėlė ant popežių sosto Klemensą V., labai nuolankų ir paslankų Petro inpėdinį ant žemės. Pilypas, Klemenso sveikatai nykstant, patarė jam apsigyventi Avinjone, apleidus Romą. Paslankus popežius paklausė ir septynesdešimtis metų paeiliu popežiai gyveno Avinjone Klemenso V. sveikatos delei, nors pats Klemensas senai jau buvo miręs ir palaidotas. Ta trumputė gadynė vadinasi «babyloninis popežių kalėjimas».

Pilypo IV. inpėdiniui — Pilypui Valua (Valois) viešpataujant iškilo šimtmetinė karė su Anglija.

Anglijos karalius, Henrikis II. Plantagenetas, kaip yra rašoma, buvo protingas karalius. Bet kas neturi savo širdgėlos! Turėjo ir Henrikis II. Jį pykino ir erzino dvasiškija. Reikia žinoti, kad Anglijoje dvasiškija, taip-pat kaip ir kitur, nebuvo pavedama svietiškajam teismui. Delto tatai nebūdavo teisiami nei baudžiami dievobaimingi zokoninkai, nors jie būtų nužūdę ūkininką, ar apvogę bajorą, ar iššaginę moterį, ar nuskriaudę miestelėną. O kad tas netikusiai veikė ant žmonių, matyti jau ir iš to, kad žmonės suprato, jog tiesioginė dvasiškijos užduotis tai nėra malda, bet — mušti, vogti, paleistuvauti, skriausti ir tam panėšiais dievobaimingais darbais užsiimti.

Kad prašalinti iš žmonių panašų supratimą apie dvasiškiją, Henrikis ėmė kišti nosį į bažnytinius dalykus. Tas karaliaus nemandagumas lysti su savo trigrašiu, sukeldino prieš jį jo buvusį prietelių, Kenterberio (Canterbury) arcivyskupą Thomą Becketą. Šisai arcivyskupas buvo didelis žmogus: pirm pastosiant arcivyskupu jis daug valgė ir daug gėrė, o pastojęs arcivyskupu — dar daugiau valgė ir dar daugiau gėrė.

Thomui pasimirus — kaltinamas buvo Henrikis už Thomo mirtį — susekta, kad prie jo karsto atsibūna stebūklai. Apie tuos stebūklus nebūtų prošalį pasiklausti mūsų stebūklų apologus, kurie taip mėgsta stebūklus, kad net ir sulig savo akademiškų kryželių, tur būti, mano stebūklingai juos ingavę.

Abu Henrikio sūnu ir gi pagarsėjo. Vienas vadinosi Richardas Liuto Širdis, o antras — Jonas Bežemis. Iš to matome, kad Richardas vis gi turėjo šiokią tokią širdį, nors ir žvėries; Jonas gi buvo visai jau be širdies. Be to Jonas neteko visų žemių ir pertat ne daug kuom tesiskyrė nuo šiaip bežemio kumečio ar ordinarčiko. Anglijos baronai pagąsdino jį — visi bežemiai yra bailys — ir liepė pasirašyti ant «Didelės laisvių Chartijos» (Magna Charta Libertatum, 1275).

Toje laisvių Chartijoje tarp kitų buvo ir tokie įstatymai:

§ 1. Negali būti užkraunamos ant žmonių naujos mokestįs, jei to neužgirs dvasiškijos ir didžiūnų atstovai. **Pastaba:** galimos yra išimtįs.

§ 2. Joksai laisvas žmogus negali būti kalėjime kalinamas be teismo nusprendimo. **Pastaba:** galimos yra išimtįs.

§ 3. Pavaldiniai turi tiesą pasipriešinti, jei mato, kad įstatymai yra laužomi. **Pastaba:** už tai jie yra baudžiami sulig § 2.

Jonui Bežemiui viešpataujant «ačiu Dievui, parliamento nebuvo»; jo paveldėjų gi laikuose «ačiu Dievui, buvo ir konstitucija ir parliamentas».

Anglijos parliamentas buvo surėdytas pagal tą pačią systemą, pagal kurią ir Wright'as pabudavojo savo lakiojamą mašiną: augštutinis rūmas ir žemutinis rūmas; o priešakyje-karalius.

Šimtmetinės karės pradžioje francūzai juokėsi iš anglų:

— Ei jųs! ką čia mus baidot? Visi viena parako neišradot!

Tuo tarpu mušyje ties Kresi anglai pirmi pavartojo paraką. Francūzai, pamatę lazdas, bespjaudančias ugnį ir šviną, pasileido bėgti, šaukdami angliškai: «Oh, you, son of a gun!»

Abelnai imant, francūzams išpradžių nelabai tesisekė. Visi iš visų pusių juos tvojo. Prieš bajoriją sukilo valstiečiai ir tas baisus jų sukilimas yra žinomas po vardu «Žakerijos». Valstiečiai degino dvarus ir žūdė baronus; Žakerijas primena valstiečių sukilimai Ukrainoje, kuomet «mužikai» kirto galvas magnatams, išsivilkę juos už pakarpų iš rūmų.

Tuo tarpu Paryžiuje sukilo pirkliai ir amatninkai. Sukilimai buvo greitai numalšinti ir valdžia išleido žiaurų įstatymą, sulig kurio draudžiama kelti maištai kaimuose ir miestuose; šitas įsakymas veikia iki šiai dienai.

Galų gale Francija susitaikė su Anglija. Francūzai, kaipo gudrųs ir apsukrųs žmonės, prigavo savo priešus.

Anglai pasiūlė francūzams:

— Męs jums sugrąžinsime karalių, o jųs mums duosite už tatai piningų.

Francūzai atšovė:

— Karalių pas mus tiek ir tiek! O piningų nedaug tėra. Tatai galite pasilaikyti karalių, jei norite.

(T. b.)

=+=

JONAS BASANAVIČIUS — MŪSŲ TAUTIŠKO ATIGIMIMO ŽADINTOJAS.

Š. m. lapkričio 20 d. sukako 60 metų nuo d-ro Jono Basanavičiaus gimimo dienos.

Džiaugtis turime visi, jog tas vyras, kurs pirmas mūsų dvasios apmirimo tyruose pranašo balsu, pranašo inkvėpimu į mus pratarė, mus visus iš numirusiųjų prikėlė, — dar mūsų tarpe tebėra, dar mūsų tėvynės naudai triūsti tebejstengia!

Džiaugtis turime ir išreikšti Jam mūsų tą didelį džiaugsmą ir mūsų Jį branginančių širdžių linkėjimus — Jį ilgai, ilgai dar sveiką, stiprą ir veiklų savo tarpe matyti!

Tačiau besidžiaugdami ir visų palaimų linkėdami, pasakysime: nors daug kame šiandien su gerb. jubiliatu męs ir nesutinkame ir jo idėos vykinimo taktikai kai-kada nepritariame, vienok gerbjame Jame mūsų „Aušros" gamintojį, mūsų šviesesnio ryto pranašą — Praeities karžygį ir draug savo numylėtai Idėai ištikimą žmogų.

Jau Kudirka mini J. Basanavičių (prieš 30 metų atgal) dar jaunikaičiu-studentu, drąsiai ir narsiai lietuvybę skelbjantį linksmiai jaunuomenės būryje liaudies dainas dainuojantį.

Paskui matome to paties J. Basanavičiaus leidžiamą „Aušrą"... Tie tylųs, spauzdinti lapeliai... juk juose Jo tėvynės numylėjimas, sparnus ingijęs, skrieja Lietuvos plotais ir kelia užsnūdusią mintį, žibina liepsną atšalusiose, užgesusiose širdyse.

Metai slenka. J. Basanavičių likimas nubloškia toli nuo savųjų. Nebegalėdamas su tėvynėje betriūsiančiais vis tolyn besismelkti, sustoja prie savo numylėtos tėvynės Praeities vartų ir it koks žinius ima iš po tos Praeities dulkių, iš po piliakalnių ir užmiršimo užverstų kapų traukti senovės padavimus, pasakas, dainas, burtus. Renka juos ir skleidžia dar nematytus ir užkerėtus turtus mums jaunesniems ir jauniesiems po akių.

Ir daro visa tai, vis tuo vienu rupesniu spiriamas, kad, jo įsitikinimu, tą savo numylėtą tėvynę-Lietuvą padaryti jos vaikams kuobrangiausia.

Išaušus lengvesniems laikams, tas Kudirkos aprašytas studentas grįžta prie mūsų.

Jo rūpesniu inkurta Vilniuje Liet. Mokslo Draugija tamoa netrukus tokia įstaiga, kuri viso-

kių pažiūrų lietuvius suvienija prie vieno didelio ir svarbaus veikimo — prie tyrinėjimo savo šalies. Pats J. Basanavičius yra ne vien tos Draugijos inkūrėjas ir pirmininkas, bet ir uoliausias darbininkas. Esame todel įsitikinę, jog ir š. m. lapkričio 20 d. užtiks tą mūsų atgijimo šulą tebetriūsiantį tos savo numylėtos Dr-jos būste, Franciškonų mūruose.

Todel į tęn smelkkimės visi tą dieną mintimis ir jausmais!

Tęn tas „Aušrą'' kadaisiai pagaminęs jaunikaitis lenkia šiandien savo žilą galvą, tėvynės praeities pėdsakas betvarkydamas.

Tęn teužgirsta Jis šiandien iš visos šalies į Jį beplaukiančius linkėjimus: Ilgiausių metų!

Tokius linkėjimus męs klojam šiandien gerbjamajam „Aušros'' pagamintojui mūsų tautos žadintojui ir ištikimam jos sūnui.— **Lieutuvos Žinios.**

=+=

NAPOLEONAS.

(Užbaiga.)

ką buvo prieš revoliuciją. Likosi tik pačiam susigiminiuoti su monarchais, — tuom labjau kad jo pati Žozefina buvo nevaisinga, ir visai atėmė Napoleonui viltį palikti savo sosto inpėdinį. Ir kaip gi be inpėdinio buvo galima apsieit? Nors jau ir pirmiau jis manė apie persiskyrimą su Žozefina, tačiaus del ko tai nedrįso; vienok kada giminės, politikieriai ir net visa francūzų tauta to pareikalavo, jis nesvyruodamas tą išpildė. Žozefina tik su dideliu širdies skausmu tai išpildė ir, turbūt, delei to už ketverių metų pasimirė. Napoleonas pirmiausiai piršosi sau Rusijos imperatoriaus Aleksandro I. seserį; bet gavęs atsakymą, kuone varu privertė Austrijos imperatorių Francą II. išleisti už jo savo dukterį — Marią--Luizą (1810 m.), kuriai vos buvo sukakę 20 amžiaus metų, ir kuri už metų padovanojo Napoleonui sūnų; tas mažiukas tuojaus tapo pavadintas Italijos karaliumi.

Napoleono valdymas nebuvo nei peržiaurus, nei pergeras, — niekuom jis nesiskyrė nuo kitų monarchų, jei bent tuom, kad viskas tuomet turėjo kareiviską išveizdą. Ant mokyklų ir pedagogų ir gi buvo uždėta kareiviška antspauda.

Bet argi jau Napoleonas nedarė jokių klaidų? Ne! jis jas darė, ir kartais tokias svarbjas, kad kiekvienas jas galėjo matyt; paveizdan galima imti jo taip vadinama „kontinentališkoji systema'' — padalinimas užkariautųjų šalių; tas privedė prie žūties jį patį, nes toji systema supešdino jo šalininkus, nusilpnino nekurias tautas, kurios pradėjo niurnėti prieš Napoleoną. Toji systema privertė jį kariauti ir su Rusija, kur pirmą kartą Napoleonas ir pralaimėjo:

Link popežijos jise lošė įvairias roles; kartais buvo paklusnum jų tarnu, bet tankiau su popežiais jis savotiškai apsieidavo. Buvo net sykį atėmęs nuo popežiaus svietiškąją valdžią ir turtus. Religijų Napoleonas nepersekiojo; jis net žydams suteikė pilną tikybos liuosybę.

Męs negalime čion išskaitliuoti visas vėlesnesias karės, nei politiškas intrigas, del vietos mažumo. Tiek turime pastebėti, kad Europai pagaliaus nusibodo kentėti visokius Napoleono varžymus ir ji (Europa) su rusais prišakyje, ant galo jį nuvertė nuo Francijos sosto, o sugrąžino ant sosto išvytąją burbonų karališką giminę (dynastiją). Napoleonui gi davė mažą viešpatystę — salą Elba, ir leido jį tituluotis imperatorium, su 2 milijonais frankų algos.

Užviešpatavus burbonams, Francijoje prasidėjo baltasis teroras, kuris vėla labai sukėlė liaudį, ir vėl pasirodo sąjausmai Napoleonui. Neramumas augo didyn ir stambyn. Labjausiai rojalistų nekentė darbininkai ir kariuomenė; net ir inteligentija stovėjo už Bonapartą, iki ant galo neįvyko suokalbis — sugrąžinti iš Elbos Napoleoną. Nors ir buvo labai saugojamas Napoleonas ant salos Elbos, tačiaus jis 1815 metuose grįžo Francijon; tuoj išleido atsišaukimus į liaudį ir kariuomenę, kurie ir pasidavė jo pusėn. Nepraėjo nei kelios dienos, kaip jis vėla pastojo Francijos valdonu. Tiesa, šiuom kartu jis neilgai viešpatavo — tik šimtą dienų. Ir vėl jis parodė savo nežmonišką darbštumą, vėl pradėjo vykdinti savo milžiniškus planus; tik šiuom kartu jam jau stokavo sveikatos: jis tankiai apmirdavo. Laike to šimto dienų jis suspėjo sudrūtinti Franciją finansiškai, išmokėti kareiviams algas, ir t. t. Bet aplinkybės buvo tokios,- kad nors jis ir norėjo sau ramiai viešpatauti, bet buvo priverstas arba kariaut arba žūt. Jis velijo kariaut. Ir vėl susitaisė didelę armiją, ir su savo gabja politika supešdino tarp savęs priešus, ir vos-vos vėl jis nesumušė visus. Tai buvo paskutinė jo karė prie Waterloo (1815 m.), kur krito apie 30,000 francūzų ir daug daugiau jo priešų. Prakišęs šią karę jis neturėjo kur dingt. Francijoje burbonų šnipai jieškojo jo, kad pakart. Priešai užėmę Paryžių irgi jo jieškojo. Anglijos gi laivai saugojo jūres. Nuo visų dar buvo galima pasislėpti, bet nuo akylių anglų negalima buvo išbėgti. Jie užviliojo jį ant laivo ir nuvežė ant salos Šv. Elenos, kur jis po ilgo ir vargaus gyvenimo numirė 5 d. gegužės 1821 m.

Napoleonas savo ypatoje parodė, ką gali atsiekti intelektas neturintis sąžinės. Negalima kaltinti jį už tai, nesa jis buvo tik išreiškėju tuometinės visuomenės. Jis nekaltas už tuos visus kraujų upelius, bet kalta visuomenė; Napoleonas atsiekė tik savo ypatiškąjį tikslą. Ir kągi toks geniališkas vadas davė žmonijai? Nieko, jei neskaityti išdegintus miestus, apleistus laukus ir milijonus užmuštų žmonių. Išnyko visos jo armijos, visa jo galybė, kaip jo kanuolių dūmai. Po jam Francija pasiliko daug silpnesnė, nekad buvo prieš jį. Žmonija neturi kuom džiaugtis, jei bent tuom, kad pamatė ką gali atsiekti gabus, energiškas ir nesąžiniškas žmogus, kokiu buvo Napoleonas.

XI—22—11. **P. Norkus.**

=+=

LIETUVIŠKI ŽAIDIMAI.

Raudonanosis. Susėda apie stalą, ar šiaip kur, kiek nori. Paima vienas visą kaladę kortų ir pameta tiek kniupščių kortų, kiek yra žaidžiančių, o kitas pasideda prie savęs. Dabar liepja spėti: koki yra korta iš kniupščių ant stalo, tik vieną. Sako: tūzas, karalius, pana ir t. t., — tik vieną vardą pamini. Jeigu iš sykio spėjikas įspėjo, koki korta, tai ima tą kortą ir muša su jaja dalintojui per nosį, tiek kartų, kiek ta korta rokuoja akių, sakydamas, „tu raudonanosis!'' Kiekvienu uždavimu su korta per nosį, vis sako viršminėtus žodžius. O jeigu neatspėja, tai dalintojas šiam muša per nosį su korta tiek kartų, kiek akių, ir virš minėtus žodžius sako. Kaip jau iš eilės visi po vieną kortą iš atverstųjų spėjo, tai spėtasis visas numeta į šalį, o dalintojas iš kaladės po naują visiems pamėto. Ir vėl taip-pat spėja, iki dalintojas visas kortas išdalina. Žaidžia iki pabosta. Yra daug juokų, kai nosį daužo.

A. Č.

=+=

SUDIEV!

Sudiev tėvynė numylėta,
Aš lieku viens tarp svetimų,
Sudiev žemelė apgailėta,
Lekiu už jūrių aš gilių!
Sudiev broleliai — jums palieku
Daboti mūsų namelius, —
Aš lekiu viens į platų svietą,
Kur rasiu vienus nedraugus.
Sudiev sesiulės mano mielos,
Aš jus atminsiu lig mirties, —
Jau skiria mus kalnai ir jūros,
Jau neb'raminste man širdies.
Sudiev močiute man meilinga,
Kuri man' meiliai auginai, —
Užtai širdis yr' tau dėkinga,
Ir verkia-verkia ji giliai...
Sudiev kvietkeliai žaliuonėliai, —
Gana jųs kvėpėt del manęs, —
Užels pries jus seni takeliai,
Kuriais bėgiojau nuo mažens.
Sudiev paukšteliai čiulbunėliai, —
Linksminkit visus Lietuvoj, —
Man skamb, jau balsai svetimieji,
Sveikin man' žemėj tolimoj.
Nieks neramina man širdelės
Ir nepalengvina skausmų,
Vien bira gailios ašarėlės
Man skurstant tarpe svetimų.
Sudiev jųs lankos ir upeliai,
Banguokit Lietuvos laukuos.
Oi! kaip nuliūdus man širdelė
Plavjojant tolimuos kraštuos.
Sudiev šalelė prigimtinės,
Pas tav' negrįšiu gal ilgai.
Tik kartais varguos atsiminęs,
Tave apverksiu aš gailiai.

1911—15—VI. **V. Kitra.**

=+=

A. T. Račiūnas.

KAS TAI YRA JUDOMI PAVEIKSLAI.

(Užbaiga.)

V.

Kodel prie judančių paveikslų visados yra vartojama elektrika? Elektrika yra vartojama del šviesos. Su elektrikos pagalba galima parodyti labai aiškų paveikslą; bet ne elektrika judina tą paveikslą, tik mašina (Kinematografas). Aš čia norėsu jaja galima veikti ir kaip jiji vartoti; bet šiuom tarpu turėsiu palikti ant tolesnio laiko, delto, kad męs rišame kitą klausimą.

Klausimas: kaip paveikslus daro? Taip, prie paveikslų darymo reikia gana daug mokslo ir išgalvojimų. Taip va sakysim nagiški paveikslai daugiausiai dirbasi su veidrodžių pagalba. Prie traukimo judančiųjų paveikslų didelėse studijose męs matysim irgi daugiau veidrodžių, o ne sienų. Bet kaip su veidrodžių pagalba traukiasi paveikslai, tai jokiu būdu ant rašto negalima išaiškinti. Toliaus paveikslai dirbasi ir su kitokiais išgalvojimais. Paimkim sau tokius paveikslus: kaip žmonės būna užmušti ir vėl atgija? kaip iš upės vandenų ypatos užlekia ant augštų tiltų? kaip arklys su vežimu atbulas bėga į pakalnę? kaip sapnai žmonėms pasirodo ir apie ką sapnuoja? Tankiai męs matome ant paveikslų, kaip ypatos lubomis bėgioja, visa grinčia supasi ir t. t. Čia žemiau duosime keletą paaiškinimų, kaip tokius paveikslus su kinomo-kamera nutraukia — nufotografuoja.

Žmogus, kuris būna užmuštas traukinio ar tai automobilio, tai yra ne tas-pats, kurį męs matėm bėgant; tas gyvasis žmogus bėga tol, pakol prie jo automobilius prisiartina; bet kaip tik automobilius prisiartina, tai prie jo tuosyk kamera būna momentališkai sustabdyta. Dabar ima antrą sykį traukti, ir tada pameta po automobiliu žmogumi parėdytą šmėklą. Kaip tik automobilius pereina per šmėklą, vėl kamera būna sustabdyta ir į tą vietą puola gyvasis; bet turi žmogus ir šmėkla vienaip išrodyti, kad žmonių akis nepastebėtų prigauties. Nepamirškite, kaip augščiau sakiau, kad paveikslai bėga per mašiną po 16 į vieną sekundą; tai jokia žmogaus akis negali taip greit šitos prigauties pastebėti.

Kaip iš upės vandens lekia žmonės ant augštų tiltų? Suprantama, kad šito negali būt. Bet visai lengva suprasti, kaip šitas paveikslas darosi. Operatorius su kamera turi būti gatavas ant botelių priešais tiltą; ir kaip tik komandierius paliepja ypatas šokti nuo tilto, tuosyk operatoriaus darbas yra juos gaudyt žemyn šokančius, taip, kad jie visi jau nušoka, tuosyk operatorius sustabdo kamerą. Jei komandierius paliepja ypatas antrą sykį šokt į upę, tai operatorius antrą sykį juos traukia, būdamas toj pačioj vietoj. Bet jeigu antrą sykį operatorius savo kamerą turi apsukęs apačią į viršų, tuosyk, kada jau paveikslai būna gatavai padaryti ir leidžiami per kinematografo mašiną, tai tie, katrie pirmiau šoko nuo tilto, jie atrodo šokančiais žemyn, bet kaip tik prasideda eiti per mašiną antras šokis, tuosyk jau męs matysime juos lekiant iš vandenio augštyn ant tilto; daugiausiai męs juos matysim atbulus lekiant ant tilto. Delto, kad jie buvo traukiami su augštyn kojomis apversta kamera. Kurie tautiečiai šito dar nesuprastumėt, — atsilankykit į mūsų studiją, o aš jus nulakdinsiu nuo tilto, o į keletą dienų vėliaus parodysiu per kinematografą jus lekiančius iš vandenio ant tiltų, nuo kurio jųs šokot žemyn. Pereitą vasarą man teko kelis anglus gerai išmaudyt, tai tie jau šiandien žino, kaip judomi paveikslai darosi...

Kaip arklys su vežimu atbulas bėga į pakalnę? Šitas yra taip jau, kaip ir nuo tilto šokimas. Arkliai prie to yra išmokinti, nes su tais arkliais daugiaus nieko nedirba, tiktai kada prireikia prie judomųjų paveikslų, tai tuosyk turi jie stoti į savo rolę, kaipir kiti lošėjai. Operatorius, kuris traukia tą paveikslą, pasistato savo kamerą ant kalnelio, priešais kurį tas arklys bėgs; kada jo komandierius paplaka arklį prieš kalnelį, kad greitai bėgtų, tuosyk operatoriaus yra darbas, kad tą arklį gerai pagauti, kaip jisai bėga pro jį. Žinoma, šitokį darbą iš vieno sykio nelabai gerai gali padaryti, kaip kada turi dusyk ar trisyk, o mažu da ir daugiau kartų traukti, pakol padaro gerą paveikslą. Jeigu ir čionai nori, kad arklys išrodytų atbulas beskriejąs, tai operatorius turi jį traukti su atbula kamera, tai yra apvertęs ją augštyn apačią. Dabar, kada bus padaryta filmos-juostelės, tuosyk apsuka jas iš kito galo ir per kinematografą varant, tuosyk paveikslas rodosi tikroji pusė ir matosi kaip tas arklys atbulas bėga nuo kalno, prieš kurį jis traukiant-fotografuojant bėgo augštyn.

Kaip sapnai užmigus žmogui rodosi prieš jį? Prie šitų paveikslų darymo jau reikia dviem mašinom dirbti, tai yra kamera ir kinematografas turi sykiu imtis už darbo. Padarymas šitų paveikslėlių jau nėra taip lengvas, kaip kiti paprastieji, ir šitas labai net sunku išaiškinti. Bandysiu nors kiek paaiškinti, kad nors biskį galėtumėt suprasti šio paveikslėlio darymą; tiktai skaitytojai, skaitydami, turite daug mįslyti! — Paimkim męs tą dalyką šitaip: tegul jaunas vaikinas paėmęs sau jauną merginą ir su jaja pradeda meiliai kalbėtis; į tą tarpą jiedviem besikalbant ateina kitas jaunas vaikinas, kuris būdamas patogesniu už pirmąjį, ima paveržia tą merginą nuo pirmojo. Dabar pabaigus šitą paveikslėlį, įsideda jis į kinematografą, — ir dabar jau turi du operatoriai dirbt: vienas prie kinematografo, o kitas prie kameros; abudu turi pasistatę mašinas vienoj vietoj prieš tą-patį vaikiną, kuris pirmiau pradėjo kalbėti su savo mergina, o kitas atėjęs iš jo paveržė jojo mylimą. Tas pirmasis jaunikaitis, atsisėdęs toj pačioj vietoj, ant to paties krėslo pradeda snausti ir jam užsnūdus, operatoriaus pagelbininkas prisuka žiburius, o antras operatorius su kinematorafu pradeda rodyti, šale sėdinčiojo, ant sienos, kaip jisai meiliai kalbėjosi su savo mergina, o anas antrasis atėjęs nuo jo jąją paveržė (dabar jau abu operatoriai dirba): vienas rodo, o antras su kinomo-kamera traukia jau rodomą jaunikaitį ir besnaudžiantį ir jojo sapną. Prie šito paveikslo darymo daugiausiai reikia pridėti daug artistiškų darbų, ir kaip paveikslas pasidaro ant negativo, tai paskui jau lengvai galima daryt iš jo kiek tik nori pozitivų, taip kaip druką drukuot.

Kaip pasidaro paveikslai, ant kurių męs matome, kaip gyvos ypatos lubomis bėgioja, kojos augštyn, o galvos žemyn arba siena bėga? Šitas paveikslas mums pasirodo, kad jau nebegalimas su kamera nutraukti. Vienok tai visai lengva, tik prie visko visada reikia mokslo ir daug galvasukties pridėti. Tas kambarys daugiausiai yra pabudavotas didelėse galerijose, ant pagrindės. Galerijų pagrindė visados yra išvedžiota su elektros vielomis, su kurių pagalba beveik tas viskas ir darosi. Ant tos pagrindės būna pabudavotas tas kambarys iš trijų sienų, — tai yra užpakalinė, kairėji ir tiesioji siena turi būt visos sukaltos pavidalė dėžės arba skrynios; josios viduryj taipgi būna lubos ir grindis; bet turi būti atžagariai, kad lubos išrodytų kaip grindis, o grindis kaip lubos. Dabar męs paėmę stalus, krėslus ir kitus naminius rakandus prikalkime prie lubų, kurios, kaip sakiau išrodo, kaip grindis; tą ruimą apverskim lubas žemyn, kurios išrodo kaip grindis ir taip jau dabar jos ir yra grindžių vietoje, kaip ir reikia būti. Nepamirškim, kad tas ruimas yra pritaisytas prie elektros vielų, taip kad būtų galima jį lengvai vartyti į visas puses.

Jau dabar męs turim viską gatavą, tik reikia ypatų tokių, kad išrodytų juokingai; žinoma, prie žėdno akto yra tam tikri kostiumai, kad tiktų prie volių, kokią tada lošia. Dabar męs įleiskim lošėjus į tą ruimą; žinoma, operatoriaus irgi neužmirškim, kuris visados turi būt gatavu iš tos pusės, kurioje nėra sienos; dabar jau męs matome ypatas strapinėjančias po tą ruimą, kuris būna judinamas su pagalba elektros vielų ir kurį galima judint, aip nori: apversti lubas žemyn, o grindis augštyn. Daiktai prikalti prie lubų negali žemyn nupulti; tuosyk ypatos bėgioja grindimis, kurios yra ar tai uri būt lubomis. Kada operatorius nutraukia tą paveikslį, ir kaip jisai būna gatavas, tuosyk kaip jau rodo paveikslus, tai juos leidžia per mašiną iš kito galo, tai yra nuo pabaigos juostelės — filmos į pradžią ir tuosyk ant judomųjų paveikslų atrodo, ad tos ypatos bėgioja lubomis.

Ir taip, nors trumpai ir paviršium bandžiau paaiškinti, kaip darosi tie judomieji paveikslai. Toli gražu neišaiškinau, kaip reikia, nes šitoje mano trumpoje paskaitoje del Liaudies Mokyklos, pertrumpos yra šitam klausimui ribos. Peržiūrėdami „Moving pictures'' universitetą, męs rasim daugelį tokių įvairių paveikslų, kad žiūrint į juos, rodos nebegalimas ir daiktas taip padaryti. Bet kas jau vieną žino, tai ir kiti jam yra lengviau suprasti.

* * *

Garsus dramaturgas Williams Shakespeare sako: „Visas svietas yra pagrindė-scena''. Bet jeigu Shakespeare šiandien gyventų ir pamatytų, kokį žingsnį dailėje padarė kinematografas, tai jis dabar jau šitaip pasakytų: „Visas svietas yra vienas paveikslas''. Nes ištikro, kur tik męs užmesime akį: ant žemės, marių ar dangaus; į degančius tropikus, ar ledinius polius, į marių gilybę, ar dangaus augštybę, — kur tik mūsų akis atremia ir silsisi ant puikių gamtos paveikslų, tęn ir kinematografas pasiekia ir tuos paveikslus perneša į mūsų gyvenimo patamsius, į sales, ir tęnai mums dymnius vaizdus iškėtoja. Su judomaisiais paveikslais męs suprantame, kad šitas svietas yra gyvu. Judėjimai šitų paveikslų yra tuom universitetu, kuris nereikalauja mokslo žiūrėti į tą judomąjį paveikslą, bet bežiūrint mums į tą judėjimą, jau pasidaro mokslas, kuris ir mokina mus per to universiteto akis.

Šitas mokslas jau yra plačiai visur pasiskliętęs: tik pas lietuvius vis dar tebėra tuom pradiniu mokslu kaip A. B. C.!...

Vilkimes, kad ir mūsų broliai ant šito naudingo ir kultūringo lauko neatsiliks.

(Skaityta „Liaudies Mokykloje,, Brooklyn, N. Y. 18. IV. 1911.)

—: o :—

Kur yra žmogus, tęn yra proga padaryt jam gerą. — **Seneka.**

Gyvenimas ne visados laimingas. Laimingas tuomet, kuomet geras gyvenimas. — **Seneka.**

jau ir patsai vardas pareiškia, yra — ligonius daboti. — Kaip įvairių įvairiausių yra ligų, taip ir globėjų atlikimas darbo yra įvairus, — pertat šiandien moteris ar mergina, ingijusi tąją profesiją yra didžiai pagerbjama ir ištikro neveltui joms suteikiama antras, gal teisingesnis vardas— „Motina gelbėtoja", — kiti vadina ją net „Mielaširdystės sesuo", — ir daugiau kitokių jausmingų žodžių jąs šaukia ir vadina, lyg bijodami jos jausmus įžeisti, idant tuomi sučėdytį, kad tuos savo motiniškus jausmus pilnai supiltų ant to nelaimingo ligonio, kuris jos globon būna pavestas. —

Nesigilinant pilnai į tą garbingą profesiją, paduodu žemiaus tik kai-kurias svarbesnėsias ištraukas reikalavimų nuo kandidatės, norinčios tapti ligonių globėja.

1. Mokslas ir sykiu praktika tęsiasi dvejus ar trejus metus prie ligonbūčio.

2. Norinčios įstoti mokyklon „Ligonių globėjų", privalo ypatiškai ar per laišką kreiptis prie parankiausio ligonbūčio, pas ligonių globėjų perdėtinę (Supervisor of nurses), iš kurio gauna tam tikrą blanką ir padavadijimus. Jei pati nepajėgi ar nesumanai, tai atsišauk pas pirmutinį savo pažįstamą gydytoją, ir jis mielai tame reikale patarnaus. —

3. Geriausis amžius mokinimosi — tarpe 18 ir 31 metų amžiaus, — sveika ant kūno bei proto ir mokanti angliškai šiek-tiek rašyti, skaityti ir kalbėti, jei sename krašte nors kiek yra paginėjus pradinius mokslus; — jei Amerikoje augusi, geistina yra, kad nors viešos mokyklos mokslų programą būtų paginėjus. —

4. Už mokslą nereikia mokėti, bet dar ligonbūtis primoka po 4—5 iki 10 dol. ant mėnesio pinigais ir duoda pilną užlaikymą, kaip tai — būstą, valgį ir viršutines drapanas.

5. Už dvejų ar trejų mokslo ir sykiu praktikos metų, suteikia ligonbūtis paliūdijimą (diplomą), tada jau atsidaro platus ir pelningas savistovus darbo laukas.

Dr. A. L. Graičūnas.

PIRKIME PUIKIĄ DOVANĄ!

Štai ateina jau nauji metai. Vaikinukai ir mergelės dienas ir naktis galvoja: kokią čia dovaną ar prezentą nupirkti ant naujų metų savo mylimajai ar mylimajam, kad kuo-nors pasigerinti ir atminimą padaryti per visus ateinančius metus; todel perka visokius blizgalus, spilgas, žiedus, kitas net ir laikrodėlį nuperka ar taip kokius daiktelius. Bet tie visi blizgalai — vis tuomlaikiniai ir mažos vertės, — veikiai jie sunyksta ir veikiai apie juos užmiršta.

Klausykit, vaikinukai ir mergelės, ką aš jums pasakysiu: kokius prezentus arba dovanas pirkite savo mylimiesiams. Štai ką — užrašykite arba užpirkite kur gerą laikraštį savo mylėtinei ar mylėtiniui! Tai bus geriausia dovana, už kurią jis ar ji tave atmins kas savaitė, o dar kas labjaus užganėdįs ji ar ją, kad kas savaitė galės šnekėtis su visu pasaulin ir toji dovana pasakys jam ar jai, kas po platų svietą atsitinka. Laikraštis netik viską pasakys, bet daug ir pamokįs, kaip ir nuo ko apsisaugoti; tas daug tavo ir tavo mylimųjų centų sučėdys, linoso laiko valandėlėj laikraštis bus nusibovinimu, daug sveikatos sučėdys ir sulaikys nuo smūklių, kur nuėjęs mūsų vientautis savo sunkiai uždirbtą turtą praleidžia ir sau ligą nusiperka, arba tiesiai pasakius, už savo triūsą kvailu verčia. Laikraštis pasakys ir parodys, kaip tavo kiti broliai ar seserįs kur gražiai elgiasi, o kur negražiai apseina: girtuokliauja, vaidijas vienas su kitu, nosis dailina; merginos taipgi nepasilieka, — trankos kur po nereikalingas vietas ir traukia tą prakeiktą rudį. Daug-daug tokių atitrauksime męs iš tų nelaimių, kuriems nupirksime prieš Naujus Metus tą naudingą dovaną, tai yra laikraštį, katras juos atitrauktų ir patartų, kad tu brolau ar sesuo negerai darai, paklydai iš tiesaus kelio, — pažiūrėk kokia ateitis tavęs laukia: šiandien esi sveikas ir stipras, o ryt-poryt nežinai kas tave gali sutikti.

Užtaigi, broliai ir seserįs, pirkite prezentus tokius, — tą brangiausią dovaną, tai yra gerą laikraštį savo mylėtinei ar mylėtiniui. Laikraštis visame-kame paduos naudingą patarimą. Jis sakyte sakys: brolau ar sesuo! eikite pas mus, ko atsilikai toje vergijoje, kam kankini ir nuodiji save? Ar tu nežinai, kad jau visur vergija pranyko; dabar jau liuosas svietas. Užtai, brolau ar sesuo — eik pas mus, o męs tave priimsime, kaipo Lietuvos sūnelį ar dukrelę, ir parodysim tau doros ir laimės kelią! Visiems mums juk malonu matyti dorą merginą ar vaikiną. Ar nemalonu gi būtų merginai turėti dorą vaikiną, ir atpenč vaikinui gauti apšviestą gyvenime draugę? Visiems tas būtų malonu. Ir tie visi negerumai ir bėdos pranyks tarp mūsų, kaip męs į šalį mesime tuos negerus papročius ir imsimės daugiaus prie skaitymo, priprasime prie doros, ir laikui bėgant mums patiems bus net sarmata, pažvelgus į savo tamsią praeitį.

Užtaigi visi naudokimės Naujų Metų proga, kad nupirkti puikią Naujų Metų dovaną — gerą laikraštį!... **J. K. Mikas.**

MŪSŲ „VEIKĖJAI".

Fools rush in where angels fear to tread.

Shakspeare.

Kvailiai ūrmu įsiveržia,
Kur geriejie bijo žengti.

Juo žmogus mažiau išmano, tuo labjau slepja, lyg kokį skarbą, savą nežinę ir nenori jają išmainyti ant **nepažįstamo žinojimo.**

Kuris, beveik, nieko nežino, negana kad nesistengia apsipažinti su paprasčiausiais gyvenimo reikalais, bet da visame kame, visus kitus pamokina... ir jaučiasi išmintingesniu už mokyčiausius. Saldus dvasiškas apsisvaiginimas!

„Ignorance is bliss, 'tis folly to be wise".

Nežinia — tai laimė; būt gūdrum — tai nuodėmė.

Mūsų tautą šviečia, mokina, veda palaimon ir rodo dorybių kelią visi kas tik gali apversti liežuvį, ar parašyti litaras. Pripasakoja visko, prirašo „faktų". Mūsų liaudį pamokina to, ko patįs prisipažįsta, kad nesimokinę ir didžiuojasi kad daug darbuojasi... „žmonijai"!

Bet gi tą sunkią savų nuodėmių naštą, — tą raupų ligą — suverčia ant Lietuvos. Ką turi, tuom ir savo tautą apdovanoja. O tie stropųs darbai paliks, lyg rauplių randus, net būsiančiai gentkartei. Tekį iš bulvių — galima išvaryti. Pamišėlį —išgydyti arba saugoti. Mūsų „veikėjai" turi nevaržomą laisvę ir „dirba". Jie mano kad tiktai „Jie", su savais darbeliais, paskubįsią įvykdinti „dangaus karalystę ant žemės". Gaivi Lietuvių Tauta stengiasi ištirti visus gyvenimo takus ir gausiai suteikia visokiems vadovams ir mokytojams apsčius skaitlius pasekėjų. Tie mūsų vadovai lyg senovės vaivadai, kurie eina nedorais takais ir pražūna su visais pasekėjais... Dorieji — gyvęs ir aplaimins Tėvynę Lietuvą. Kol Laimės lėmimas nežinomas; kol visi tamsoje grabaliojame ir jieškome išeigos iš nakties į dieną, iš pelkių į viešąjį traką... kas turi tiesą trukdyti nors ir neverčiausiąjį mūsų giminės narį? Skęstantis ir gelbėtoją nardina! Džiaugkimėsi, kad visi kas kaip nuvokiame taip dirbame, nepaisant kad vieni kitus ir purvais aptaškome. Dabar yra išbandymas, kurie liksime ištikimais Lietuvos vaikais, o kurie pailsę ir negavę pagalbos iš motinos Lietuvos, pragaišime ir išsižadėsime savos gimtinės šalies, ir vienkart prisiplaksime lyg paklydę šuneliai prie tų, kurie teiksis paglostyti; už tuos losime, kurie mus palakins.

Tokis paniekinimo likimas laukia visus tuos, kurie neteko kantrybės be algos dirbti savo ir Lietuvos garbei. Jokia palaima neateina be pasišventimo, be vargo. Juk ir kovotojai už Suvienytųjų Valstijų laisvę pasišventė gerovei šalies. Jie ėjo žiemą beveik basi ir algos negavo, — bet savo šalį jie taip mylėjo kad noriai gyvastis aukavo, — o išdavikas Arnold tik sau pataikavo ir pelnė šlykščiausią panieką!...

O mūsų didvyrių vienatinis tikslas, tai — laimė Lietuvos žmonių — ne auksas, **ne pilvas!** Patartina tiems mūsų kiltadvasiams, kurie nori aplaiminti Lietuvą, kurie trokšta sumažinti tamsybių naktį, lai neeikvoja jėgas tuščiais išmėtinėjimais saviems gimdytojams, kad juos kudikystėje, ar vaikystėje tėvai neišmokino. Tokie, kurie prisipažįsta ir atjaučia, kad nedaug mokinti, vieton, kad patįs nemokėdami kitus mokintų, geriaus būtų patiems, podraug su vaikais, pasimokinti, ir tuščius „faktus" berašinėjant negaišinti brangaus laiko.

Tikriausio apgailėjimo vertos tokių žmonių suerzintos sielos. Tikiuosi kad, su laiku, ir tuose sugurėliuose sutvirtės dvasia. Ir jiems inkyrės keršinimo ūpas... ir nors „rokuosimės kaip žydai, bet gyvensime kaip broliai".

Antanas Rutkauskas.

DRAUGŲ PAŠNEKA.

— Na, kaip tau patiko romanas p-nios E. Jeruzalem „Šūdvabalis", kurią tikiuosi perskaitei „Sovremennyj Mir" žurnale? — tarė Balčiūnas į savo vienatinį draugą Trimbelį, su kuriuo nors amžinai riedavos ir ginčydavos, betgi tik su juo Skurdžių miestelyj ir buvo galima bent kiek pasiginčyti.

Trimbelis užtraukė cigaretą ir piktai nusispjovė:

— Aš nesuprantu, kam tokius romanus ir rašo! Perstatyk sau: papasakoja apie visą eilę šūdvabalių, tai yra apie prostitutes... Lig dar jų maža yra, kad reikia net iš kningų mokinti merginas, kaip paleistuvautų!

— Brolau, tu nesupratai: tęnai aprašo tik apie prostitucijos systemą Vokietijoje ir parodo, kaip tęnai tūkstančiai mergaičių ir moterų savo gyvenimą pražūdo...

— Pražūdo! He, he, he... pražūdo! O kas jas varo iš namų? Kam jos pameta tėvus? Man pasakysi!... Turiu tris seseris, ir visos išeis ant gerų moteriškių: viena ištekėjo, kita mokinasi siūt, trečia padeda tėvams dirbt...

— Palauk — pertraukė Balčiūnas: — viena, neperšokęs upelio, nesakyk „op!", antra — žinok, kad miestuose merginos greičiau nupuola...

— Sugavau, drauge, sugavau tave! Argi romane „Šūdvabalis" nerašo, kad Vokietijos miestuose į kekšinyčias daugiausiai atbėga iš kaimų — tai kokio ponaičio suviliotos, tai prisiklausę kaip kekšinyčiose puikiai valygydina ir šilkais puošia, tai vėl sergančios žinoma lyties liga — nimfomanija?

— Gerai — rimtai ir išlėto tarė Balčiūnas. — Bet, kas kaltas, tavo nuomone?

Trimbelis suerzėjo ir vėl nusispjovęs tarė:— Lig nežinai, kad tai negeros sąlygos? Męs, socialistai, nuolatos sakome, kad prostitucija ir visos nelaimės bus pra šalintos, įvykus socializmui. Teprasmeng senoji tvarka!

Balčiūnas nusišypsojo ir pasakė: — Dabar, brolau, tu pats savę sugavai į savo paties žabangus. Juk tik pasakei, jog merginos bėgo nuo tėvų delto, kad kekšinyčiose gerai valgydina ir kad tūlos iš jų bėga del nimfomanijos!

— Je! Palauk! Bet jeigu namuose gerai gyventų, tai nesigvieštų geresniais valgymais ir papuošalais, o geresnėje draugijos tvarkoj nesirgtų ir nimfomanija. Reikia geresnės tvarkos, ir viskas!

Visados tvirtas ir geležinės valios žmogus Balčiūnas, niekad nesikarščiavo, bet dėjo žodį, kad tas visuomet prilipo. Ir dabar jis papūtė dūmus ir nusišypsojo iš karštuolio draugo Trimbelio:

— Man gaila tavęs, kad tu ir vėl pats save inpainiojai. Sakai reikia geresnės tvarkos, ir vėl sakai, kad tavo seserįs neištvirkę. Ar jos jau geresnėje tvarkoje gyvena?

— Hm... Su tavim ginčytis sunku, nes tu iš tų savo filosofiškų kningų prisipūtei visokių argumentų. Bet...

— Palauk, — tęsė Balčiūnas.— Jeigu tu ištikro persiskaitei romaną „Šūdvabalis", tai gal pameni iš jo dvi ypatas, kurios savo valios stiprumu suvaldė visokias aplinkybes.

— Pamenu, — tai buvo tokspat, kaipir tu, filosofas Joži ir kekšė Milada...

— Taigi; Joži nepasidavė jokiams gyvenimo viliojimams ir neidavo į kekšinyčias, o Milada, nors buvo kėkšių karalienė, vienok iš tų bjaurių įstaigų išėjo nesugadintos dvasios mergina ir pastatė namus auklėjimui biednų kūdikių, kad nepatektų į kekšinyčias.

— Tai ką tas reiškia — užklausė Trimbelis.

— Reiškia: suprask ką skaitei. Prostitučių negalima išnaikint, ir jos neišnyks, pakol mūsų merginos išaugs su tvirtais pobūdžiais ir pakol vyrai nesustos lankę tų namų. Tu vat giriesi, kad esi socialistas. Ar pamįslijai nors kada, jog tavo programe visai nėra parašyta apie lyties klausimą? Ar tu pamįslijai, jog dabar del lyties klausimo visose šalyse pilni teismai bylų: suviliojimai marginų, gvoltavojimai, persiskyrimai šeimynų! Pereik per žmonių gyvenimus, ir atrasi kas trečioje ar net antroje grinčioje visokiais pavidalais pridengtą prostituciją. Ją praktikuoja ir biedni ir turtingi. Juo turtingesni, tuo labjau lyties klausime pasileidę. O juk šie pastarieji turi geras gyvenimo sąlygas.

— Tai bra tu mane prispyrei prie sienos, drauge. Palauk, aš pažiūrėsiu mūsų partijos programe, — o mažum ir yra apie tai rašyta...

— Žiūrėk, nors ir akimis išbadyk, — nieko tęn apie tai nerasi ir negali tęn būti. Ir kam tau dar programo? Juk romanas „Šūdvabalis" tilpo socialdemokratų žurnale, matomai socialdemokratė yra ir jo autorius, p-ni Jeruzalem. Bet ji išvedė tokią nuomonę, kad prostitucijos nepataisys nei įstatymai, nei partijų programai. Reikės, kad būtų išrištas visai kitoniškai lyties klausimas ir kad išaugtų stipros valios jaunuomenė.

— Tai ką, gal reikės panaikinti šliubus ir šeimynas?

— Aš — ne pranašas ir ne įstatymų davėjas. Kas bus ateityj— nežinau. Bet patariu neužmiršti apie stiprą valią.

— Stiprą valią! Stiprą valią! Bet kur ją paimti? — nusiminęs ir pasiduodamas kalbėjo Trembelis.

— Nereikia jos pirkti. Męs ją turim. Tik ji palaida, kaip ir nevartojamo smuiko styga. Ištempkim šitą stygą ir ji gražiai skambės! Žinai, ką pasakė garsus vokiečių filosofas Nitše: „Valia suteikia žmogui liuosybę".

— Ką Nitše! Juk jis ne socialistas, o męs tokių raštų neskaitome.

— Tame ir bėda, — tarė Balčiūnas ir numetęs cigareto galelį spjautuvėn, pridūrė: — tame ir bėda, kad tu, brolau, ir daugelis kitų neskaitote prakilnių žmonių raštų, nenorit išsidirbti savo prakilnios valios, o sekate po kitų valios pavergti. — Na, eisim namo. Užeik pas mane vakarais, pasikalbėsim.

— Good bye, drauge, — kad esu pašėlusiai užimtas: rytoj kuopos mitingas, užporyt turiu išdalyt plakatus delei protesto prakalbų, o vėl užporyt peržiūrėjimas kuopos kningų. Nežinau, kada ir gausiu liuosą valandėlę. Good bye! **Kabė.**

BANKA.

Brūkšt ir atslinko toji diena, kada Jurgis Spurgaitis jau susitaupė šimtą dolerių. Abudu su žmona perskaitė net po kelis sykius. Šimtas!... Tai buvo pirmas sykis, kad jis pastojo viešpačiu ant tiek daug pinigų... Neš jis juos į banką... Jo rankos dreba ir jis nenori tikėt į tai, kad tiek daug pinigų turėtų... Bet vistiek čia pupso pluoštas popierių, kuriuos ir akįs mato ir rankos užčiuopja.

Nusiprausė jis burną, susišukavo plaukus, o žmona dailiai užrišo kaklaraišį. Užsivilko balakoną ir atsisveikinęs su žmona užsidėjo kepurę eitų.

— Laikyk ranką kišenėje, kad neišslystų — tarė žmona.

— Nebijok! — jis atsakė.

Vieną ranką laikydamas kišenėje, o su kita švytuodamas, drožia gatve galvą užrietęs. Atėjęs į Camden gatvę išgirdo, kad smūklėje taip puikiai griežia muzika. Sustojo, ir mąsto... Bugnas bim, bam! Skambaliukai cilingu, cilingu. Ką jam giliuoja užeit... Senas italas ant galvos užsidėjęs skambaliukų vainiką, ant kupros gi didelis bugnas, o rankose, kokia tai keista dumplinė ir — pleškina. Jis brūkšt! iš kišenės dolerį, padėjo ant baro ir tarė:

— Duok alaus.

— Gerai, kaimyne! — atsakė smūklininkas ir švelniai tęsė: — kas gero pas tamstą? Ar gerai eina darbas? Žmona, ar sveika?

— Viskas gerai.

— Dievui ačiu! Ko mums daugiau reik, ar ne, kaimyne?

— Žinoma — atsakė Jurgis.

Italo muzika puikiai ūžia: ausįs pilnos visokių balsų — net spengia. Iš kaszinkur atbėgo šunukas, atsitūpė priešais muzikantą ir nusiklausęs pradėjo staugti. Visi latrai žiūri, ploja rankomis ir juokiasi. Paskui priėjo prie Jurgio jau pusėtinai įsikaušęs ponas Plumpis ir prabilo:

— O, senai matytas! Gerai sveikas!

— Sveikas da — krutu mat — atsakė Jurgis.

Plumpis išsitraukė iš kišenės poperių, padėjo ant baro ir tarė:

— Duok čia mudviem ką.

— Gerai tamsta! Ką gersit?

— Duok man nuo žolių — pasakė vienas.

— O tamsta? — kito paklausė.

— Duok ir man tos bjaurybės.

Vaizbininkas matė, kad ir vienas ir kitas turi piningų, todel jis užtaisė geros degtinės, kur širdį suminkština... Antrą sykį pundino Jurgis, o trečią sykį pasigerindamas „užtrytino" smūklininkas. Jau mūsiškių akįs keturnytos...

— Ar turi kortas? — klausė Plumpis.

— Yra — atsakė vaizbininkas.

— Eik šią, Jurgi!

— Aš neturiu laiko — šis atsakė.

— Tai ką tu? Jurgi! Būk vyras!

Susėdo lošt...

Ir vieną ir kitą sykį ponas Spurgaitis pralošė... O smūklėje yra mencius po pralošimui išsigert. Jau Jurgiui žali šunukai akyse rodytis pradėjo...

— Tu neišgrajinai, ale aš tau dovanoju! — tarė Jurgis mokėdamas praloštus piningus.

— Jurgi, nepyk! Kai tu išgrajisi — aš tau užmokėsiu... — aiškino Plumpis.

Spurgaitis paėmė pluoštą kortų purkšt ir perplėšė.

— Kodel taip? — nusistebėjo Plumpis.

— O tai todel, kad aš taip noriu!

— Tu pyksti!?

— Už ką?

Nutvėręs už alkunės Plumpis prisivedė prie baro ir dą sykį užpundino Spurgaičiui. Paskui gražiai abudu išėjo iš smūklės.

— O gal eitume pas mergas?... — klausė Plumpis.

— Aš turiu pačią — man nereik...

— Tai kas?... Juk aš ir turiu...

Susikabinę virstuliuodami jie ėjo. Spurgaitis pamatė tą italą, kuris su savo muzika įvedė jį į smūklę. Pasispjaudė delnus ir tarė:

— Tam duosiu jau!

— Už ką? Kaip tu gali mušt muzikantą, ar tu nori, kad Dievas nuliūdimą užsiųstų ant žemės?

— Aš jo švilpynes ir birbynes į trupinius! Ak tu! Palauk!

— Jurgi! Tylėk!

Italas užsisuko į kitą gatvę ir įlindo į smūklę, ir Spurgaitis nepatėmijo, kur jis dingo. Vėl eina krypuodami, kepures perkreipę ir barasi. Pagaliaus apsistojo, apsižvalgė ir susiėjo į būtą...

Čia kelios gražios, plonai apsirėngę, su nuogoms krūtinėmis vienuolės... Spurgaitis atsisėdo ant sofos ir žiūrėjo priešais į sieną, kur kabojo paveikslas. Nuoga mergina krinta žemyn pro debesius taip smarkiai, kad net jos plaukai nusidriekia į viršų, o po apačia parašyta: „Sapnas". Nukreipęs akis žemyn jis pamatė, kad beveik tokia pat sėdi šale jo... Tačiaus jis nusistebėjo ir savim nenorėjo užsitikėt, kad mergina jam atrodė lyg matyta... Paskui jis prabilo:

— Domicele! Tagi, ar tu čia?!

— Aš... — ji atsakė.

— Tu begėde! Na, kaip tu čia patekai?

— Tokis bernas intaisė lėlę... Keikiau ir verkiau, na ir ant galo netekus vilties ištekėt — atėjau čia...

— Juk tu nesenai da iš Lietuvos!?

— Nesenai, tai ką?

— Ar išmokai angliškai?

— Žinoma. Čia greit...

— Kad tavo motina Lietuvoje dažinotų apie tave — ji numirtų beverkdama! Tu gėdą padarei mūsų visam kaimui!...

— E ką čia apie tai šnekėt! — ji pertraukė ir besikabindama ant kaklo tarė: — aš tave noriu pabučiuot... Tu man vis duosi uždirbt...

— Kad aš kaszin...

— Eikim į viršų...

— Tai ką tęn?...

— Kaip žinai...

— Neisiu! — jis atsakė.

Spurgaitis atsikėlė ir apsižvalgė kepurės. Kada jis ėjo laukan — visos paleistuvės iš piktumo spjaudė ant jo... Tada jis jautė esąs didžiausiame pažeminime, nes mat prasčiausio luomo žmogystos paniekino ir da taip bjauriai, kad jam net ir girtam buvo gėda. Dabar jis inkišo į kišenę ranką ir neranda pinigų!... Atėjo atgal prie vienuolyno ir prie lango stovėdamas sušuko:

— Atiduokit, pavogėt pinigus!

Domicelė prasivėrė duris ir atsakė:

— Atsitrauk! kad ne — gausi su spjaudykle į galvą ir atiduosiu policijai!

Nuėjęs prie policisto, kuris stovėjo ant kampo, pasiskundė. Policistas gi liepė eit išsimiegot, o kad ne, tai jis pasiųsiąs į policijos stotį. Namo eit jis jau negali... Piningų nėr... Pati verks... Baisu! Dingt jam į galvą, kad eit ir pasikart... Nusipirktų virvę ir droštų į girią, bet neturi piningų... Eidamas siaurgatve pamatė, kad Velėniaus kieme ant tokių puikių šniūrų padžiauti skalbiniai. Eis jis pasivogt šniūrą... Bet čia užkabintos durįs. Jis paėmė nuo žemės pagaliuką, inkišo per skylę ir nukėlė kebeklį. Atsidarė duris, švyst — numetė skalbinius ir nusitraukė šniūrą... Brinkst! per duris išėjo Velėnius ir pamatęs sušuko:

— Kas čia?

Jurgis leidosi bėgt iš kiemo, bet Velėnius capt! jį už skverno ir nutvėrė.

— Kas tau pasidarė, Jurgi? Kam tu vagi šniūrus?

— Nešiau į banką piningus, pasigėriau, nuėjau pas paleistuves ir pavogė piningus. Su tuom šniūru norėjau pasikart.

Velėnius brūkšt! ištraukė šniūrą ir tarė:

— Eik sau po velnių!

— Po velnių... — atkartojo jis sau vienas.

Atsiminė jis, kad kokis tęn vyras pas Bulešių, būdamas pragėręs piningus ir neturėdamas ką valgyt pasikorė ant kaklaraiščio. Apčiupinėjo, kad jo kaklaraištis drūtas ir pradėjo žengt North gatve į girią...

Jau vakaras... Laikrodis išmušė devynias, o ponios Spurgaitienės vyras nepareina iš bankos... Jai labai negerai ant širdies... Apsisiautė ji vilnonę, didelę lietuvišką skepetą ir išėjus klausinėjo, ar nematė kas jos vyrą. Niekas... Pagaliaus inėjo ji į smūklę ir pradėjo klausinėt. Velėnius išgirdęs atsisuko ir turėdamas alaus stiklą tęsė:

— Buvo taip: da nesenai aš išėjau iš grinčios ir pamačiau, kad skalbiniai numesti ir per užpakalines duris bėga kas iš kiemo. Palauk!

Jis užsivertė ir gėrė iš stiklo alų ir nusišluostęs putas nuo lūpų, vėl pradėjo:

— Man rodės, kad nigeris vagia drapanas, todel aš greit strykt! prie jo, capt! už skverno ir turiu!... Nugi žiūriu—Spurgaitis! Sakau: — ką tu čia dirbi? Tai jis, girdi, nešiau piningus į banką, pasigėriau, paleistuvės pavogė piningus ir dabar su šituo šniūru noriu pasikarti.

Spurgaitienė tą pasaką išgirdus pradėjo visa drebėt. Parėjus namo ji pradėjo apie tai mąstyt... Besėdėdama kedėje ir apalpo... Iš burnos pradėjo putos eiti... Tą atsitikimą pamatęs — Petras Gambius, kuris pas juos buvo ant gaspados, nusigando. Pâėmė jis vandens stiklą, prikėlė moterį ir jos galvą ant rankų laikydamas inpylė į burną vandenio. Jos lūpos pradėjo rausti ir atsigavo.

— Kas atsitiko? — klausė Petras.

Ji dar negalėjo žodį ištarti. Paskui atsipeikėjusi pradėjo verkt ir išpasakojo vaikinui viską. Galų gale gražioms akims pažiūrėjo ji į Petrą... O kadangi Petras da jos galvą tebelaikė ant savo rankos, tai ji lyg atbudus apkabino Petrą ir pabučiavo... Jai rodėsi, kad ji duoda, kokią tai brangią, brangią auką už pagelbėjimą...

Tamsi naktis...

Spurgaitis iškrepesiojo iš miesto ir pamatė dungstant, ką tai didelį, juodą... Jam rodėsi, kad tai giria, medžiai ir jis nusirišo kaklaraištį... Čia gi buvo Amerikos ūkininko namai. Už namų gi jam rodėsi, kad šmėkšo medžiai. Nueis tęn ir bus viskas užbaigta... Vamt, vamt — pradėjo lot šuo. Šuo didelis ir baisiai piktas. Jam perbėgo šiurpuliai ir kotik jį šuo neparsidrėskė ant žemės. Tačiaus jis sugriebė pagalį ir taip gynėsi, kad net sušilo. Dabar jau jis daėjo iki medžių, bet šuo vis loja ir šoka piestu. Jis jau kartųs, bet bijo, kad šuo neinkąstų... Toliau už jo — girioje, kaszinkas subraškėjo... Amerikos ūkininkams yra duota teisė, kad jei kas ant jo žemės užėjo, jis gali šauti. Apie tai gerai žinojo ponas Spurgaitis ir pabugęs leidosi atgal į miestą... Parėjęs namo barškina į duris ir šaukia:

— Barbe, Barbe! Leisk!

— Eik kartis — padauke! — atsiliepė žmona.

— Leisk, Barbute! Aš kaltas...

— Eik pas paleistuves, bjaurybe!

— Leisk — sakau!

— Man tavęs nereik! — atsiliepė žmona ir pridūrė: — eik tęn, kur piningus palikai!...

— Leisk!

Moteris įleido ir verkdama pradėjo šnekėt:

— E, tu bjaurybė! Na, kam tu vertas? Aš tavęs nekenčiu!...

— Atleisk man! Aš daugiau taip nedarysiu.

— Lyg tau pirmas sykis! Neiš tikros širdies jau tave nemylėsiu! Tu man bjaurus, kaip kokis supuvęs, smirdantis daiktas.

Jis atsiklaupė ant kelių, pradėjo muštis į krūtinę ir šnekėjo:

— Mano kaltybė! Daugiau prisiekiu prieš tą su nulužusia koja dievuką, kad taip nepadarysiu — atleisk!

Ji ant to nieko jam neatsakė.

Uždirbęs piningus jis parnešdavo ir atiduodavo jai; ji slėpdavo visą turtą pančiakoje... Tačiaus Petrą ji mylėjo... Tankiai ji jam parodydavo malonią šypsą ir vyrui nematant duodavo saldų bučkį... Sykį išsiėmusi iš pančiakos suskaitė piningus, kurių buvo jau du šimtai... Paskui su vaikinu susitarė ir nuo vyro pabėgo...

Vyras neradęs namie pačios, nusiuntė į laikraščio redakciją jos fotografiją ir parašė šitaip: „Mano pati su jaunikiu pabėgo ir piningus išnešė. Kas tą gyvatę pagaus, gaus gerą atlyginimą".

Šliburis.

17—XII—1911.

GADYNĖS VAIKELIAI...

Augo viens vaikelis, —
Vargo jis didžiai, —
Jo senas tėvelis —
Mirė jau senai...
Nors vargeliais mito,
Bet turėjo viltį,
Kad ras draugą kitą
Širdelei sušilti...
Ir rado daugybę
Draugučių vargingų,
Ką jieško išsklidę
Kelelių teisingų —
Eina jie keleliais
Prie laisvės šventos,
Klaidžioja būreliais
Našlaičiai gamtos...
Jie vargus ant svieto
Išvyti norėjo,
Trenkt į pančius kieto,
Žiauraus piktadėjo...
Bet... suūžia audra,
Nelaukta visai,
Ir silpni būreliai
...Dingo jau senai...
Ir vėl aug' vaikeliai, —
Jie vargsta didžiai.
Ir vėl jų būreliai
Audrai teks tikrai...

Gilis.

MĮSLIS.

Pilna žemė skįlučių (rugiena).
Pilna marška šipulių (Žvaigždės).
Ant šakų avilys, ant avilio kamuolys, ant kamuolio miškas, tam miške kiškis, tą kiškį dešimts kurtų gaudo (Žmogus).
Keturi ponaičiai po viena kepure (Stalas). **F. Mikelionis.**

LAIŠKAI IN REDAKCIJĄ

Chicago, Ill.
Gruodžio 18, 1911.

Gerb. Redakcija:—

Meldžiu patalpinti šitą mano laišką į Jūsų gerb. laikraštį „Vienybę Lietuvninkų" kaslink tilpusios korespondencijos No. 46 „V. L." p. A. Žemaičių Baltinojis, kuris aprašė Chicagos lietuviškus pasilinksminimo klubus.

Man viešai užmesta, būk aš parašęs minėtą korespondenciją ir grąsina mane protestais prieš tokį mano drąsų pasielgimą. Pasitikiu, kad gerb. „V. L." Redakcija patėmys nuo savęs, kad toji korespondencija nebuvo mano rašyta.

Su pagarba,
S. P. Tananevičia.

Męs patikriname, kad mums tokios korespondencijos, p. S. P. Tananevičius nerašė.

Gerbjamas Tamsta!

„V. L." 49 N, rašoma iš Wilkes Barre kaslink mano išradimo žinutė, kurioje yra keletas taisytinų klaidų.

Ir taip. Mano išradime, fotografiškųjų paveikslų traukimui (nuėmimui) 1-mas — yra skrynutė, laikytoja stiklų, o antras—objektivo (lenso) deogramos pridurkas.

Toliaus, į skrynutę, laikytoją stiklų, bus galima sudėti nuo 12 iki 24 stiklų, o tiek ir paveikslų bus galima nutraukti nevaikščiojant į tamsųjį kambarį del permainymo jų, kaip buvo ligšiol, kad del kiekvieno stiklo reikėjo eiti į tamsųjį kambarį permainyti stiklus. Visi tie 24 stiklai bus galima permainyti del kiekvieno traukimo ant vietos stovint ir labai greitai, o tokiu būdu susičėdys daug brangaus laiko.

Antras gi išradimas visai nepaaiškintas. Turi būti taip. Čia išradimas — objektivo (lenso) deogramos pridurkas. Jis svarbus tuo, kad su juo bus galima užpakalyj aparato stovint padaryti objektivo deogramos langelis didesnis ar mažesnis, o ir numeriai ant deogramos, reiškianti šviesos didumą ar mažumą bus matomi iš užpakalio, kur fotografistas traukdamas stovi. Ligšiol taip nebuvo.

Kaslink užbaigos toje žinutėje, tai tęn reikėjo taip pasakyt: Kas dar pirmą sykį norėtų savo išradimą užpatentuoti, kad pasiklaustų-pasiteirautų pas kokį savo giminės brolį vientautį, kuris gerai pažįsta patentų tiesas arba pas tą, kuris jau turėjo nors sykį reikalą su patentu. Toks žmogus suteiktų daug naudingų žinių, kurios nežinančiam sučėdytų keletą dolerių.

Juozas Šukis,
20 E. Market st.,
Wilkes Barre, Pa.

NAUJI RAŠTAI.

Reformacija arba bažnyčios atitaisymas per Dr. Martiną Liuterį. (Popiežijos pradžia — Popiežių pasielgimai — Bažnyčios gyvavimas iki Reformacijos laiko — Liuterio prisirengimas reformacijos darbui — Reformacijos pradžia — Reformacija dasiekia Lenkiją, Lietuvą ir Kurlendiją). Kun. P. Drignaitis, Naugatuck, Conn. „Aido" spauda, Waterbury. 1911. Pusl. 33. Kaina 25c.

Lietuvos Ūkininko Vilniaus Kalendorius. Septinti 1912 metai. Turinys: kalendoriaus dalis — XXVIII psl.; literatinė dalis — 128 pusl.: St. Čiupris „Keli žodžiai apie orą ir vėjus". L. N. „Lietuvos senovė — priešistoriškieji laikai". Jovaras „Ko liūdi, berželi?" eilės. K. J. „Mikalojus Kopernikas". Zigmas Gėlė „Pasakyk!" eilės. K. J. „Galilėjo Galilėjus". „Tur mano tėvelis" daina. Ž. „Leonas Tolstojus" (1828—1910). „Sėdi broliai už stalelio", „Už giružės teka upė", „Našlaitėlė" — dainos. Vargovaikis „Bobutė" paveikslėlis. Baukus „Mėnesėlis šaipos" eilės. Žemaitė „Apsiriko" dviejų aktų komedija. Višakėlis „Šalin nuliūdimas" eilės. A. Vileišis „Vilniaus dviklesė mokykla". Jovaras „Mergelė" eilės. J. B. „Kristijonas Donelaitis" su antologija iš jo „Pavasaris". „Iš karčemėlės". A. Bulota „Pirmyneiga, pirmeiviai ir atžagareiviai". K. J. „Tautos Namai Vilniuje". St. Čiupris „Kelionės į pietus". K. J. „Padėkim pažinti savo kraštą". Višakėlis „Liuosybė šventoji" eilės. „Varnas" dainelė. „Apie ūkį". Studentas: „Vaismainis darže", „Žmonės karvėmis dirba laukus". Veitas „Kuri arklių ir karvių veislė tinka mūsų kraštui?" „Veislei gyvulių užlaikymas". D-ras K. Grinius „Apie plaukus". Statistikos žinios. Laikraščiai lietuvių kalba Lietuvoj ir apskritai Rusijos ribose. Lietuvių laikraščiai Amerikoje... Prusų Lietuvoj. Prekymečiai, etc.

Išėjo: **„Aušrinė"** M. II. N5. ir priedas „Vasaros darbai" N4. Turinys: svarbesni raštai: S. Čiurlionienės „Vyduno Prabočių Šešelius beskaitant". Įvairus balsai: „Aušrinėje" pradeda

Ar turi jau egzemplioriu Severos Kalendoriaus ir Sveikatos Vadovo 1912 m.?
Jeigu ne, artimiausias aptiekorius noriai duos tau vieną reikalaujant.

TURI PASIDUOTI!

Jaigu reumatizmas apėmė tave, iššaukdamas beveik nepakenčiamus skausmus, sustyrimą, sąnarių skaudėjimą ir raumenų uždegimą, tai sekkie mųsų patarimą ir pabandyk vaistų, kurie išgydė tokius reumatizmo apsireiškimus, kuriems negelbėjo jokia kita priemone.

Čia yra paslaptis:

VIDUJE VARTOK

Severos Vaista nuo reumatizmo
(SEVERA'S RHENMATIC REMEDY).

IŠVIDAUS trynimams vartok

Severos Gothardini Alieju
(SEVERA' GOTHARD OIL).

Tokis gydymas, veikiantis iš dviejų pusių, apsaups priešininką ir privers reumatizmą

GREITAI PASIDUOTI.

VIDUJINIS VAISTAS nuslopys rugštis, gimdančias sąnarių sustyrimą, raumenų skaudėjimą ir traukimą gyslinių mazgų—SULAIKYS PRIEŽASTĮ.

IŠVIDINIS VAISTAS suteiks palengvinimus, atnaujins cirkuliaciją, nuramins suerzintus dirksnius—SULAIKYS SKAUSMĄ.

Kaina 50 centų.

SULAIKYK TA KOSULI!

Jis drasko ir plėšia tavo plaučius. Apsunkina tavo krutinę nuodais. Yra nusilpninančiu.

Gali vienok sustabdyti. Niekas jo jo neprašalins taip greitai ir neišgydys taip umai uždegimo ir sužeidimo plėvių, kaip

SEVEROS BALSAMAS PLAUCZIAM
(SEVERA'S BALSAM OF LIFE).

Kaina 25 ir 50 centų.

Ar tavo skilvį reikia taisyti?

Ar tiktai nekuriuos valgius gali suvartoti? Ar stoka tau apetito? Ar esi silpnas ir nustoji svarumo?

Paisyk į tai. Tokį padėjimą gali perkeisti, vartodamas vaistą, kuris sustiprins visą tavo gromuliavimo systemą ir atnaujins sveiką apetitą. Privalote vartoii

SEVEROS KARUMA SKILVIUI
(SEVERA'S STOMACH BITTERS)
Kaina $1.00

Reikalauk Severos Vaistų aptiekose. Kuomet duos tau kitus vaistus, vietoj Severos, nepriimk jų.

Tikras patarimas pritirusio gydytojo DOVANAI.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

šviestis būsimos dienos ir tautos dvasia (taip bent moksleiviai mano) — „Ateitis", „Draugijos" priedas nėra gilus jaunimo organas, nėra prie jos suorganizuotų moksleivių — Reikia blaivybę platinti tvėrimu abstinentų kuopų — Tverti kaimuose vasaromis jaunimo ratelius — Gerai moksleiviams turėti rankraštinius laikraštėlius — Nesveika moksleiviams perdaug „rimtais" būti: su tokiu rimtumu į viską žiūrėsime tik liguistomis akimis. Derėta šiame num. dailiosios literatūros (teisybė, ji smulki), — suskaitėm: 12 eilučių — Smydro Šakelės, J. Našlaičio, Vergės, P. Paukštvanagio, Nevėžio mylėtojo, A. Kiliuko; 7 vaizdelius-fragmentus: Vargovaikio, A. Vienuolio, V. Jarvi, Vergės, Vt. St., J. Žainio. Pažymėti reikia gražią Londecko monografiją „Žemaičių Kalvarija". Moksleiviai „Vasaros darbuose" spausdina po gerą žiupsnelį iš lietuvių folkloro. Čia skudriai dirbama: redakcija pranešа gavusi iš šios vasaros darbų: 33 pasakas, 302 liaudies dainas, 13 lopšinių dainų, 120 dainuškų, 22 žaidinių, 54 žmonių ir gyvulių gydymus, 948 patarlių ir priežodžių, 439 mįslis, 166 prietarų, 13 padavų, 17 paukščių ir gyvulių pamėgdžiojimų, 24 greitakalbių, 1 senovės papročių, 2 juokingų dainuškų, 15 burtų, 102 talalušku, 2 ubagų dainas, 1 raganų laidojimas, 1 piršlio dekretas, 4 pravardžiavimų, 8 dainas su gaidomis, 4 apgavimai, 13 piemenų kalbų, 9 puotos dainelės (toastai), 5 piemenų „liosai". Tai vis medžiaga mūsų praeities ir liaudinės filosofijos studiavimui. Čia moksleiviai prie „Aušrinės" labai daug padarys.

× **Chinai atsišaukia į tautas.** Pekinas. — Ministerių premieras Yuan Shih-Kay atsišaukia į visas tautas, kad pavelytų savo bankieriams skolinti Chinijai piningus. Reikią net po $2,000,000 kas mėnuo. Tada tik galima būsią išlaikyti monarchiją nuo sugriuvimo. Kitaip galėsianti įvykti nuogandi anarchija, kareivių plėšikavimai ir svetimtaučių skerdynė.

× **Shusterį prašalino.** Pagaliaus Persija nusileidžia Rusijai ir atstato amerikoną W. Morgan Shuster nuo persų finansų užžiūrėtojo. Dabar klausimas: kas užmokės Shusteriui algą? Persija neturi iš ko. Amerikonai pataria, kad Rusija užmokėtų.

× **Rusija grumoja Amerikai.** Rusijos Dūmon ex-pirmininkas Gučkovas įnešė sumanymą, kad už pertraukimą sandoros Rusija atkeršytų Amerikai pakėlimu muitų ant įvežamų iš Amerikos tavorų. Gučkovas pataria net dvigubai muitus pakelti ir pakenkti Amerikos pramonei. Tačiaus Dūma šito sumanymo dar nepriėmė, nes ji negali maišyties į tarp tautiškus santykius.

ŽODIS SKAITYTOJAMS

Gerbiamieji „Vien. Lietuvninkų" skaitytojai, kurių prenumerata yra jau pasibaigus ir kurie aplaikėte paraginimo korteles, malonėsite atnaujinti, nes kitaip priversti būsime sulaikyti siuntinėję laikraštį. Tie gi, kurie esate užsirašę su dovanomis *Atlasu*, malonėkite dar truputį palaukti ir netrukdyti administracijos su užklausimais. Kaip bus gatavas, tai pranešime per laikraštį.

Permainydami adresą, visuomet parašykite aiškiai: vardą, pavardę, numerį, gatvės vardą, miesto ir valstijos vardus. Pirma pažymėkite seną, paskui gi naują adresą.

„V. L." Administr.

ŽODIS VISUOMENEI.

Šiuomi pranešame visuomenei, kad, jei kas nori apturėti žingeidžią knygą, 'Jubilėjinį V. L." Numeri', kuriame telpa 62 paveikslai ir 58 straipsniai įvairaus turinio — beletristika ir eilės, tai turi gauti du nauju „Vien. Liet." skaitytoju ateinantiems metams ir prisiųsti $4 Money Order'į į redakciją. Už tatai gaus augščiau paminėtą knygą. Neįstengiantieji gauti du nauju skaitytoju „V. L.", tegu prisiunčia 50c. 2-centėmis markėmis ir taiposgi gaus tą indomią knygą. Lauksime užsakymo.

J. J. Pakštis ir Co.,
120 Grand st.,
Brooklyn, N. Y.

VISŲ ATYDAI!

Pas mus galima gauti visus VIDUNO raštus:

Mūsų uždavinys	1.00
Slaptinga žmogaus didybė ..	40
Mirtis ir kas toliaus	30
Gimdymo slepiniai	40
Žmonijos kelias	20

Kurie norite gauti minėtas knygas, malonėkite rašyti mums šiuo adresu:

J. J. PAUKŠTIS & CO.,
120 Grand st.,
Brooklyn, N. Y.

TRĮS ZINGSNIAI.

Kūno penėjimui būtinai reikalingi trįs žingsniai, t. y. priimti atsakomą maisto daugį, jį gerai sukramtyti, ir išvaryti iš kūno visas jau nudėvėtas medegas. Reikia turėti geras apetitas, kad priėmus valgį, sveikas pilvas ir gerai veikiantįs viduriai, kad suvirškinus ir laukan išvarius. Kaip veik gi žmogaus viduriai kiek sugenda, jis tuojau pasijaučia negerai, ima sargaliati, ir todėl reikia stengtis tuojau visa sutvarkyti. Šiame atvėjuje Triner's American Elixir of Bitter Wine yra geriausias vaistas, kadangi jis ūmai išvalo visą sistemą, sustiprina vidurius taip, kad jie vėl gali gerai maistą virškinti be jokių nesmagumų. Nužudžius apetitą, nusilpus, viduriams sukietėjus, gavus dieglius, galvai ir nugarai skaudant, širdies supykimuose, taipjau esant nervingam ir daugelyje moterų ligų Trinerio American Elixir of Bitter Wine yra atsakomiausias vaistas. Visose aptiekose. Jos Triner, 1333 1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

VIENA DEL TAVĘS.

Galite gauti vieną egzemplioriu Severos Lietuviško Kalendoriaus ir Sveikatos Vadovo DYKAI. Aptiekorius arba vaistų pardavėjas turi vieną ir dėl tavęs. Tiktai paprašyk. Naujasis Kalendorius turi 64 puslapius, kur yra daug naudingų ir reikalingų informacijų ir privalo būti po ranka per visą metą. Jeigu negausi kalendoriaus pas aptiekorių, rašyk pas **W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.**

KALĖDŲ DOVANOMS KNYGOS.

Pasaulių Ratas. Astronomiškas aprašymas mūsų saulinės sistemos 25c.
Naujausios Dainos ir Eilės. Čia telpa apie 80 įvairių dainų 20c.
Kerštinga Meilė. Tragedija 3-se aktuose. Labai žingeidi skaityt ir paranki lošt 10c.
Meilės Karštligė. Mintįs ir priliginimai apie dabartinį supratimą meilės 20c.

Taipgi gaunamos visokios lietuviškoj kalboj knygos. Reikalavimus ir pinigus siųskit šiuo adresu:

J. STROPUS,
30 W. Broadway, So. Boston, Mass.

REIKALINGAS PARTNERIS.

Yra reikalingas partneris, mokantis gerai siuti vyriškas drapanas, nes aš turiu dirbtuvę moteriškų drapanų. Prieg tam yra proga siuti ir vyriškas drapanas. Atsišaukite greitai po adresu:

P. SHERTVITIS,
370 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
(2)

RESTAURACIJA ANT PARDAVIMO geroj vietoj, apgyventa lietuviais ir lenkais, biznis eina gerai, rendos už mėnesį mokasi $65.00, o atneša $100.00 už kambarius (fornišruimius). Išdirbta vieta nuo senai. Kas norite, tai pasiskubinkite, labai gera proga. Apie sanlygas ir prekę, susižinokite pas J. J. Paukštis ir Co., 120 Grand str., Brooklyn, N. Y.
(52)

PIRMĄ SYK NEW BRITAINE
Suvienytų Draugysčių parengtas didelis perstatymas:
Pabaigtuves ir Koncertas.
Nedėlioj 31 Gruodžio (Dec.) 1911
2-rą valandą po pietų.
KEENEYS TEATRE
ant Main Street.

Visas pelnas skiriamas Lietuvių Svetainės Statymui. **Programą išpildys L.S.S. Choristai iš Waterburyo, Conn.**

Lošėjai ir Dainininkai susideda iš 35 ypatų, teipgi Koncertas susidės iš 15-kos skyrių. Svarbiausia, kad lošiant bus ir tautiški šokiai. Muzikantai Griež „Klumpakojį".

Meilingai kviečia visus atsilankyti, nes bus užganėdintas kožnas iš tokio surengimo.

ĮŽANGA: 25, 35, 50, 75c. ir $1 Baksų.
Tikietus galima gaut pas: J. Gerdauskas A. Valinčius ir F. E. Faltinaitis 85 E. Main Str. New Britain, Conn.

TEATRAS IR BALIUS!

parengta Draugystės D. L. K. Gedimino Seattle, Wash. atsibus 27 dieną gruodžio (Dec.) 1911 m., svetainėje Washington Hall, 14 Ave. ir Fir St. Atsidarys pirmą val. po pietų. Muzika nuo 4-rių iki vėlybai naktį. Davažiuojama Yesler Way karais. Įžanga vyrams 50c., moterims ir merginoms dovanai. Meldžiame visus lietuvius ir lietuvaites atsilankyti. Užkviečia
Komitetas.
(52)

BALIUS!

Surengė Lietuvių Ukėsų Politikos Klubas, atsibus nedėlioj, 31 gruodžio (Dec.) 1911 m., Hennington Hall, po No. 214—216 E. 2nd St., New York, N. Y. Prasidės 2-rą val. po pietų.

Malonus lietuviai ir lietuvaitės! Širdingai kviečiame atsilankyti ant mūsų linksmo baliaus, kur lietuviams bus labai žingeidu pamatyti toki linksmą vakarą, kur bus visoki pasilinksminimai, kaipo šokiai, lekiojanti krasa. Kas gaus daugiau atviručių, gaus pirmą dovaną vertės $6.00. Antra dovana bus vertės $4.50, kurią paaukavo panelė Ona Stankevičiutė. Trečia dovana bus vertės $4.00. Įžanga: vyrams 25c., moterims ir merginoms 15c.
Užkviečia Komitetas.

Jieškau savo brolio Adolfo Lukasko, paeina iš Kauno gub., Ukmergės pav., parapijos Lidokių, Skačiūnų dvaro. Pirmiaus gyveno Maspeth, L. I. Dabar nežinau kur. Jisai pats arba kas kitas meldžiu duoti žinią šiuo adresu:

J. Lukaska,
Box 123, Southwest, Pa.

LAIMINGOS DIENOS.

Tik tas yra geriausias daktaras, kuris pagelbi ligoje.

Žmonėms ką pirmiau gyvenimas buvo pilnas kartumo ir kankinę, dėlei ligos varginimo, kaipo aršiausio neprietelians žmogaus; vienok kaip Philadelphijos MEDIKAL KLINIKOS, daktaras padavė tikrą prietelišką ranką ir gerų liekarstų pagelbą, tąd tuojaus apturėjo savo gerą sveikatą ir vėl pastojo išgydytiems LAIMINGOS DIENOS.

KAD PHILA. MED. KLINKIA, išgydo greit, gerai, teisingai, ligos neatsinaujina ir daugiaus išgydo kaip kiti daktarai; tadnepasigyrimai kaip kiti patys save augština, o negali dabūyti, kad ką nors išgydę; bet PHILA. M. KLINIKĄ žmonės giria. Iš daugybės padėkavonių pačių išgydyti. Ką rašo:

Širdingai dėkavoju ir tegul Jums Dievas atnagradija, kad Jųs kiekvieną sergantį taip išgydytumėt, kaip mane.

Mano liga, kuri pirmiaus kankino, tad jau visi skaudėjimai prapuolė: ar tai lytus ar pagada dabar visada jaučiuosi sveikas ir nieko neskauda. Gerai valgau, taip, kad kiti pavydi man, tokios geros sveikatos. Vardas Philadelphijos Med. Kliniko tegul pagarsėja po visą Ameriką.

Su guodone
W. Zbronskis, 140 Bydler St.
Muskegon, Mich.

Aš Julijonas Adomaitis, duodu žinoti, kad esu sveikas ir padėkavoju už geras liekarstas ir, kad taip greit mane išgydėte. Dabar ištariu širdingą ačiu ir nereikalauju daugian gydytis.
Mr. Julius Adams,
1237 Buttonwood st., Philadelphia, Pa.

GUODOTINI TAMISTOS: Parašau aš dėkavodamas PHILA. M. KLINIKAI už sugrąžinimą man sveikatos. Kaip tik pabaigiau gert liekarstas ir išgijau. Dabar jaučiuosi sveikas ant visko. Dėkavoju už rodą ir geras liekarstas, kad taip greit mane išgydė. Todėl atvirai dėkavoju, kad serganti žinotų, kur reik kreiptis, kad apturėt gerą sveikatą. Toki daktarai visada yra verti pagyrimo ir guodonės.

Su tikra guodone,
Barnasius Grudinskas,
Port Henry, N. Y.

THE PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC, paties gubernatoriaus legalizuota. Kaip daugelį, taip ir tave gali igydyt nuo: skaudėjimo sanariuos, gėlimą kauluose, pečiuose, šonuose, kojose, rankose ir kitur. Nu ilpnėjimą, sėklos nubėgimą nuo saužagystės, nervų ir kraujo ligas, inkstų, kepenų, ir vidurių ligas; kosulio, širdies, galvos skaudėjimo, blogus sapnus ir visokias užsikrečiamas piktas ligas, taip ir moterių visokias ligas ir kurios tik užpuola ant žmogaus nelaimės ir varginimo. Pribuk asabiškai, jei toli gyveni, aprašyk ligą lietuviškai, apturėsi tai tikrą prietelišką rodą, nes šitas geras KLINIKAS, labai pasekmingai išgydo šviežias ir seniau užpuolusias ligas.

THE PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC,
1117 Walnut St.,
Philadelphia, Pa.
Valandos: nuo 10 iki 4 po piet.
Nedėlioj: nuo 10 iki 3 po pietų.
Utarninke ir pėtnyčioj nuo 6 iki 8 vak.

AKUŠERIJOS MOKYKLA.

Lietuvės, mokančios lietuviškai rašyti ir skaityti ir norinčios tapti Akušerėmis, išlavinu ir prirengiu prie egzamenų (State Board of Health). Tinkamiausis amžius akušerystės mokytis tarp 21 ir 35 metų. Kreipkitės į

DR. A. L. GRAIČIUNĄ,
3310 South Halsted St.,
Chicago Ill.

Juokkis per visus metus!
Užsirašęs „TARKĄ" nuvaikysi nuo savo kaktos visas raukšles.
Turėsi juoko, kada tik atsiminsi, kaip „TARKA" perleidžia per savo brazdinį visokius ištvirkėlius ir liurbas.
Gražių giesmelių su gaidomis
Juokingų užduvinių, šaradų. Pilna karikaturų, juokingų paveikslų.
Tik vienas dol. metams.
Adresas: „TARKA",
P. O. Box 895, New York City.

„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ" AGENTAI.

ELIZABETH, N. J.
Dom. Boczkus, 211th st.

GRAND RAPIDS, MICH.
J. Garnupis, 653 N. Front st.
Z. Urbanavičius, 264 Hamilton st.
Jonas Brazaitis, 581 Broadway.

HOLYOKE, MASS.
K. P. Šimkonis, 7 Columbia st.

KENOSHA, WIS.
M. K. Petrauskas, 415 Middle st.

LAWRENCE, MASS.
A. Ramanauskas, 99½ Oak st.

MONTELLO, MASS.
B. P. Miškinis, Box 124.

NEWARK, N. J.
V. Ambrazevičia, 178 Ferry st.
Geo. Baltrūnas, 178 Ferry st.

NEW BRITAIN, CONN.
V. Alksninis, 52 Grave st.
J. Mažeika, 27 Comerton st.

LEWISTON, ME.
K. Vilaniškis, Box 36.

NEW YORK CITY.
J. M. Danielius, 211 W. 12th st.

PATERSON, N. J.
A. Varaškevičius, 70 Lafayette st.

PHILADELPHIA, PA.
A. A. Pauža, 1332 So. Water st.

RUMFORD, ME.
J. A. Kalvelis, 222 Pine st.

ROCHESTER, N. Y.
A. S. Smigelskas, 31 Weyl st.
P. Petronis, 211 Joseph ave.

SO. MANCHESTER, CONN.
A. Zokaitis, 30 School st.

SCRANTON, PA.
J. Petrikis, 1514 Rose ave.
J. Digrys, 342 Bromley st.

SO. BOSTON, MASS.
N. Gendrolius, 224 Athens st.
J. J. Stropus, 30 W. Broadway.
K. Jurgeliūnas, 233 Broadway.

WATERBURY, CONN.
K. Ch. Kažemekas, 785 Bank st.
A. J. Povilaika, 804 Bank st.
M. Alyta, 1235 Bank st.
J. Žemantauskas, 789 Bank st.

WORCESTER, MASS.
M. Paltanavičia, 15 Millbury st.
Jos. J. Kalakauckas, 121 Green st.

N. STA. PROVIDENCE, N. J.
V. Kasparavičius, Box 53.

ROCKFORD, ILL.
V. S. Jokubynas, 425 Lincoln ave.

BALTIMORE, MD.
J. Luis, 521 W. Baltimore st.
J. Zebrauckas, 112 Green st.

BROOKLYN, N. Y.
J. Ambraziejus, 120 Grand st.
P. Pilėnas, 120 Grand st.
A. J. Jankauckas, 65 Hudson ave.

BOSTON, MASS.
Julius Bukantis, 77a Endicott st.

BRIGHTON, MASS.
F. S. Šimanskis, 32 Lincoln st.

BENLD, ILL.
J. J. Guzevičia, Box 155.

CHICAGO, ILL.
P. M. Kaitis, 1607 Ashland ave.
J. Ilgaudas, 1613 So. Halsted st.
M. K. Wilkevičia, 3225 So. Halsted st.
M. J. Damijonaitis, 3252 S. Halsted st.
Wm. Plišas, 942 — 32nd Pl.
John Sinkus, 704 W. 31st st.
Jos. Laukis, 3001 Farrell st.

SO. CHICAGO, ILL.
S. Kvietkauckas, 8745 Escanoba ave.

CLINTON, IND.
J. Skinderis, R. F. D. No. 1, Box 35 A.

EASTON, PA.
Feliks Raulynaitis, Box 196.

CAMBRIDGEPORT, MASS.
P. Bartkevičius, 877 Cambridge st.

BRIDGEPORT, CONN.
Fr. M. Vitkauskas, 588½ Lafacte st.

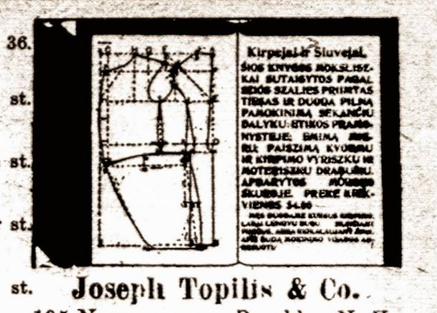

Joseph Topilis & Co.
195 Norman ave., Brooklyn, N. Y.

Daktaras Julian Tiesu, Czupka
Advokatas ir Notary Public.
Ofisas: 3 N. Main Street,
Wilkes-Barre, Pa. kasdien.
138 So. Washington Ave.
Scranton, Pa.
Panedėliais ir Ketv. nuo 6—7 vak.
Užsiimu provomis Wilkes-Barre ir Scranton. Teipgi pas skvairas paliudijimus (doviernastis) išrupinu Rosijoj ir Lietuvoj.

Telephonas: 3254—T—Market.
Daktaras
Jonas J. Kaškiaučius
Gydo vyrų, moterių ir vaikų ligas, pagelbsti prie gimdymo.
VALANDOS: Nuo 9—12 ryt. nuo 6—8 vak.
88 Jefferson Str. prie **Ferry Str.**
NEWARK, N. J.

ANT PARDAVIMO

Arosernė ir bučernė ant pardavimo labai geroje vietoj,, biznis eina gerai, apgyventa tarpe lietuvių ir lenkų ant kampo Berry ir No. 41tos str. Galima dabar pirkti pigiai. Pasiskubinkite atsišaukti ant šio adreso:
A. M. Martus,
120 Grand st., Brooklyn, N. Y.

KINEMOTOGRAFU KRAUTUVE.

Pirmutinė Lietuviška Krautuvė Judančių Paveikslų Amerikoje.

Užlaikome visokių gatunkų APERATUS. Parduodam ir randavojam labai pigiai su visokiais Elektrikiniais ir Gaziniais intaisais naujausios mados. Į Stak užlaikome suviršį 1.000 ratų filmos. Importytų iš visų šalių svieto, specijališkai turime padarę daug Lietuviškų Illiustracijų dėl Dainų, Deklemacijų, Referatų ir Pralekcijų, dirbam ant orderių labai pigiai. Kuris užsiimat arba norit užsimti šiuomi bizniu, reikalaujanti pagelbos šaukitės prie:

American Film Exchange
A. T. Račiunas Mgr.
630 Halsey Str., Brooklyn, N. Y.
Phone 3536 W. Bedford.

Tel. 651 Greenpoint.
Daktaras Jonas Misevičia
VIENATINIS TIKRAS VYRIŠKAS DAKTARAS LIETUVIS BROOKLYNE.
Gydo Visokias Ligas; taipgi dar pabaigęs kursą Didžiausiame Palaginiam Hospital (N. Y. Lying-in Hospital).
272 Berry Street, Brooklyn, N. Y.
Prie So. 2-nd Street.

„Jus mane išgelbejote"!

taip rašo išgydyti žmonės, «kaip kiti daktarai ir visoki vaistai negalėjo išgydyt».

Aš AMBRAZEJUS STAKNEVIČE prisiunčiu Philadelphijos M Klinikos glaunam daktarui padėkavonę už gerus liekarstas kurios nustumė nuo manęs ligos akmenį, ką slogino per kelis metus, nes pirmiau didžiausi akademėtai daktarai iš New Yorko gydė, o visi jie negalėjo pagelbėti, — o Philadelphijos M. Klinika į trumpą laiką sveiku padarė ir tikiu būti sveiku visada. Per tai žėrį Klinikai ligų gyvavimo ir visiems lietuviams, kurie serga, kad kreiptųs į Phil. M. Kliniką, kuri tikrai gerai tarnauja ir sergantiems sugrąžina sveikatą už ne brangiai. Ambr. STAKNEVIČE, Fulton County, Norris, Ill. Box 102.

GUODOTINAS DAKTARE: Šiuomi danešu, kad dar nė pusę liekarstų nesuvartojau, o jau esu sveikas ir daugiau gydytis nereikalauju. Širdingai dėkavoju už gydymą ir labai geras liekarstas. Dabar dirbu mainose. Jurgis Bacevičе, Box 5, Rush Run, W.Va.

GUOD PONE: Apturėtas liekarstas suvartojau, — jos yra labai geros, nes nuo varginamose ligos galvos, krutinėje skaudėjimo išgydė, nes ant visos sistemos dabar jaučiuosi gerai sveikas. Esu labai dėkingas. Tony Matašk evič,
117 Plumpton st. Washington, Pa.

Labai daug padėkavonių už išgydymą nuo visokių ligų, Philad. M. Klinikas turi kasdieną. Kaip kiti visoki daktarai neišgydo, tai šitas Klinikas ir tiems sugrąžina sveikatą, — be peilio, be pjaustymo, be operacijos, — vienok su tikroms, geroms liekarstoms, kurias tik gamta ir mokslas išdnoda, kaip Amerikoj, taip ir iš Europos.

KAM SIRGTI IR VARGINTIS LIGOMS, KAD TEISINGAI GALI BŪT IŠGYDYTU

nuo įvairių ligų kaip slaptų, taip ir kitų, kurios užgula, kaip iš viršaus taip ir viduriuose kūno, kaip šviežiai užpuolančių taip ir nuo apsenėjusių, kurios uk sutelkia nesmagumą ir skaudėjimą, KAIP VYRU taip ir MOTERU nesveikumus. BUSI IŠGYDYTAS, atsilankyk, o jei toli gyveni, tai aprašyk nesveikumus-ligą lietuviškoj kalboje, o apturėsi rodą, pagelbą ir tinkamai sutaisytas šviežias liekarstas iš geriausių medikamentų, kurios gali išgydyti. NEAPSIRIK, NESUKLYSK, bet visada ateik, ar rašyk ant šito adreso:

THE PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC
1117 Walnut Street Philadelphia, Pa.
VALANDOS: Nuo 10 iki 4 po piet. Nedėlioj nuo 10 iki 3. Vakarais Utarninke ir Subatoj nuo 6 iki 8 valandai.

BENNETT TYPEWRITER. Kaina $18.00

Bennett Typewrite yra tai naujausio išradimo drukuojama mašina ir drukuoja teip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios mašinos. Ji yra su universališkais, raktais, teip kaip mašinos už $100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutą. Padaryta iš labai tvirto plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atramentuojasi nuo kaspino.

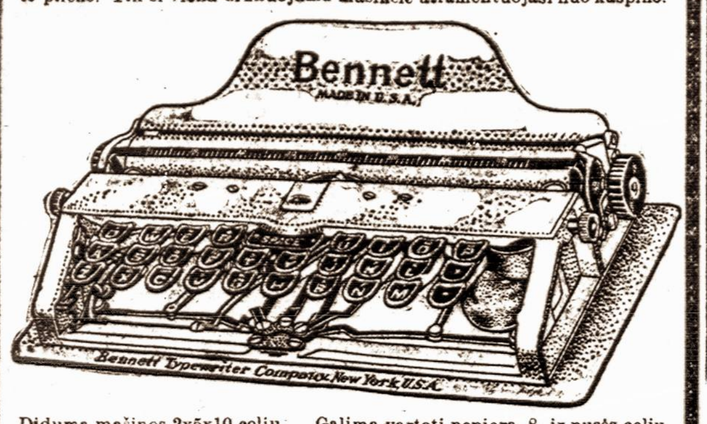

Diduma mašinos 2x5x10 colių. Galima vartoti popierą 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volelis su literomis mainosi ir tokiu budu ant jos galima drukuoti visokeriopose kalbose. Susideda iš 180 atskirų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėta į labai puikią skrynelę ir ją galima nešiotis rankoje, arba kišeniuje. Ji yra netiktai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokią prekę, tai kaip dykai.

J. J. Pauksztis & Co.,

120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Tuojaus išeis išpo spaudos.

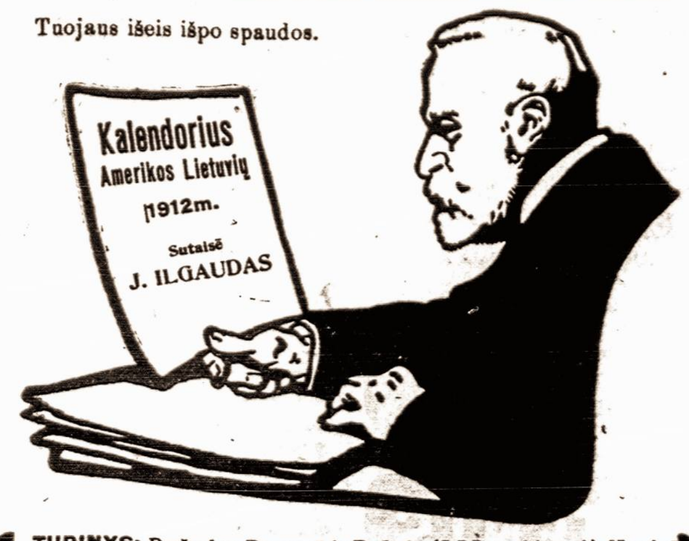

TURINYS: Peržvalga; Pramonė ir Prekyba (G.J.Leveskio ref.); Naminė Higiena (M.Jurgelionienės ref.); Iš sveikatos srities (Dr.A.L.Juška); 10metinės "Aušros" sukaktuvės; Edisono gyvenimas ir darbai; Nuo kada žmonės vartoja Kalendorius; Ką veikė Milwaukee's socijalistai (iliustruotas); Pirmoji Gegužės; Nuo ko paeina raudonoji Vėliava; Kaip likti piliečiu (liet. ir angliškai); Patarimai gyvenimui; Eilės; Informacijų Skyriai; Pasakaitės; Įvairųs Receptai; Visokios Statistikos; Juokai ir šiaip įvairųs raštai ir naudingos žinios. Puikiai iliustruotas; daug paveikslėlių ir pagrąžinimų. Naudingiausias, gražiausias ir geriausias už visus Kalendorius. Didumo 7x10 colių, į 100 ar daugiau puslapių.

Kaina 25 centai. Agentams geras uždarbis.

Kas prisiųs 25c, tam pridėsime gražų kišeninį kalendorių **Dovanų.**

J. ILGAUDAS, 1613 S. Halsted st., Dept. 6, Chicago, Ill.

TIK KĄ IŠĖJO IŠ-PO SPAUDOS:

APIE KUNO ĮSLAVINIMĄ

Pagal prof. Bliunčli parašyta P. Norkaus. Su 25 paveikslais. Pusl. 74. Kaina 15 centų. Autorius išdėsto žmogaus kūno, ypač krūtinės, sustatymą. Pagaliaus nurodo, kokia svarbia rolė lošia kasdieninė kūno gymnastika, kaip ji žmogų sustiprina fyziškai ir protiškai; kaip per gymnastiką žmogus palaiko savo kūno sveikatą, gražumą ir pailgina gyvenimą. Tas atsiekiama tik pašvenčiant kasdieną po desėtką minučių ant gymnastikos. Kningutė reikalinga turėti po ranka ir atvejų atvejais perskaityti. Tas veikalėlis mūsų kalboje dar pirmutinis tokios rųšies.

VILKU LIZDAS

Apysaka iš kryžiuočių laikų, parašyta Zuzanos Moravskos, sulietuvinta A. Vėgėlės. Pusl. 117. Kaina 35 c. Niekas taip neišlavina jaunuomenės, niekas tiek neinkvepia meilės prie savo tėvynės ir visų prakilnių darbų, kaip historiškos apysakos. Francūzus pakėlė apysakos Diumo, Hugo ir Zolo. Pasaulį pralenkė anglai išmintingame patriotizme ačiu historiškiemr romanams Walter Skotto. Lietuviai da maža teturi historiškų apysakų, išskiriant Kraševskio „Kuningas", „Vitoliorauda" ir kit. Todėl „Vilkų Lizdas" yra labai brangintina kninga. Nors ji skiriama tik jaunuomenei, bet ją su didele nauda ir smagumu perskaitys kiekvienas lietuvis ir lietuvaitė.

PAŽVELGUS ATGAL

Didelė sociologiška apysaka arba romanas, garsaus amerikonų romanisto Edwardo Bellamy, versta P. Siulelio. Pusl. 356. Kaina $1. Šitas veikalas, išverstas veik į visų civilizuotų tautų kalbas, ir turėjęs visur milžinišką pasisekimą, lietuviškame pilname vertime pasirodė dar pirmą sykį. Bellamy nupiešia dailios apysakos formoje apie žmogų, kuris pramiegojęs šimtą suvirš metų, prabudo ir rado visai naują draugijos surėdymą. Čia jis aprašo viską, kas buvo naujai sutvarkyta ir kaip tuose laikuose buvo laiminga žmonija. Norints tai didelės fantazijos aprašymas, bet jis suteikia skaitytojui tūkstančius prakilnių minčių. Galima drąsiai sakyti, kad šita kninga yra socialistų vadovėlis. Ją perskaitęs žmogus pasisems sau labai gilių idealų. Ji privalo rasties kiekvieno lietuvio kningynėlyj.

J. J. Paukštis & Co.

120–124 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

New Telephone 1070 R.

Vienatinis ir Geriausis Fotografistas.

Jos. Shukis

20 East Market st. **Wilkes-Barre, Pa.**

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga $100.000.00

Pigiausios kainos -- Didžiausia apsauga $100.000.00

Skaitykite atydžiai!

Nesiduokite apgaudinėt triukšmingiems ir melagingiems Agentų apgarsinimams. Jeigu kuris sako jogei kame nors Jus užtikrina, paklauskite apgaviko, kuomi užtikrina ir kur jo gvarancija? Atsakomasis Agentas ir bankierius sudeda gvaranciją į Valstijos kasą. Pirm negu pavesite savo pinigus taupinimui Tėvynėn, pasiteiraukite kaip ir kuomi užtikrina Jųsų sunkiai uždirbta skatiką. Sudėjan Valstijos kason Šimtą tukstančių dolerių kaipo užtikrinimą Jums. Įsitėminkite, jogei netikrojo bankieriaus reik lenktis. Jųsų patarnavimams yra senas datyrusis Agentas, kuris: Siunčia 50 rub. už **$26.15**, 100 rub. už **$51.90**, 500 rub. už **259.40**, 1000 rub. už **$518.00**. Parduoda laivakortes į Eurodą ir į Ameriką. Padaro kontraktus ir įgaliojimus (daviernastis) visą tą atlieka pigiai atsakančiai ir greitai. Reikalaukite pinigų kurso ir laivakorčių kainų. Atsakinėju greitai, o patarimai dykai.

HENRY J. SCHNITZER

141 Washington st. NEW YORK.

Pigiausios kainos -- Didžiausia apsauga $100.000.00

Pigiausios kainos — Didžiausia apsauga $100.000.00

Mūsų aptiekorius yra lietuvis

FRANAS URBONAS

Visi, kurie jieškote sveikatos, galite ją apturet. Musu aptiekoriaus

vaistai (liekarstos) ir gera roda parodys tikrą kelią in sveikatą : : : : :

SU PAGARBA FRANAS URBONAS

151 Metropolitan Ave. (c or. Berry st.) **BROOKLYN, N. Y.**

PUIKUS HOTELIS

Andriaus Milišausko

Visada šaltas alus, skani arielka, elius, porteris, visoki vynai ir kvepianti cigarai.

Lietuviai vietiniai ir atvažiavę iš kitur, neužmirškit šios puikios vietos.

16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.

Priešai Central Dypą

Visokios blankos, konstitucija ir mokesčių knigelė gaunama dovanai pas Susivienijimo sekretorių: A. B. Strimaitį, 307 W. 30th st., New York City. Jeigu tavo miestelyje dar nėra S. L. A. kuopos, o nori tapti šios organizacijos sąnariu, tai rašyk klausdamas išlygų ir konstitucijos pas sekretorių viršpažymėtu adresu, arba pas prezidentą: F. Živatkauską, 110 W. Market st., Scranton, Pa.

Didžiausis Pasaulyje Teatras

Hippodrome.

ant 6th Ave., tarp 43 ir 44 gatvių.

Šiemet stato ant scenos vieną labai dailiai sutaisytą spektaklį „Aplink Svietą". Būti New Yorke ir neaplankyti Hippodromo, reiškia būti Romoje ir nematyti popežiaus. Lošia kasdien po pietų nuo 2-ros ir vakarais nuo 8-ių. Geriausios sėdynės $1. Augščiau — pigiau.

Konkursinis

Geografijos Vadovelis

Kaina 75c.

Apdaryta $1.00.

J. J. Paukštis & Co.

120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Tel. 2334 Greenpoint.

PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS

pas PETRA A. DRAUGELI.

Skanus alus, gardi arielka, elius, visokis vynas, kvepenti cigarai, ir puikus užkandžiai. Salė dėl mitingų ir veseilių. Nepamirškit šios atsakančiausios vietos, o busit užganėdinti.

73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.

Palei Wythe Ave.

EMIGRANTŲ ŠELPIMO KOMITETO ADRESAI:

S. Jankauskas,
350 Newark str., Hoboken, N. J.
Pagelb. S. Zaliaucka 243 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
Prot. sekr. J. A. Kavaliauckas, 120 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Fin. sekr. J. Jukelis, 915 Clinton st Hoboken, N. J.
Išd. V. Dauncras, 229 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y
Sekr. J. A. Kavaliauckas.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA ORGANIZACIJA S. L. A.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje susideda iš 250 kuopų, turi 10,000 sąnarių, New Yorke savo namus vertės $40,000.00. Išleidinėja savaitinį laikraštį „Tėvynę", savo iždė turi grynais piningais suvirš $25,000.00. Apšvietos reikalams ir kitokiems labdaringiems tikslams išmoka šimtus dolerių, kas metas. Todėl geistina, kad Susivienijimas turėtų bent 100,000 sąnarių, tuomet tokia organizacija galėtų atlikti mums ir mūsų tautai milžiniškus darbus. Jeigu S. L. A. kuopos rastųsi kiekvienoje Amerikos vietelėje, kur tik yra burelis brolių, lietuvių ir kad visi suaugę butų jo sąnariais, kaipo pasekme to, našlės ir našlaičiai ir nusenę, po mirusiam sąnariui gautų 600 ar 1000 dol., tai pamąstyk, kiek apsunkinimų, kokius dabar nuolatos lietuviai nukenčia, galima būtų išvengti, kiek našlaičių būtų išgelbėta lietuvystei, kurie dėl prievartos pakliuva į rankas kitataučių ir žuva kaipo lietuviai! Kiek piningų mūsų visuomenė tada galėtų apversti visokiems naudingiems tautos reikalams!

Šituos klausimus reikalaujame rimtai apsvarstyti. Pasvarstyk gerbiamas skaitytojau valandėlę, kaip daug gero gali būti padaroma organizacijos tokios, kaip Susivienijimas Lietuvių Amerikoje.

Iamokėti piningai į šitą organizaciją (S. L. A.), buva pilnai užtikrinami atgavimui atgal sunkiose gyvenimo valandose ir dar daug sykių didesnį, negu tapo įmokėta.

Susiv. L. A. išmoka mirusio nario pašelpgaviui taip: $150.00, — $300.00, — $600.00 ir — $1000.00. Yra keturi skyriai apsaugos pagal virš paminėtas sumas.

PIRMAS LIETUVISZKAS

Fotografistas ir Maliorius

VISOKIU FOTOGRAFIJU

Darba atlieku puikiai ir pigiai.

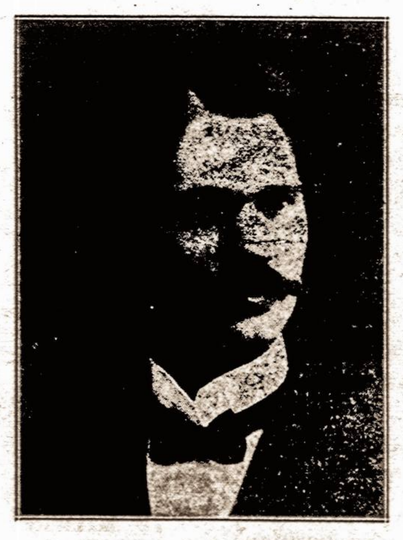

G. BENSON

328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Telephone 2427 Greenpoint

VIENATINĖ IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA

AGENTURA

Parduodam Szifkortes ir siuncziam pinigus.

Jau nuo 1886 metų, kaip parduodam ŠIFKORTES keliaujantiems į Lietuvą arba norintiems parsikviesti iš Lietuvos savo gimines ar pažinstamus į Ameriką, visados parduodam Šifkortes kuoteisingiausia į kur tik nori, ant greičiausių ir geriausių LAIVŲ už prieinamą prekę. Kurie pas mus pirko Šifkortes, kelionėje neturėjo nė jokio klapate; per tai, kad męs visados suteikiam keleiviams geriausius patarimus, kaip turi keleivis apsisaugot nuo apgavysčių. Priegtam padarome reikalingas popieras pas konsulį dėl perėjimo per rubežių.

Taigi reikalaujant ŠIFKORTĖS — malonėkit atsilankyt į musų Ofisą, o busit kogeriausia aprupinti visame.

Offiso valandos:

šiokioms dienoms nuo 8 ryto iki 9 val. vakare.

Šventoms dienoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet.

120–124 Grand Street, Brooklyn, Y. N. (Antros durys nuo Berry Street)

PINIGUS SIUNCZIAM IR ISZMAINOM.

Siunčiame pinigus i visas svieto dalis saugiai, greitai ir pagal pinigų kursą.

Teipgi išmainom ant ruskų ir vokiškų.

Parduodam Tikietus ant geležinkelių į pietines ir vakarines valstijas.

Persiunčiam potografijas į Lietuvą ir užregistruojam laiškus.

Pădarom aktus rejestalnus dėlei žemės ir kitokių priklausančių savasčių. Tą viską darom su Konsulio} paliudijimu.

Užsilimame provomis Europiškomis ir Amerikoniškoms iškolektavojime mokesčių.

Darom daviernastis, išjieškom dales Lietuvoje ir atimam į Ameriką.

„VIENYBE LIETUVNINKU"

Seniausias Lietuviu Laikraštis Amerikoje. Įkurtas 1886 mete.

Išeina kas Sereda. Užsirašant „Vienybę Lietuvninkų" Amerikoje prekinoja metams $2.00, pusei metų $1.00. Užrubežiuose prekinoja metams $3.00, pusei metų $1.50.

Teipogi spausdinam visokias knygas, konstitucijas, bilas, plakatus ir tikietus baliams, popieras laiškams rašyit ir kitokius spandos dalykus. darbą atliekam greitai ir pigiai.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVE VISOKIU KNYGU.

Čia visokias knygas galima gaut, kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip švietiškas teip ir maldų knygas. Žodynų, gramatikų, rankvedžių, Biblijų ir t. t.

J. J. Pauksztis ir K. Brazys,

120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Look Out! You'd better take care of Yourself"

Galvos skaudėjimas, gerklės sope, skaudėjimai krūtinėje, šonuose, pabrinkę muskulai ar kitoki slogų ženklai neineis į sunkų padėjima jeigu vartosi

Dr. Richter'io PAIN-EXPELLERI

sulyg to, kaip yra nurodyta ant pakelių; 25c. ir 50c. už bonką. Sergėkis pamėgdžiojimų ir klastavimų, žiūrėk tik kad butų **Inkaras** ir mūsų vardas.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl St., New York.

Richter'io Pillės yra geros nuo vidurių sukietėjimo. 25c. ir 50c.

THE AMERICAN Prekė $7.00
Labai puiki mašina drukavojimui laiškų.

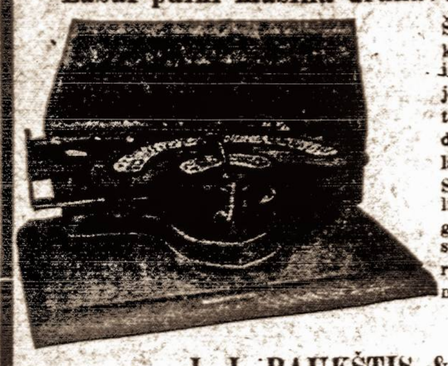

Šita mašina puikiai drukuoja, labai aiškus drukas ir dručiai padaryta, visa jos sistema gražiai sutaisyta. Ji parsiduoda po $10 dol., bet dabar ant trumpo laiko atpiginta tik už 7 dol. Skrynelė 2 dol. Kam reikalinga tankiai kilnotis, tai geriausia pirkti mašiną su skrynele, kurią pasiėmęs į ranką kaip čemodanelį, gali neštis kur nori.

Pati skrynelė $2.00
O mašina $7.00

J. J. PAUKŠTIS & CO.
120-124 Grand Str. Brooklyn, N. Y.

Telephone Orchard 1133.
Dr. I. R. TILLMAN
Ofiso valandos:
8-10 ryte, 1-2 po piet, 6-8 vakare.
Nedėliomis: 8-10 ryte, 1-2 po piet.
276 E. Broadway, New York.

Antanas Stašauckas.

Labai puikioje vietoje saliunas, užlaikau skaniausius gėrimus ir kvepiančius cigarus. Lietuviai, nepamirškite atsilankyti pas save vientautį.

No. 2 Cor. Nesbitt ir B.
EAST PLYMOUTH, PA.

Telephone 1331

Nik. [illegible]elw
LIETUV [illegible]AS GRABORIUS
Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius.
Karietos laidotuvėms, veseilioms ir krikštynoms.
Ofisas ir gyvenimas:
1034 Bank Street, Waterbury, Conn.
Lietuviai, kreipkitės reikale.

PATENTS

promptly obtained OR NO FEE. Trade-Marks, Caveats, Copyrights and Labels registered. TWENTY YEARS' PRACTICE. Highest references. Send model, sketch or photo. for free report on patentability. All business confidential. HAND-BOOK FREE. Explains everything. Tells How to Obtain and Sell Patents, What Inventions Will Pay, How to Get a Partner, explains best mechanical movements, and contains 300 other subjects of importance to inventors. *Address,*

H. B. WILLSON & CO. Patent Attorneys
Box 383 Willson Bldg. WASHINGTON, D. C.

---

295 GREENPOINT.

P. BUTKUS
LIETUVISZKAS GRABORIUS
(UNDERTAKER)

Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius.
Karietos laidotuvėms, veseilioms ir krikštynoms.
Mano gyvenime Ofisas atidaras
DIENĄ IR NAKTĮ.
213½ Berry Str. Brooklyn, N. Y
Branch Office: 48 Hudson Ave.
LIETUVIAI KREIPKITĖS REIKALE PAS LIETUVĮ.

Bischoff's Banking House
287 Broadway Kampas Reade Gatvės
New York N. Y. Telefonas: Worth 2822

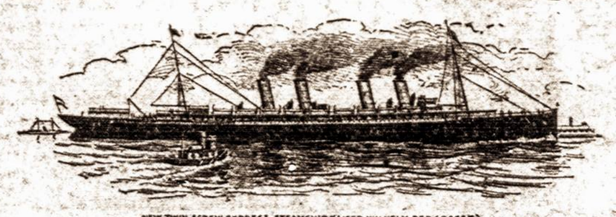

NEW TWIN SCREW EXPRESS STEAMSHIP KAISER WILHELM DER GROSSE.

Kas reikalauja teisingo patarnavimo ir nori kad jo reikalai butų greitai atlikti, tegu atsišaukia į

Seniausį Bankinį Namą. Uždėtą 1848 m.
$100.000 (šimtas tukstančių dolerių) yra mųsų kaucija sudėta į rėdišką kasą.

Pinigus siunčiame į Krajų kuo greičiausiai. Pinigus visų kraštų išmainome pagal kursą. Pinigus priimame ant procento ir išduodame ant pareikalavimo. Šipkortes parduodame ant geriausių garlaivių visų Linijų į ir iš Krajaus už pigiausią kainą. Pašportus dėl keliaujančių į Krajų parupiname. Daviernastis padarome pigiai ir visas kitas rejentališkas popieras su paliudijimu Konsulio. Atjieškojimą dalių atliekame kuoteisingiausiai.

Atidaryta: kas dieną iki 6 vakare.
Subatoje iki 8 val. vakare. Nedėlioje nuo 10 iki 12 val. ryte.

Zmijecznikas yra tikrasis Tamvk! Tiktai Groblewskio

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių galvos skaudėjimų, KAULŲ, PERŠALIMO, REUMATIZMO, STRĖNŲ SOPĖS, SAUSGĖLŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO ir DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelbėti, nejieškok rodos pas kokius nemokintus žydelius ar kryžiokus savo priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo locną vientautį, reikalaudamas tikrų, grynų ir gydančių vaistų — pas

ALBERTĄ G. GROBLEVSKĮ,
Plymouth, Pa.

garsų dirbėją „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolių", o persitikrinsi, kad neiškleisi veltui ir ant apgavysčių savo sunkiai uždirbto cento.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tiktai randasi ant svieto teip dėl senų žmonių, kaip dėl kudikių, vyrų ir moterų.

„Lenkiškai-Lietuviški" vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tave!

Ypatingai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį.

Dėlto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagelbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laiškui, o niekuomet to nesigailėsi. Adresas:

Albertas G. Groblevskis
Cor. Elm and Main Sts.
Plymouth, Pa.

SAULE
Du-kart nedėlinis laikraštis
Smagiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulėje.
IŠEINA kas UTARNINKĄ ir PĖTNYČIĄ

Prenumerata kaštuoja:
Amerikoj Ant viso meto $2.50 / Ant pusės meto $1.25 / Ant ketverčio meto 65c.
EUROPOJE Rosijoje ir Lietuvoje $3.50 / Anglijoj ir Skotlandijoj 15 sh. / Prusuose 15 markių.

MĖNESINIS RAŠTAS
Linksma Valanda
IŠEINA APIE 15 D. KOŽNO MĖNESIO.
Talpinasi visokių gražių Istorijų, Pasakų, ir t. t.

PRENUMERATA:
Amerikoje ant viso meto tik $1. Rosijoje $1.50. Anglijoje 7 sh. Prusuose 7 mk.

☞ Kas užsirašo "SAULĘ" ir "LINKSMĄ VALANDĄ" ir pilnai užsimoka, tai abu raštu gauna per visą metą už $3 in Ameriką, in Rosiją $4.50, in Angliją 7 sh. ☜ Priek tam pilnai užsimokėję skaitytojai kas metas gauna DOVANĄ puikų Kalendorių.

W. D. Boczkowski & Co.
520-522 W. South St.
MAHANOY CITY, PA.

Teisingiausia Lietuviszka Agentura

PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Laivų. Keleiviai visados bus užganėdinta's.

SIUNČIU PINIGUS į visas dalis svieto kuo-greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kaudija $30.000.)

Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėt dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugrąžinu.

PIRMOS KLIASOS HOTELIS, Skaniausi ir sveikiausi visoki gėrimai, per tai visados svečių pilna, kiekvieną draugiškai ir maloniai visados pavaišina.

P. J. CHMIELIAUSKAS,
177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.
(Bell Phone 8—R)

ADVOKATAS

VIKTORAS E. GARCAS
45 Broadway, New York, N. Y.

Išveda pasekmingiausiai visas **Kriminališkas** ir **Privatiškas Provas** visuosia Amerikos ir Rusijos suduosia. Jei jumi atsitinka kokia nelaimė (sužeidžia) pasiklauskite pirma mano rodos. Išduodu visokias **Rajantališkas popieras Daviernastis** ir t. t. Su PALIUDIJIMU KONSULIO. Kas negali asabiškai atsilankyti, tegul atsišaukia per laišką ant sekančio adreso:

VIKTOR E. GARTZ
(Advokatas)
45 Broadway, New York, N. Y.

Nepamirškit
Tautiško Namo!

Erta, daili salė mitingams, veselijoms, tea rams ir baliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvepią cigarai, skanus užkandžiai ir uakvinė.

TAI LIETUVIŲ UŽEIGA.
Razutis & Dixon
101-103 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint.

Jeigu norite turėti gerai atliktą darbą už prieinamą kainą, tai kreipkitės į offisą Dantistų Daktarų

GEMSO ir GINDESO
791 BROADWAY (kampas Fayette St.) BROOKLYN, N. Y.
Valandos: Kasdien nuo 9 ryto iki 8 vak. Nedėlioje nuo 9 ryte iki 1 po piet.

Telephone 2762 Greenpoint.
Daktaras Brandšteinas
Turėjęs praktiką Europoje 18 metų, dabar Brooklyne, N. Y., atidarė ofisą.
103 So. 2-nd Str., kampas Berry Str.
Gydo naujausiu budu ligas vyrų, moterų ir kudikių. Specialistas prie ligų chroniškų (įsisenėjusių).
Valandos priėmimo ligonių: Iš ryto nuo 9 iki 10; vakare nuo 6 iki 10.

Naujo išradimo Graphoskopas,

per kurį galima matyti daugelį įžymių vietų ir akyvų daiktų. Kas prisiųs $1.50 c. aplaikys šitą puikų instrumentą ir sykiu 25 iliustracijas; prisiuntimo kaštai bus apmokėti.

Jeigu norite kataliogo, tai prisiųskite porą stampų. Adrisas:

K. J. Krauchelun
120 Grand St. Brooklyn, N. Y.

THE LACKAWANNA

Parankiausei geležinkelei Europon keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja bagažą ir perveža pasažierius.

The Road of Anthracite

(Kietųjų anglinių kelias).
Trumpiausis kelias į Buffalo.
Tiesiai į Scrantoną ir Anglių Sritį.
Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien.
Tarpe visų vietinių Punktų nuolatinis ir parankus susinešimas.
Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas:

Lackawanna Railroad

George A. Cullen,
General Passenger Agent,
90 West Street, N. Y.

GERIAUSIA UŽEIGA LIETUVIAMS
— pas —
JonaKulboka
SKANUS ALUS, GARDI ARIELKA, VISOKI VYNAI,
KVEPIANTI CIGARAI.
74 Grand st., Brooklyn, N. Y.
(kampas Wythe ave.)

PRIETELIAI LIETUVIAI.
12 dideliu ir 12 mažu,

H. B. ROSENSON,
817-819 Grand St., BROOKLYN, N. Y.
Telephone, 1168 Williamsburgh

Telephone 854 W. Williamsburgh.
Williamsburgh BATHS.
E. APRIL, Savininkas.
Rusiškos ir Turkiškos

PIRTYS
274 South First Street,
(tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave.)
BROOKLYN, N. Y.
Moterims kiekvieną utarninką.

N. L. SAVAY
Advokatas.

Pirmiaus buves sąnariu gerai žinomos advokatu firmos Atwater & Cruikslank.—Teipgi ex-prezidentas American Civic Alliance.

Praktikavęs tryliką metų augštesniuose teismuose.

OFFISAS:
45 Broadway, New York, N. Y.
Ruimai 184-187.
Tel. Rector 5560.

Telephonas: Greenpoint 8.
Daktaras
A. Szlupinte-Jankauckiene.
gydo visokias ligas moterų, vaikų, vyrų ir lanko prie palagų.
VALANDOS: Nuo 12—2 po piet, nuo 7—8 vakare.
265 Berry St., prie Grand St.,
BROOKLYN, N. Y.

BIRUTE
LIETUVIŲ TAUTOS VEIDRODIS.
Savaitinis laikraštis skiriamas visiems lietuviams.

„BIRUTĖ" išeina kas pėtnyčia Tilžėje (Mažojoje arba Prūsų Lietuvoje).

„BIRUTĖ" yra vienatinis prūsų lietuvių laikraštis, kuris visu pasišventimu darbuojasi atgaivinti savo brolius tautiškai.

„BIRUTĖ" spausdinama lietuviškomis raidėmis ir išeina grynoj lietuvių kalboje.

„BIRUTĖ" jau eina trečius metus ir supažindina savo skaitytojus ypačiai su reikalais prūsų lietuvių, šale to praneša apie lietuvių tautišką ir kultūrišką kilimą Didž. Lietuvoje, Amerikoje ir Anglijoje.

„BIRUTĖ" nori būti „apžvalga" visoms apžvalgoms, ant kiek jai pasiseks tą įvykdinti, prigulės nuo savo tautiečių.

„BIRUTĖ" tekainuoja visose Suvienytose Amerikos Valstijose visiems metams tiktai $1.50.

Priederme kiekvieno lietuvio yra išsirašyti „Birutę", tuomi paremia reikalus prūsų lietuvių ir kartu visos lietuviškos tautos.

„BIRUTĖ" galima užsisakyti per p. J. J. Paukštį, 120—124 Grand str., Brooklyn, N. Y., kuris yra „Birutės" atstovu visos Amekos.

DIDELIS LIETUVOS ŽEMLAPIS.

Su etnografijos sienomis. Atspausdintas ant dailaus, slidaus popieriaus, keliose spalvose. Tikras pagražinimas sienos kiekvieno lietuvio stubelės. Pirmutinė dar tokio didumo mapa lietuvių kalboje.

Parsiduoda musu knygyne, tik po 50 centu.

Pasiskubinkite kiekvinas įgyti tą ŽEMLAPĮ ir pamatyti surašytas visas LIETUVOS vietas. Turime nedidelį skaitlių exempliorių. Šiuo adresu:

J. J. PAUKŠTIS & CO.
120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Jonas S. Lopatto
Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pennsylvanijos Universitetą), užsilma varymu provų visuose teismuose.

Offisas rumnose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENN'A.

Office Phone Peoples 37
" Bell 47
Residence Peoples 1100

MOKINKIMĖS PATYS
Gramatika angliškos kalbos mokintis be mokintojo (apdaryta) $1.00.
Vaikų Drangas arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokintojo 15 c.
Naujas Budas mokintis rašyti be mokintojo..... 10 c.
Aritmetika mokinimuisi rokundų su pavaikalais (apdaryta).....35 c.
Pinigus siųskit per Money Order šiuo adresu

P. Mikolainis,
Box 62. New York City.

W. SŁOMINSKA,
679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuve tapo Apdovanota
DWIEMS MEDALIAIS
ant Kosciuszkos Parodos už rupestingą, teisingą ir artistiszką iszdirbimą.

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, GERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Darau už garbę apreikszti guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu visus augszcziau paminėtus daigtus Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei, nes per 30 metų užsimdama iszdirbimais įgijau geriausę praktiką ir dėl to galiu viską padirbti pigiau ir geriau negu kitos fabrikos.

Su guodone
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

Rusiszkai Amerikoniszka Linija. Vienatinė be persėdimo Linija tarpe Amerikos ir Rusijos.

8 dienų in Rotterdamą		11½ dienų į Liepojų	
III klasa	$31	III klasa	$33
II „	45	II „	47
I „	52	I „	62

Del smulkesnių žinių kreipkitės in mųsų agentus ir centraliską kontorą.
A. E. JOHNSON & CO. General Passenger Agents.
27 BROADWAY. NEW YORK CITY, N. Y.